

LOS HECHOS

Jadu'n Nej Jesús

Y'ayuccapxhuäcxpi Ytuun Yjajti

¹⁻² Ma je jayip'atypi necy, migüg Teófilo, ti nyajnijayiy tüg'óciy jadu'n nej Jesús ytuuñ etz jadu'n nej yaj'ixpijctzondacy oga'n'aty, ixti cooni ypättigiiy tzajpjoty. Ca'ní Jesús anajty ypättigiiy tzajpjoty co huin'ijxy je' yjäy huidibi yi' y'ayuc yti'ajt capxhuäcxiiib, e chi miid je Espíritu Santo najztuniiy najtz'ane'miiy nej huaad ajcxy ytunipy.

³ Co anajty Jesús y'ögy, chi ñayguëxici canaag'oc ma je' ydiscípulos ajcxy, e huixchiguïpx xii ñayquëxiigo'ci ma je' ajcxy, yajniqxëxiy huädz co anajty yjuugyity, etz nañ yajmiiidmiyday je' yjäy je Dios y'ayuc etz Dios y'ané'min.

⁴ Co anajty jim ijtcixy tügmucy miid Jesús, chi Jesús je' ydiscípulos ajcxy ane'my co ca' huaad jim choongixy jim Jerusalén. Chi ajcxy nimay:

—Ahuijxcix tibi Dios nDeedy ahuaniy ma miich ajcxy, je huidibi miich ajcxy nyajmiiidmiyday.

⁵ Janch Juan je Bautista jay yajniibejt miid nii, tzojc miich ajcxy xy'adigihuiipy xyjottigihuiipy yi Espíritu Santo.

Jesús ypättigiiyñi tzajpjoty

⁶ Ni'amugi anajty ajcxy jim miid Jesús, chi ajcxy yajtiiy:

—¿Huindzin, nej myajcödigoyamy je Israeljäy ymidzip jadachambi?

⁷ Chi Jesús y'adzooy:

—Ca' xypaatcixy mnejhuiiygixy je xii je tiempo mina anajty ti yhuaad'ajtni, mina Dios Teedy tuna'ñ tijaty, je' tügpajc miid cötújcín tijaty ytnamy.

⁸ Co anajty je Espírito Santo chinaydacpicy ma ajcxy mjot mhuinma'ñ mbaatcixp mic'ajt. E chi mdzoongixp ayuc capxhuäcxpi miid iich ycixpi ya Jerusalén, etz tüg'óciy Judea ñaaxjot, etz jim Samaria, etz huindu'my ñaaxhuiñybi.

⁹ Ti jada ajcxy jadu'n yajnímäy, jim anajty ajcxy yhuindiiçxcixy, chi Jesús chajppejtni. Chi miñ joc yeeg huidi Jesús yajnídigoyday, chi ajcxy ca' ojjac'ijxní.

¹⁰ Jadu'n anajty ajcxy chachpät'ijxcixy tzajpcíxy, co Jesús ypättigiiy. Huin'it mejtz yéydiyc ñayguëxi ci ma je' ajcxy ymijc, poob huit miid,

¹¹ chi ajcxy ñimaayi:

—Galilea jää ajcxy, ¿nej co mdzachpät'ijxcixy tzajpcíxy? Yi Jesús huidibí ti chajppety, ti chooñ ma miich ajcxy, minaamb jadüg'oc jadu'n nej ti m'ijxcixy co ti ypättigiiy.

Matías yahuin'ijxy co Judas ytung ijiptuniiipy

¹² Huin'it Jesús ydiscípulos ajcxy chooni ma je cögop huidi xiijip Olivos, yhuimbíjtcixni jim Jerusalén, ca' ooy yjiguëgyity, jébi yajyöy sábado xii, jadu'n nej Moisés ycötújcín y'anemy.

¹³ Co ajcxy yja'ty ma je cajp, chi ajcxy ypejty ma je cuarto mimetz nihuijzpetypi ma ajcxy anajty miidity yjättac. Jim yi' anajty ajcxy: Pedro, Jacobo, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo ymang Jacobo, Simón je Zelote etz Judas Jacobo ymiguëx.

14 Tüg'óciy anajty ajcxy y'ijtcixy tügmucy Dios mibijctzoogixy chajpcapxycapxcixy. Ymiid ajcxy anajty Jesús y'uch etz María Jesús ytaj, etz jacjadyii töxyjäydijc.

15 Huin'it xii Pedro ytinayigy agujc'amy ma je ymigügtijc ajcxy huidibi yajmij'ajtp Jesús, huidi anajty ajcxy naybaatip migo'px ja'iipxti jää, chi nimay ajcxy:

16 —Migügtijc, copicy co jada yajcuydúniy nej Dios yminañ ma ñecy huidi jaybety ijtp, ma David jaay Dios y'ayuc, ma Dios nigapxy Judas. Je'huidi coduu'ajt taabi je judíojaay ajcxy majch Jesús.

17 Je Judas yaj'amichomujcp je' anajty miid iich ajt, paatip anajty Dios ytung tú'c iy miid iich ajt.

18 Chi Judas ñicxy juy tüg naax miid je muju'ñ huidibi anajty ti paady miid yjibic-huinma'ñ. Chi jim mic'amy ycäy tzuxcödeeñ, chi ytopxy ymooxac, e chi ytiinch ypidzimday.

19 Je jää ajcxy huidibi anajty tzinaayb jim Jerusalén, co nejhuiiy, chi ajcxy yxiimoy je naax Acéldama, hue' je' yhuimbidzimy ma je' ajcxy ayuc, ni'py ñaaxjot.

20 Jada je' je ayuc huidibi David yjaay ma je Salmo necy:

Hui'mip najtz'ixiy yi' chinaaydac. E ca' pin yajtunipy.

Nañ jadu'n ymina'ñ:

Huingbi huen yajnicxyii je' ytung.

21-22 Copicy co tüg yeydijc huidibi miid ti yhuidity nHuindzin Jesús quipxyi miid iich ajt, huen tunipy je tung huidibi Judas anajty ytumyb, maab Juan

yajniibety ixti taabi xypuyöyduutim co pättigiy tzajpjot, tüt jëbi testig'aty miid iich ajt co Jesús yujgypijcy.

23 Chi Jesús ydiscípulos ajcxy huin'ijxy mejtz jääy: tüt jääy huidi anajty yxií José, huidi yxií anajty yajtiy Barsabás etz nañ jadu'n anajty yajtiy Justo. E huin'ijxy ajcxy nañ jadu'n Matías.

24-25 Chi Jesús ydiscípulos ajcxy Dios mibijctzoy, ymínañ ajcxy:

—Huindzin Dios, m'ijxyp mnejhuibüy tüt'óciy jääy yjot yhuinma'ñ, yajni'ixiygich jada metzpi jääy huidibi miich nidügti ti nhusin'ixy, je huidibi jébi jjiptigiyiy miich mdung tú'ciy miid iich ajcxy, etz huidibi apóstol'adip. Huen jada jääy jjiptigiyiy je tung huidibi Judas ti yajtigooy, co ytundigooy e níicxy ma ypaadyii.

26 Chi ajcxy suerte ijxy, e je suerte ñibidzimni je Matías. E huin'itiy je Matías oy ymicho'ndigiy ma je nimajtugpi ajcxy huidi ycapxhuäcxy Jesús y'ayuc.

2

Co je Espíritu Santo ycidacy choñ tzajpjoty

1 Co oy je Pentecostés xií paady, jím anajty Jesús ydiscípulos ajcxy ni'amugi' tú'ciy ijtcixy.

2 Huin'it janch timitiini yajmidoy tüt ne'min, choñ tzajpjoty, jadu'n nej poj micpi. Chi yaj'ujtztaay je tigot ma anajty iñaaygixy.

3 Chi nigidaaci nidügti toodz jadu'n nej jiinye'n.

4 Chi je Espíritu Santo nidüg nidügti ajcxy y'adigiyyi yjottigiyi. Chi ytig'iygixni capxy

miydaacp nije' nije' ayuc jadu'n nej je Espíritu ajcxy yajcapxyii.

⁵ Jím Jerusalén anajty je huin'it xii may judíojäy ajcxy huidibi tzoomb canaag agajp. Hue' ajcxy chachcuydumb judíojäy ycostumbre.

⁶ Co je cajpjäy ajcxy midooy je ne'min, chi ajcxy ooy yöymujcy. Chi je mayjäy ooy yhuin-may'ahuidijty, co ajcxy midooy chachcapxcixy chachmiydaaccixy ma yci'm'ayuc.

⁷ Je mayjäy ajcxy ooy chigiyy jihuüy, chi ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy:

—Ix ¿nej cay Galilea jäy jada ajcxy nidüg'óciy huidibi jadu'n tzachcapxcixy tzachmiydaaccixy iich ajt ngi'm'ayuc?

⁸ ¿Nej iich ajt co nmido'mbíjcim co tzachmiydaaccixy iich ajt n'ayuc huidibi ti nmibi'c'ájtim?

⁹ Ya anajty ajcxy Partia jäy, Media jäy, Elam jäy, Mesopotamia jäy, Judea jäy, Capadocia jäy, Ponto jäy, etz cham huidi tzinaayb ajcxy jím Asia ñaaxjot,

¹⁰ etz huidibi ajcxy tzomb jím Frigia, etz Panfilia, huidibi tzomb jím Egipto, etz huidibi tzomb jím ma yi Africa ñaaxjot Cirene nínaxy. Nañ jadu'n jím romanøjäy huidibi ya adzinaayb. May ajcxy jím huidibi judíojäy etz nijejity huidibi ca' yjudíojäity huidibi judíojäy ycostumbre ajcxy ti yijiptigiyiiyi.

¹¹ Ya nañ jadu'n Creta jäy etz Arabia jäy; e iich ajt tög'óciy nmidoohuim jada jäy ajcxy nigapxcixy nimiydaaccixy huidi Dios ti tuñ mijcajee ma iich ajt ngi'm'ayuc.

¹² Nidüg'óciy ajcxy ooy jihuüy, e chi ajcxy ooy yhuinmay'ahuidijty, miñ xyipy ñay'amidóohuigixy:

—¿Nej jada yhuimbidzima'ñ?

13 E nijéjity jay jeyi nixigy yajxigy, yminaangixy:
—Muucip jada yi' ajcxy.

Pedro yaj'ixpicy je mayjäy

14 Huin'it Pedro ytinayig y mihd je nimajctügpi apóstoles, e ytigiiy capxpi mic yminañ:

—Yeydijctijc ajcxy huibibi tzinaayb Judea etz tüg'ociy huibibi tzinaayb ya Jerusalén, nejhuibipy miich ajcxy jada e midou ajcxy yajxon huibibi ajcxy nyajnimähuamyb.

15 Jada jay ajcxy ca' ajcxy ymugyi jadu'n nej miich ajcxy minaangixy. Tim petyxiini jada cham.

16 Jada je' huibibi nígapxy je Joel, Dios y'ayuc najtzcapxiyybi, co jadu'n mina'ñ:

17 Je huin'it xii mina anajty je naaxhuiñybí cixa'ñ, jadu'n Dios minañ, nyajhuäcxthähuibich je nEspíritu ma tüg'ociy naaxhuiñyäy. Miich mniix etz mmang ajcxy capxhuäcxip iich n'ayuc ndiy'ajt, e je yujcyeechipidijc ajcxy yhuin'ixipy ooy mijhuinma'ñ, e je mijjäydiç cumähuipy ajcxy.

18 Nyajhuäcxthähuip iich je nEspíritu huin'it xii ma iich ndumbi yeydijcip töxyjäybi, e yi' ajcxy capxhuäcxip iich n'ayuc ndiy'ajt.

19 Nyajquëxiygibich tzajpcíxy huibijaty oy chigiiyñi, e ya naaxhuiñ nyegipyich tiy'ajt: ni'py, jiin etz jiinjoc.

20 Yi xii ahuimbidipy coodz, etz je po' ahuimbidipy nej ni'py, ma anajty ca' miñ je xii je tiempo mina anajty mina'ñ je Huindzin Dios. Mij ayo'n ji tunaanip jadaanip ijkna' quëxna'.

21 E tūg'óciy jāy huidi miyaaxp ojadajtp je Huindzin Dios, Dios ajcxy yajnīdzögib y'alma.

22 Chi Pedro yjacminañ:

—Amido'ijtcix, miich judíojäy ajcxy, jadu'n nej cham nmína'na'ñich. Je Jesús huídibi tzoon jim Nazaret ti xyaj'ijxcixy Dios ymic'ajt, mijhuinma'ñ, etz ijxpejt, jadu'n nej miich ajcxy ti m'ijxcixy ti mnejhuiiygixy.

23 Jada yajcÿyejc ma miich ajcxy, jadu'n nej anajty Dios ti yajnigödugiy, e ti huinmay. Ajcxy mmajch je Jesús e myaj'ogy ajcxy, chi ajcxy myajcruudzpejty miid jibic jaydiç y'ané'min.

24 Chi Dios yajjugypijcy yajníhuädzictuty ma yi ó'cin, ca' huaad yhui'my ògy huinixii.

25 Je David ñimiydac Jesús chi yminañ:

Nejhuiiybich co je nHuindzin Dios y'ity ma iiçh nhuinduu. Yi' ijt ma iiçh n'a'oy, jigix ca'ydi pin xy'adzigiyich xyajhuinma'ñyigooyich.

26 Paady ti njotcugiyich, e ti ngapxypidzimyich co ooy njotcuçich. Paady co oy n'ögibich etz ninicx ñaaxtigihuipy, ca' ndajy mayich.

27 Co miich Dios ca' myajhui'ma'ñ iiçh n'alma ma ñaaxtigiydac. Ni mga'aa'ixihiuipy, co miich mdumbi huídibi ooy mdzocy, co nicxy ñinicx ñaaxhuindigoydäy.

28 Miich Dios, ti xyajni'ixiyich yi tzinaayin huídibi ymiid jugy'ájtin huinixiibi. Xyajjotcugihuibich miid co xymiid'idiipyich.

29 Chi Pedro yjacminañ:

—Migügtijc ajcxy, huädz miich mnejhuiiygixy co iiçh ajt nmij'ap David y'o'cy etz yajnaaxtigiiyi. E ma ñaaxtigiiy nmiidni jë'ajt chambaad.

30 Je David hue' je' anajty Dios y'ayuc ñajtzcapxiyybi, e ñejhuiiyb anajty co ti Dios yajniimäyii huidibi ca' y'aniijity. David ñejhuiiyb anajty co ma y'ap y'oc ma'xung'adipy Cristo, jaydëbi ané'mipy ma David y'ane'mdac.

31 Jadu'n co David jecy'ajty huinjihuiiy e nejhuiiy etz nigapxy jadu'n nej yjugypiga'ñ je Cristo co anajty ti y'ögy. E yminañ co ca' yi' y'alma yhuí'mipy jutjoty etz ñinïcx ca' ypüdzipy.

32 Dios yajjugypijcy je Jesús co y'o'cy. Jada tiy'ajt iiçh ajcxy nidüg'óciy nidiy'ajt'ajtpy.

33 Jadu'n Dios Jesús mooy mij'ajt jiiby tza-jpjoty, chi yajcëdigiiyi je Espíritu Santo huidibi Dios Teedy y'ahuaniiy e tüg'óciy huidibi miich ajcxy ti m'ijxcixy ti mmidoogixy jiiby yi' chooñ ma yi'.

34 Com David ca' je' chajppejty, je David ci'm yminañ:

Je Huindzin Dios nimay iiçh nHuindzin: “Íña' ma iiçh a'oy'amy,

35 ixti cooni nmimadactähuiibich yi mmidzip, jadu'n anajty nipaady nej jihiyy mdecycopxpejt'adyii.”

36 Chi Pedro yjacminañ:

—Ñejhuihuipy nidüg'óciy yi Israel jäy ajcxy co janch janch co je Jesús huidibi miich ajcxy myajcruudzpejt, Dios yajnibijc co yhuindzin'adipy ma miich ajcxy, etz Cristo huidibi xyñihua'nipy xyatjzögipy ajcxy.

37 Co je mayjäy ajcxy jadu'n m̄idoy, chi ajcxy yjotyungiiy, e am̄idoy ajcxy je Pedro etz jacjadyii jäy huidi Jesús y'ayuc capxhuäcxii anajty, chi ajcxy ym̄inañ:

—Migügtijc, ¿ti ii ch ajcxy jëb̄i huaad nduñ?

38 Huin'it Pedro y'adzooy:

—Jothuimbijtcix e niibejtcix nidüg nidüg miid Jesucristo yxii, jígix Dios miich ajcxy mbocy xy-huinmeecxipy. Ejadu'n Dios xymöhuiipy je Espíritu Santo.

39 Huidibi Dios y'ahuaniiy miich yf' ajcxy mje' etz m'ung ajcxy, etz m'ap m'oc ajcxy, etz nañ jadu'n je jäy ajcxy huidibi jíguémip, etz jacjadyii jäy ajcxy huidibi Dios huin'ixamy.

40 Miid jadayaab ayuc etz jacjadyii ayuc Pedro yajni may capxhuiy je mayjäy ym̄inañ:

—Ca' mmijpidaaaccix je jäy ajcxy y'ayuc huidibi ca' capxymidoy Dios.

41 Jadu'n yjajti, je jäy ajcxy huidijaty mibijc Pedro y'ayuc, chi ajcxy ñibejttay huin'it xii. Ñimayiiy ajcxy huidibi mijpidac Jesús y'ayuc oy nidugiig mildi jäy.

42 Tüg'óciy ajcxy anajty panicxcixy yi ixpijicin jadu'n nej yi Jesús y'apóstoles ajcxy yaj'ixpijcy. Chinaaygixy yquipxyjot yquipxyhuinma'ñ. Etz Dios mibijctzoogixy e ñayyöymújcigixy co anajty ajcxy chajcaagy tujc-huäcxaangixy.

Jadu'n nej je mibijpidijc chinaaygixy jugy'ajtcixy

43 Nidüg'óciy ajcxy anajty ooy mijcajee jihuuiy. E Jesús y'apóstoles ajcxy ijxpejt etz mijhuinma'ñ ooy anajty tungixy.

44 Nidüg'óciy je jää ajcxy huidibi anajty ti ymibijccixy ijtp anajty ajcxy tüg mucy, e yajhuäcxciixy tijaty ajcxy anajty ymiid, mooygixy ymigügtijc.

45 Ytoocpy anajty ajcxy yi' ypidägy huidibi anajty ymiid, e chi anajty yajhuäcxciixy yi' meeñ nije' nije' nej piñ ti yajmayjaty.

46 Jabom jabom anajty ajcxy ñayyöymugyii ma Dios ytijc, etz nañ ñayyöymugyii ajcxy ma ytijc tzajcaagy tujc-huäcxciixy etz ycaaygixy y'uuccixy ni'amugi' jocuyc miiid ajcxy y'oyjot y'oyhuinmañ.

47 Ni'igixy niyaaxcixy yi' Dios, e tüg'óciy jää nayyajmij'átip anajty ajcxy. Chi je Huindzin Dios yajmayiy jabom jabom yi' mibijcpidijc, yi' huidibi anajty patp nüdzooocin.

3

Tüg tecyma'tpi chögy

1 Tüg xii Pedro etz Juan ypättigii ajcxy tú'ciy ma Dios ytijc, mijminacy xii anajty, je' je' anajty je hori mina ajcxy Dios mibijctzoogixy.

2 Jabom jabom anajty jää yajniçxcixy ma je Dios ytijc'aguu tüg tecyma'tpi, jadu'n je' anajty ti yma'xung'aty. Chi ajcxy pidägy je tecyma'tpi ma je Dios ytijc'aguu huidi anajty yxi la Hermosa, jigix jim pijctzohuiipy meeñ ma je jää ajcxy huidibi tigiiyb ma Dios ytijc.

3 Co je jää tecyma'tpi ijxy Pedro etz Juan ytigihuaangixy anajty ma Dios ytijc, chi pijctzoy meeñ.

4 Co Pedro etz Juan ijxy je tecyma'tpi, chi Pedro yminañ:

—Huindicxpejtcich.

5 Chi je jääy huindicxpejty, yjijp'ijxpy anajty ti möhuaanip.

6 Chi Pedro je tecyma'tpi n̄imay:

—Ca' nmíididiyich plata, oori, huidibi janchtiy nmíidich je' nmöhuip. Miid Jesucristo je Nazaretpi ymic'ajt iich miich n̄imaayb: T̄inaayig etz yöy.

7 Huin'it Pedro majch je tecyma'tpi ma a'oygi', e yajtinaygugiiy. Huin'itiy y'oyiiy ymicpijcy je ytecy etz ytecyyög.

8 Chi je tecyma'tpi ytinaygugiiy etz chi ñajztibiiy. Chi jada' yöychoñ e ytigiiy ma Dios ytijc miid Pedro etz Juan yöyñip ñidiçcni yujctijcni, yam Dios ooy jäymech.

9 Tüg'óciy je mayjäy ijxy co anajty yöyñip etz jäymech yi Dios.

10 Je jääy ajcxy y'ijxy'ajtpy anajty ajcxy je tecyma'tpi e ñejhuiygixyp co je' anajty je' huidibi piitzohuo'cp pi'c meeñ ma Dios ytijc'aguu huidi anajty yxii la Hermosa. Paady je jääy ajcxy ooy chigiiy jihuuiy, co ajcxy ijxy nej anajty yam ti ytunyii ti yjadyii.

Pedro nimiydacy nej anajty je tecyma't ti chögy

11 Je tecyma'tpi huidibi anajty ti chögy ca' anajty ixmach Pedro etz Juan, e tüg'óciy yi jääy anajty ooy jihuuiygixy huinmaaygixy. Chi mic'amy mayjäy nimujcy Pedro etz Juan j̄im ma yi Dios ytijc huinduu huidibi jääy ytijpy Salomón.

12 Pedro co jadu'n ijxy je mayjay, chi ym̄inañ:

—Judío yëydijctijc, ¿nej co mdzachhuinmaaygixy mijcajee? ¿Nej co iich miich ajcxy xychachhuindiçcixcy jadu'n nej jihuuiy iich

ajcxy jada jäy ti nyajtzögyich ti nyajyöychooñich miid ngimmic'ajtich, o miid co iich ajcxy ooy nDios'ojadaty?

13 Iich'ajt nDios, je Dios huidi nmij'ap nmijteedy, je Abraham, je Isaac, etz je Jacob y'ojadajt, yi' ti yajtzögy jada tecyma'tpi, jigix yajcömayipy y'i y'ung Jesús huidibi miich ajcxy mgíyejc ma je tungmiidpi. E co je gobernador Pilato je' najtzmadzihua'ñ, miich ajcxy ca' m'aa'axiiy.

14 Ma yjapadyii ajcxy mgapijctzoy co huen yajnajtzmadziy, je huidi anajty yajpaatp huädz etz tudägy, chi miich ajcxy mbiijctzoy co huen yajnajtzmadziy tüg jäy huidibi anajty ti yjäyyaj'o'cy.

15 Jadu'n je jäy ajcxy yaj'o'cy je' huidibi anajty jugy'ajt yejcp. Je huidibi Dios yajjugypijcy ma anajty ti y'ögy e jada tiy'ajt iich ajcxy nidiy'ajt'ajtpyich.

16 Miid co ti mibicy Jesús yxii, je mijhuinma'ñ huidibi Jesús ymic'ajt ti tuñ miid jada pa'mjäy huidibi miich ajcxy m'ijxyp mnejhuiiyb. Com ti mibicy Jesús paady ti chögy janch yajxondicni, jadu'n nej miich ajcxy nidüg'ociy ti m'ijxcixy.

17 Chi Pedro yjacminañ:

—Nmigügtijcich, nejhuiiybich co miich ajcxy etz mhuindzindijc yaj'o'cy Jesús, miid co anajty mganejhuiiygixy ti anajty ajcxy mduungixy.

18 Jadu'n cham Dios ti cuyduñ jadu'n nej Dios y'ayucnajtzcapxiybı ymina'ñ co copicy co yi Cristo yajnaxipy ayo'n.

19 Paady játyim jothuimbijtcix miich ajcxy ma Dios, jigix ajcxy mbocy yajjötztähuipy. Huin'it je Huindzin Dios xyajniguexipy ajcxy jetcujc'ájtin huinixii,

20 e yi' quexam̄b je Jesús, je Cristo, je huīdib̄i Dios jayip'aty yhuin'ijx co quexa'ñ ma miich ajcxy.

21 Oy jadachamb̄i Jesucristo y'oc-huī'mipy jiiby tzajpjoty ixti coon̄i Dios anajty yaj'oyiydāy tijaty, co jadu'n yjaay yi' y'ayucnajtzcapxiybi huidib̄i miid huädz yjot yhuinma'ñ huidib̄i ajcxy jecy'ajty tzinay.

22 Jadu'n Moisés n̄imay iiich ajt nm̄ij'ap nm̄ijteedy jecy'ajty: “Je Huindz̄in Dios xyajnigueex-aan miich ajcxy tūg yi' y'ayucnajtzcapxiybi, huidib̄i piidz̄imamayb ma miich ajcxy mjuugy mmigüg jadu'n nej iiich yi' xyguejxy. M'amido'idipy miich ajcxy yi' y'ayuc.

23 Jadu'n yjadipy co tūg'óciy jāy huidib̄i anajty ca' capxymidooy je Dios y'ayucnajtzcapxiybi, huädz ajcxy ytigoydähuiipy, e tūg jiibicy ajcxy idipy ma judíojāy ajcxy yajpaady.”

24 Chi Pedro yjacminañ:

—Jadu'n jada tūg'óciy Dios y'ayucnajtzcapxiybi, chondacy ma Samuel ixti ma jacjadyiini ajcxy, ñigapxtay ajcxy jadu'n nej cham ytuñyii yjadyii.

25 Yi Dios y'ayucnajtzcapxiybi ajcxy, miich je' anajty ajcxy mm̄ij'ap mm̄ijteedy. E je ayuc huidib̄i Dios yajnímay Abraham ycuydunaamyb miid miich ajcxy co jadu'n yminañ: “Ngonúucxiibich tūg'óciy naaxhuiñjäy miid tūg miich m'ap m'oc.”

26 Co Dios y'ung y'o'cy, chi Dios yajjugypijcy jadüg'oc, e quejxy jayip' ma miich ajcxy, jigix xyconúucxcixipy, etz jigix nidüg'óciy miich ajcxy m'ixmadzipy yi' mjibichuinma'ñ.

Pedro etz Juan ma tungmiiidpi yhuinduu

1 Pedro etz Juan jímní anajty tzachmiidmíydaaccíxy je mayjäy ajcxy, co oy miingíxy je judío teedy ajcxy, miid je soldado huindzin, je tzajptijc cuend'ajtpi etz miid saduceojäy.

2 Ooy ajcxy anajty yjotmätcíxy co Pedro etz Juan yaj'ixpijccíxy anajty je mayjäy etz nimaaygíxy co yi öcipi jugypigípy yi' ajcxy, com co Jesús yjugypícy co y'o'cy.

3 Chi je tungmiiidpi ajcxy majch Pedro etz Juan, e chi ajcxy pídacy pujxtigoty ixti com jabomni, com ti anajty chu'iiñ.

4 Mayjäy ajcxy huídibi anajty ti amido'ijtcíxy je Pedro y'ayuc ymibijc ajcxy. E hue' je mibijcpidijc, ac yëydijctijcpí, yajmichomujcy jahueen ycamigoox mílity.

5 Je com jabom ajcxy ñaymújcci jím Jerusalén judíojäy tungmiiidpi, je mijjäydijc etz yi esribas.

6 Nañ jadu'n jím anajty Anás huídibi anajty ane'mb je teedy ajcxy, etz je Caifás, je Juan, je Alejandro, etz tüg'óciy teedy mijtungmiiidpi yjugymigüg.

7 Chi ajcxy pídacy Pedro etz Juan cujc'amy ma anajty ajcxy ñaymugyii, chi ajcxy y'amidooy:

—¿Pin miich ajcxy ti xymöy cötujcin co jada jadu'n ti mdungíxy?

8 Huin'it Pedro ymiid anajty Espíritu Santo ma yjot yhuinma'ñ, chi yminañ:

—Miich ajcxy tungmiiidpi etz judíojäy mijjäydijc,

9 yi' iich miich ajcxy cham xyaj'amidoob yi oybi tiibí yajtuñ ma tüg pa'mjäy e nejhuihuaangixy nej ti chögy.

10 Cham nimiydactäyich ma miich ajcxy mhuinduu, jaydëbi ajcxy nejhuiydähuiipy tüg'óciy judíoäy, co jadayaabi jääy huidibi anajty tecyma'tpi, cham yajpaady ya ma miich ajcxy mhuinduu mic oy, miid je mic'ajt huidibi Jesucristo je Nazaretpi yejcpy, je jääy huidibi miich ajcxy myajcruudzpejt, huidibi Dios yajjugypijc co y'ocy.

11 Yi Jesús jadu'n nipaady nej tüg tzaa oybi, huidibi ajcxy potzpidiyc, ca' yajtungixy co ytijccojcixy. Jesús cham ti paady mijtung ma Dios, jadu'n yi' ni paady nej tüg mij tzaa huidibi ytungbaatp ma poch ytaatz.

12 Ca' jac ni pin huidibi jëbi xyajnidzoocim ajt n'alma. Jesucristo yi' je' tügpajc huidibi Dios yejc ma jääy ya naaxhuiñ huidibi jëbi xyajnidzoocim ajt n'alma.

13 Co je mijtungmiidpi ajcxy ijxy midoy jadu'n nej Pedro etz Juan ajcxy huinmic jomic ycapxcixy, etz nejhuiiy co ca' ajcxy y'ixpicyjäity, chi ajcxy ooy jihuìy huinmay. Nañ yi' ijxcajp ajcxy co je' anajty huidibi ajcxy ti miid huidity Jesús.

14 Cha co yjactimjimity anajty je jääy huidibi anajty ti chögy ytinäy miid Pedro etz Juan, paady ajcxy ca'jajty nej midziptzoonipy.

15 Chi je tungmiidpi ni'ane'mdiy huen yajpidzimyii Pedro etz Juan ma je mayjäy anajty ñaymugyii, jigix ac jëyi tungmiidpidiyc iifyöyaangixy capxyöyaangixy Pedro etz Juan ypocy.

16 Chi ajcxy yminañ:

—¿Ti cham nduunim miid yijiibí jay ajcxy? Com tūg'óciy jay huídibí tzinaayb ya Jerusalén ñejhuiiyb ajcxy co ti túngixy mijhuinma'ñ, e ca' huaad iich ajt nminaanim co ca' yjanchity.

17 Tzoc capx'adujcim co ca' huaad ajcxy jachníydgípy Jesúس jadachambi etz jacnicxpí xii tiempo.

18 Chi ajcxy mijhuoy Pedro etz Juan, chi ajcxy nimay co ca' huaad ajcxy ni nej ocnimiydaacnip, ni ca' jacyaj'ixpígy miid Jesúś yxii.

19 Huin'it Pedro etz Juan y'adzooy:

—Huinmaaygix miich ajcxy ci'm pen tiy'ajt jada ma Dios co iich miich ajcxy ngapxycöbigípy jayijp, ca'ydi yi Dios.

20 Com iich ajcxy ca' nni'amonaangíxy jadu'n nej iich ajcxy ti n'ixy ti nmídoy.

21 Huin'it je tungmíidpi ajcxy adzígí'ñ migapxy Pedro etz Juan, e najtzmadziy ajcxy. Ca' ajcxy mijhuinma'nybaty nej tzaachytunipy Pedro etz Juan. Com tūg'óciy jay yjäymejchpy ycömaayb anajty yi Dios jadu'n nej anajty ti ytuñyi ti yjadyii.

22 Je jay tecyma'tpi huídibí tzooc co Dios mijhuinma'ñ ytuñ, ymiid anajty yjimiit huixchiguípx naxy.

Je mibijcpidijc ajcxy pijctzoogíxy ma Dios jotmic'ajt

23 Chi Pedro etz Juan co yajnajtzmadziy, chi ajcxy ñicxy ma ymigügtijc anajty, yajmíidmíydactay tūg'óciy jadu'n nej teedy huindzin etz mijjäydijc anajty ti ñimáayigíxy.

24 Co jada ayuc ajcxy m̄idoy nidüg'óciy ajcxy tú'ciy yjot yhuinma'ñ p̄idacy, chi ajcxy Dios m̄ibijctzoy yminañ ajcxy:

—Huindzin Dios, miich je' t̄i m'oyduñ je tzajp, je naaxhuiñyb̄i, je meyj etz t̄üg'óciy tijaty.

25 Miich m̄iid mEspíritu je David myajcapxy, e ȳi' jadu'n yminañ:

¿Nej co jada naaxhuiñyb̄i jāy chachhuaangixy chachjihuiygixy, e ȳi jāy ajcxy huinmaaygixy hūidib̄i ca' ytimytiijity?

26 Ȳi reydiyc ya naaxhuiñyb̄i m̄idziptzooñ ajcxy yi Dios. Etz je tungm̄iidpi cajp cajp ñaymujci ajcxy, m̄idziptzoñ ajcxy Huindzin Dios, etz m̄idziptzoñ ajcxy Cristo.

27 Com janch co je rey Herodes etz ȳi gobernador Poncio Pilato ñaymujci ya ma jada cajp m̄iid hūidib̄i ca' yjudíojäity ajcxy etz m̄iid judíojäy ajcxy, m̄idziptzoñ ajcxy yi m'ung Jesús huidi anajty t̄i muin'ixy.

28 Ȳi' ajcxy t̄i cuydungixy t̄üg'óciy jadu'n nej miich, Huindzin Dios, t̄i myajnigödugiy jadu'n nej ytuniiyb̄ yjadiiyb̄.

29 Jadachambi Huindzin Dios, ix jadu'n nej yi tungm̄iitpi xychachm̄ijotmá'tcixyich. Mo' yi mdumbi ajcxy jotmic'ájtin, j̄igix m'ayuc ajcxy capxhuäcxipy amic' jotmic',

30 e m̄iid miich mmic'ájtin chögipy pa'mjäydijc, tunipy ajcxy tijaty ijxpejt etz m̄ihuinma'ñ m̄iid yi m'ung Jesús yxii, hūidib̄i m̄iid huädz yjot yhuinma'ñ.

31 Co ajcxy m̄ibijctzoday, chi je naax chuyuuy ma anajty ajcxy t̄ügmucy yajpaatcixy, etz nidüg'óciy ȳi'

ajcxy ymic'ajt mooyi je Espíritu Santo, e yi Dios y'ayuc capxhuäcxciy anajty amic' jotmic.

Je mibijcpidijc tú'ciy anajty ajcxy yjot yhuinma'ñ

³² Je mayjäy huïdibi anajty ti mibicy, tú'ciy ajcxy yjot yhuinma'ñ. Ni pin anajty ycamina'ñ co naydug jë'adyii. Hue' anajty yminaangixy co tú'ciy jë'ájtigixy.

³³ Je majmetzpi Jesús y'ayuccapxhuäcxpi amic' jotmic capxhuäcxy je tiy'ajt jadu'n nej je Huindzin Jesús yjugypijcy co y'o'cy. Emij ajcxy Dios ypubejti.

³⁴ Ma je' ajcxy ca' ni ti yajmayajtcixy, com tûg'óciy tijaty anajty ajcxy ymiid ñiaax o ytijc ytoocpy anajty ajcxy, e yejccixy anajty meeñ.

³⁵ Chi je meeñ yajcidigiygixy je apóstoles ajcxy e yi' ajcxy moy nidug nidug pinjaty yajmayajtp.

³⁶ Jim anajty miid je' ajcxy tûg levita jay huïdi anajty yxii José, huïdibi ma'xung'ajt ma yi ñiaaxjot meyj agujc huïdibi yxii Chipre, je huïdibi je majmetzpi Jesús y'ayuccapxhuäcxpi, yxii moy Bernabé, huïdibi huimbidzim je yajjotcujc'ajtpi.

³⁷ Je Bernabé tocy ytundac huïdibi anajty ymiid, e chi mimiiñ je meeñ, e yajcidigiy je apóstoles ajcxy.

5

Je Ananías etz Safira ajcxy Dios midundigoy

¹ Chi jadug yeydijc, huïdi anajty yxii Ananías, miid ytoxyijc, Safira, toogy ajcxy tûg it ytundac.

² Ananías ñayyajnihui'mi jac'anaxy je meeñ, e yajninicxy Jesús y'apóstoles ajcxy je jac-hueenip, jadu'n nej jihuïy yejctay tûg'óciy, etz yi' ytoxyijc ñejhuiyb anajty.

³ Chi Pedro nimay Ananías:

—Ananías, ¿nej co myajtuñ je mujcu' yhuinma'ñ, e mhuin'íina'ñ je Espíritu Santo, e ti mbugoñ jac'anaxypí meeñ nej ti tzoo'adyii yi pidägy tiibi mdoogy?

⁴ ¿Nej ca' anajty yi' miich mdundac'adyii? E co ti mdoogy, ¿nej ca' anajty je' miich mmeen'adyii? ¿Nej co jadu'n ti mdundigooy? Dios ti mhuin'íiñ, canan jää.

⁵ Co jadu'n midoy, jímíyi Ananías yciday, e chi y'o'cy. E tüg'óciy jää ajcxy huidijaty nejhuiiy, ooy ajcxy chigiiy.

⁶ Huin'it ymiiñ jadyii yujcyeechipidijc, chi ajcxy mo'ñ Ananías ñiniçx, e oy ajcxy yajnaaxtigiiy.

⁷ Codugiig hori naxy, oy ytigiiy je Ananías ytöxyijc, e ni ca' nejhuiiy anajty ti ti ytuñiiy ti yjadyii je ñäy.

⁸ Pedro y'amidoohui:

—Yajnimaaygich, ¿nej janch jadu'n ti mdooccixy yi mdundac jadu'n nej ti mgapxcixy?

Chi je töxyjää y'adzooy:

—Janch jadu'n ti ndoogich.

⁹ Chi Pedro yminañ:

—¿Nej co ti mnaygápxigixy mhuin'íina'ñ yi Espíritu Santo? Cha ma tijc'aguu je jää ajcxy ytinäy huidi oy ti yajnaaxtigiiy mñäy, e jadachambi miich ajcxy xyajnicxaam nañ jadu'n.

¹⁰ Ti'm huin'itiy Ananías ytöxiyc yciday, e chi y'o'cy. E chi oy ycidaagy ma Pedro ytecymijc. Co je yujcyeechipidijc ytigiiy, chi ajcxy je' paaty ögy. Chi ajcxy yajpidzimy etz oy yajnaaxtigiiy ma ñäy ymijc.

¹¹ Chi tüg'óciy je jää ajcxy huidibi Jesús mibijcp etz tüg'óciy huidibi midou jada nej ti yjadyii ti ytunyii, chi ajcxy ooy chigiiy.

Canaag mij'ijxpejt etz tiy'ajt

12 Je majmetzpi Jesús y'ayuccapxhuäcxpi ooy anajty ajcxy Dios ymic'ajt yajniguëxici etz ijxpejt yejccixy ma yi jääy ajcxy. E tüg'óciy jääy ajcxy huïdibi Jesús mibijc jabom jabom anajty ñayyöymújcigixy ma Dios ytijc huinduu huïdibi yxii Salomón.

13 Ca' jac ni piñ anajty mijnicxpeda'ñ mijyöypeda'ñ je' ajcxy. E je jääy ajcxy yjacyajmij'ajtpy huïdi Jesús anajty ooy mibijccixyp.

14 Mayjääy oy mibijcni Jesús y'ayuc, yëydijctijc etz töxyjäydijc.

15 Etz ixti pa'mjäydijc anajty ajcxy yajnicxy mijtügujc cijx'aam pidaaccixy, jigix co Pedro ñaxipy jím ycadimjecity co nicxy y'aa'ap yjäty ma je pa'mjääy.

16 Nañ jadu'n mayjääy chooñ anajty huïdijaty huingon ycajp, ymiingixy Jerusalén, miidmiingixy pa'mjääy, etz huïdibi ca'oybi miid ma yjot yhuinma'ñ, e tüg'óciy yajtzoctaayb anajty ajcxy.

Pedro etz Juan yaj'ixhuïdijtcixy yajpahuïdijtcixy

17 Huin'it je teedy mijtungmiidpi etz huïdibi sadeo ijxpíjcín ymijpidacp ooy ajcxy yajca'oy'ijxy,

18 e co ajcxy majch je apóstoles ajcxy, chi ajcxy pidacy ma je mijpujxtijc.

19 Chi Huindzin Dios tüg y'ángel je huin'it coodz yaj'ahuaach je pujxtijc aguu, yajpidzimy ajcxy, chi ajcxy nimay:

20 —Nícxix, tinay'ahuiygix tzajtigoty, yajmídmiydaaccix yi mayjääy ajcxy Jesucristo ytiy'ajt nej jébi jääy ajcxy paadipy jugy'ájtin jemybi.

21 Co jadu'n midoy, chi com jabom ytigiiy ajcxy jopyñi tzajtigoty. Jiiby je' ajcxy anajty ñiyaj'ixpijcc'o'ni.

Chi je teedy mijtungmiidpi etz jacpinjaty miid, chi ajcxy capxyñiguejxy yi judiojäy ymijjäydijc etz ixpicytijc co huen junta jadyii. Chi ajcxy capxyñiguejxy huen nícxxy yajpidzimyii jiiby pujxtigoty yi apóstoles ajcxy.

22 Co je policías ajcxy ymejch ma je pujxtijc, ca' ajcxy paady je apóstoles ajcxy. Chi ajcxy huimbi-jtni miid tiy'ajt,

23 chi ajcxy nimay:

—Hue' iich ajcxy ti nbaadcixy yi pujxtijc aducy, etz je soldadtijc jim tijc aguuuy yjaccuend'ajtcixy. Chi co iich ajcxy nyaj'ahuäch je pujxtijc, ca' iich ajcxy ni pin ti nbaatyich jiiby pujxtigoty.

24 Co jadu'n ajcxy midoy, je teedy mijtungmiidpi etz je soldado huindzin, etz jacjadyii teedy huindzin ajcxy, chi ajcxy ooy huinmay nej jada y'occogixihuip.

25 Huin'it tüg jääy miiñ huidibi nimaayi ajcxy:

—Je jääy huidibi miich ajcxy mbidac pujxtigoty, chim je' ajcxy tzajtigoty yaj'ixpijccixy yi mayjääy.

26 Chi je soldado huindzin miid soldadtijc ñícxxy ma yi apóstoles ajcxy jääy yaj'ixpijccixy, chi ajcxy yajnícxxy oy'amy, com tzigiiyb anajty ajcxy co je mayjääy chaagädziyb.

27 Co ajcxy yajmiiñ, chi ajcxy pidacy ma je maytungmiidpi yhuinduu. Chi je teedy mijtungmiidpi je apóstoles ajcxy nimay:

28 —Iich ajcxy ti ngapx'aducy co ca' huaad m'ocjacyaj'ixpijccixni ma Jesús yxii. E ¿ti ti

mdungíxy? Ti myajhuäcxtaaaygixy yi m'ixpíjcin ma Jerusaléngajp, e iich ajcxy miich pocy xyjátyim yajmihui'mam co Jesús y'o'cy.

29 Chi Pedro etz jacjadyii apóstoles ajcxy y'adzooy:

—Copicy iich ajcxy ngapxycöbigipyich yi Dios jayijp ca'ydí jääy.

30 Je Dios huidibi iich ajt nmij'ap nmijteedy y'ojadajt, yi' yajjugypijc je Jesús huidibi miich ajcxy myaj'öc cruudzcíxy.

31 Je Dios Teedy jadachambí hue' Jesús miidity aa'oy'amy jiiby tzajpjoty, e ti pidägy ane'mbi etz yajniidzoocpi jigix yi judío jääy ajcxy yjothuimbidipy e yajhuinmeecxiipy ajcxy yopocy.

32 Iich ajcxy tiy'ajt nyejcpy miid jada ycixpi, etz nañ jadu'n je Espíritu Santo huidibi Dios ymooyb pinjaty capxymidoohuip.

33 Co je jääy ajcxy jadu'n midoy, chi ajcxy ooy yjotmätcoty, chi ajcxy jaya'öga'ñ.

34 Huin'it ytinayígy ma je naymuictac tüg fariseojääy, hue' anajty yxii Gamaliel, hue' je' anajty Moisés yley ñihuindzin'ájtíp. E jääy ajcxy ooy anajty yajmij'ajtcixy je Gamaliel. Chi je' ni'ane'mdiiy co huen yajpidzimyii tzojcyi jiiby tiba'y je apóstoles ajcxy.

35 Chi Gamaliel nimay yi tungmiiidpi ajcxy:

—Judío yëydijectijc ajcxy, íxcim ti mdungíxy miid jada jääy ajcxy.

36 Jäymetz miich ajcxy co jecy'ajty je Teudas ypidígy yminañ co je' ymijity yjanchity, e chi ypanicxi oy nimidaax migo'pxti yëydijc. Chi ajcxy

yaj'o'ci, chi tüg'óciy huidibi anajty tì ypanicxyii yöihuäcxтай, e jadu'ñyi je' ajcxy ñitigoyday.

³⁷ Jacnamni je huin'it xii mina cajpjäy anajty ñecypejtcixy, ypidïgy Judas huidibi tzon Galilea. Mayjäy ypanicxi; nañ jadu'n ajcxy yaj'o'cy, e tüg'óciy jääy huidibi panicxy jadu'ñyi ajcxy yöihuäcxтай.

³⁸ Paady iich miich ajcxy jadu'n nimaaygixy, ixmajtzcix yi apóstoles ajcxy, e ca' mmijyöybejtcixy. Peni jääy yi y'ayuc ytiy'ajt huidibi ajcxy ymiid, cixip tigoyip yi'.

³⁹ Pen Dios y'ayuc ytiy'ajt yi' ajcxy ymiid, ca' ajcxy mjadipy nej myajcödigóoygixyipy. Jaty nayguend'ájtigixy, ca' jecyity co Dios anajty miid mdziptungixy.

⁴⁰ Nidüg'óciy ajcxy jääygidacy Gamaliel ycapxhuíjin. Huin'it ajcxy mijhuoy yi apóstoles ajcxy. Chi ajcxy tzaachytuñ, chi ajcxy ci'ajty, etz capx'adujcy co ca' huaad Jesús y'ayuc jaccapxhuäcxip. Huin'it ajcxy najtzmadziiy.

⁴¹ Je apóstoles ajcxy ypidzimy ajcxy matungmiidpi ajcxy yhuinduu ooy yjotcujcity co Dios jadu'n ti aa'ixiy co huen tzaachytuñii miid Jesús yxii ycixpi.

⁴² E ooy ajcxy yaj'íxpíjccixy etz nimiydaaccixy Jesucristo jabom jabom jadu'n tzajtigoty nañ jadu'n majaty tijc.

6

Chi ajcxy yajni'bejty huixtujc mutztungmiidpi

¹ Je huin'it xii ajcxy huidibi ixpíjcp Jesús y'ayuc nügi anajty ñimayiy'adiitcixy. E huidibi anajty

capxp griego ayuc ytigiiy nayñigápxip mïid huidibi judío y'ayuc capxp. Yminaangixy co yi griegojäy co'ögy töxyjädič, ca' anajty ajcxy paady quípxyjaty mïid je judíojäy co'ögy töxyjädič caayin uucin jabom jabom.

² Huin'it yi majmetzpi apóstoles ajcxy yajnaymujctaayi je jääy huidibi Jesús mibijcp, chi ajcxy ymínañ:

—Ca' huaad iich ajcxy Dios y'ayuccapxhuäcxin n'ijxmajch, e nícxiyich caayin uucin yajhuäcxcixy.

³ Paady miich ajcxy migügtiјc nayhuin'íjxigix huixtujc yëydijctiјc huidibi oy yajmij'ajtni Dios, huidibi huädz oy yhuinma'ñ ymiid, huidibi je Dios yjihui'ñ ymic'ajt mïid, e huen ajcxy tung'adiib jada tung.

⁴ Iich ajcxy njacmibijctzohuamy Dios, etz iich ajcxy njacyaj'ixpigamy Dios y'ayuc.

⁵ Tüg'óciy ajcxy jäygidacy je' ayuc. Chi je mayjäy huin'ijxy Esteban huidibi ymiid ooy ymibijcin, etz ymiid Espírito Santo. Nañ huin'ijxy ajcxy Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, etz Nicolás. Nicolás ca' je' anajty yjudíojäyity. Hue' je' anajty chooñ jím Antioquia, jécyip anajty jiјptigiyiiyñi judíojäy ytíy'ajt.

⁶ Chi ajcxy yajnicxy je jääy ma je apóstoles ajcxy. Chi ajcxy je apóstoles Dios mibijctzoy e cñinxajy ajcxy.

⁷ Je Huindzin Jesús y'ayuc nígi anajty jääy tzachnejhuiyyñi. E je mibijcpidijc nígi anajty ajcxy chachnimayiiyñi jím Jerusalén, ixti may judío teedy ajcxy ymibijcy.

Majch ajcxy Esteban

8 Je Esteban ymiid anajty Dios ymic'ajt etz y'oy'ajt e oy mijhuinma'ñ tuuñ, etz yejcy ijkpejt ma jää ajcxy.

9 Huin'it xii nijëjity ixpicytijc ooy ñay'ijxquípxigixy y'ixpijcín miid Esteban jím ma judíojäy ajcxy ñaymujctac huidi anajty yxii Libertados. E jím anajty Cirene jää, Alejandría jää, Cilicia jää, etz huidibí tzomb jím Asia ñaaxjot.

10 Ca' ajcxy mímadacy Esteban com hue' je' anajty ycapxy miid yhuijy'ajt ycujc'ajt huidibí je Espíritu Santo anajty mooyip.

11 Chi Esteban ymidzip ajcxy mujuy jää huidibí jébi níhuambety Esteban, co ti anajty ooy ycapxtigooy etz ni'oñy Moisés etz Dios.

12 Jadu'n ajcxy yajyuumïgy yaj'oxïgy yi jää mijjäydijc, etz huidibí ajcxy yaj'ixpijc Moisés yley. Chi ajcxy mímadacy majch ajcxy Esteban, yajnicxy ajcxy ma je judíojäy ymijtungmiidpi etz ixpicytijc ñaymújcigixy.

13 Chi ajcxy ixtaayi jää huidibí níhuambediib, chi ajcxy yminañ:

—Jada Esteban jibic nigapxy yi Dios ytijc etz Moisés ytiy'ajt.

14 Ti iich ajcxy midoy co ymina'ñ co Jesús je Nazaretpi yjidamy je Dios ytijc, e yajtigadza'ñ Dios ytiy'ajt jadu'n nej Moisés ajt xymooyim.

15 Huin'it je judíojäy tungmiidpi e tüg'óciy jää nej anajty ajcxy jím iñaaygixy huindicxppejty ajcxy Esteban. E chi ajcxy ijxi yhuiñyjijp jadu'n anajty quëxiy nej y'ángel yhuiñyjijp.

Esteban ñaygohuaani ma tungmiidpi yhuinduu

¹ Huin'it je teedy mijtungmiidpi yaj'amidooy Esteban:

—¿Nej janch jadají?

² Chi Esteban y'adzooy:

—Migügtijc ajcxy etz mijjäydiyc ocmidoogix. Iich ajt nDios mijpi janchypí nayquëxiči ma iich ajt nmij'ap nmijteedy Abraham jecy'ajty co anajty jím ity Mesopotamia ñaaxjot, ca'ní anajty chinaydacpicy jím Harán.

³ Chi Abraham Dios ñimaayí: “Ixmatz mnaax mgajp etz tûg'óciy m'amigügtijc, e niçx ma yi naaxjot huidibí myajniñihuamyb.”

⁴ Chi Abraham chooñ ma yi Caldea ñaaxjot, e niçxy tzinaydacpíjcpí jím Harán. Co yteedy oy y'o'cní, chi Dios Abraham yajmiiñ ma jada naaxjot ma miich ajcxy cham mdzinäy.

⁵ E ca' Dios moy Abraham jada naaxjot ya, ni ca' ma yhuäcxtägipy. Hue' je' janchtiy yaj'ahuaniyy co möhuaaniyy y'ap y'oc, e co anajty je' ajcxy jëdiib. Oyñí anajty Abraham ca' y'ung miidity co Dios ymigapxi.

⁶ Ni'maayí Dios co y'ap y'oc y'adzinähuiipy ajcxy ma huingjäy ñaaxjot, etz chi ajcxy ytumbi'adiiyb etz chaachytuniiyb midaax migo'px jimijt.

⁷ Nañ jadu'n Dios ni'may Abraham: “Ndzaachytunipyich je naax cajp ma yi m'ap m'oc anajty ytumbi'adyii. Chi choonip ajcxy jím, e chi xymiduniipyich ma jadayaabi it.”

⁸ Dios ytuun tûg capxytuunin miid Abraham, co huen ajcxy yajtiy'ajttihiup. Paady co Abraham y'ung Isaac yma'xung'ajty coductujc xií ajcxy oy tiy'ajttiý. Nañ jadu'n Isaac ymang Jacob, e Jacob yi

ymang nimajmetzpi ajcxy, huidibi ajcxy ñi'ap'ajty yi nimajmetzpicypí Israel ycajp.

9 Chi Esteban yjacminañ:

—Je' ajcxy Jacob ymang, iich ajt nmij'ap nmijteedy, ymi'ijxtinaayb anajty ajcxy y'uch José. Chi ajcxy José toocy, chi je' yajnicxi jím Egipto, per Dios miid anajty y'ity José,

10 etz nihuaañ yajtzoocy ma ayo'n jotmay. Chi Dios moy ixpíjcín jígix cömay ypídzimipy ma Faraón, je Egipto jääy yrey. Chi je rey José tung moy huen ane'my je Egipto naaxjot etz ane'mipy je rey ytíjc.

11 Huin'it xii ymiiñ mijyuu mij'ayo'n jím Egipto etz jím Canaán ñaaxjot. Je huin'it xii iich ajt nmij'ap nmijteedy ca' anajty ajcxy paady ti ycayipy.

12 Co Jacob oy nejhuÿ co jím Egipto yajpaady jím trigo, chi jím quejxy ymang ajcxy trigo juuybi. Je' ajcxy huidibi iich ajt nmij'ap'ajtim nmijteedy'ajtim. Chi ajcxy y'oy tügtecý trigo juuyb.

13 Je míméjtz'ocpi co ajcxy oy trigo juy, huin'it José ñayñigapxi ma y'ajch ajcxy. E chi je rey nejhuiy piñjäy je' anajty je José.

14 Chi José capxyñiguejxy huen cidaaccixy jím Egipto yi' yteedy Jacob miid tüg'óciy yjuugy ymigüg. Hue' anajty ajcxy ñaybaattáayigixy nidugi'px majmocx jääy.

15 E jadu'n yajtco Jacobo oy chinaydacpícy jím Egipto. Jím oy comjecy y'o'cni. Nañ jadu'n jím ajcxy y'o'cy may iich ajt nmij'ap nmijteedy.

16 E chi Jacob yjuugy ymigüg com jecy yajpidzimy Jacob ypacj ma ñaaxtigÿ, e chi ajcxy yajnicxy jím Si quem, oy pidaaccixy ma je o'cpi

jut huïdibi Abraham anajty ti juy meeñygíxy ma Hamor ymang jím Siquem.

17 Chi Esteban yjacminañ:

—Ytimpadaani py anajty tiempo nej anajty Dios ti yaj'ahuaniiy Abraham. Ti anajty yi judíojäy ooy ymayiiyñi jím Egipto.

18 Chi oy jadüg rey ytigiiy ane'mbi huïdibi ca' ix'yadyii José.

19 Je rey yhuin'ñ ñich ajt nmij'ap nmijteedy, e oy ajcxy chaachytuun. E chi ane'my co huen y'ung ajcxy nïguecytaaygíxy huïdibi anajty ajcxy ma'xung'ajtp, jígi x y'ó'ccixípy.

20 Huin'it tiempo oy yma'xung'ajty Moisés, je huïdibi ooy Dios jäygidacy. Chi Moisés ytaj yteedy tugiig po' yajyeeci ma ytijc.

21 Co ajcxy yajnïgueecí, chi je rey ñíix je' agondigiyy, e yajyeegy jadu'n nej yci'm'ung.

22 Paady Moisés ixpijcy tüg'óciy jadu'n nej Egipto jäy anajty ajcxy y'ixpicyity, e ooy ymadacy miid y'ayuc etz miid ytung.

23 Co Moisés anajty miidity huixchigüpx jímijt, chi pidacy yhuinma'ñ co nicxy ixa'ñ je' y'amigügtijc je Israel y'ap y'oc.

24 Chi Moisés ijxy co tüg egipciojäy chaachytuñii tüg je' y'amigüg. Chi Moisés yaj'o'cy je egipciojäy, yaj'ahuimbijty nej anajty y'amigüg yajtachytuñ.

25 Hue' Moisés tiji co je' y'amigügtijc ajcxy huen nejhuïy huinjihuïy co Dios nihua'naanip ma ymidzip miid Moisés ycixpi. Chi ajcxy ca' huinjihuïy co Moisés nihua'naanip.

26 Com jabom Moisés paty mejtz Israel jääy chachtziptungíxy. Chi Moisés jayajxemaañ je tzip, chi nímay: “Miich ajcxy nay’amigüg’ajtip, ¿nej co mdziptungíxy miich ajcxy miñ xyípy?”

27 Je huidibi anajty ymigüg tzaachytuumb huin’it najtztijiy Moisés, nímay: “¿Pin ti xypidägy huindzin etz tiydumpi ma iich ajcxy?”

28 ¿Nej xyaj’ögaamich jadu’n nej axiy myaj’o’cy yi egipciojäy?”

29 Co Moisés jadu’n midoy, chi yqueegy, ñicxy jím ma Madián naaxjot. Moisés jecy y’adzinaay jím Madián naaxjot, e jím oy ypic. Chi ytoxyjc paty metz ymang.

30 Huixchiguípx jímijt naxy, huin’it jím adügtuum ma je cop huídibi yxii Sinaí, ñayguëxi ci tüg ángel jinjoty ma tüg quipymang huídibi anajty tzach-tooyb.

31 Chi Moisés ooy jihuiiy huinmaay miid je’ yciipi huídibi anajty y’ijxyp. Co oy mihuingoñ, chi midoy co je Huindzin Dios ñimäyii:

32 “Iich Dios huidibi mmij’ap mmijteedy ajcxy Abraham, Isaac etz Jacobo Dios’ajtpy.” Chi Moisés chiyugoty, ca’ anajty ocjac-huindicxpedaani.

33 E je Huindzin Dios nimaayi: “Jen mgig, com je it ma miich mdinäy, Dios yi’ y’it.

34 Iich ti n’ixyich njäyich nej tzaachypi paatcixy jím Egipto. Ti nmidooyich co yi’ajcxy yäxy ytinäy miid je tzaachypi yciipi. Ti ngidägyich co ajcxy ngohuaanip. Iich miich nguexamyb jím Egipto ma yi Israel jääy ajcxy.”

35 Chi Esteban yjacminañ:

—Co Moisés oga’n ñicxy ma iich ajt nmij’ap

nmijteedy ca' ajcxy cōbijcy huen y'ane'miiyb, chi ajcxy yminañ: "¿Pin ti xyñimäy co iich miich ajcxy nhuindzin'adiiyb?" Co mimetz'ocpi Moisés níicxy ma yi Israel jääy, je taabi anajty je ángel ti ymigapxyii jinye'ñ agujc, chi ajcxy cōbijcy.

³⁶ Je Moisés je' yajpidzim iich ajt nmij'ap nmijteedy jecy'ajty jim Egipto. Moisés ytuun oy mijhuinma'ñ etz ijxpejt huixchiguipx jimijt jim Egipto, jim ma tzaptz meyj, etz jim ma mijtigiduum.

³⁷ Je Moisés huidibi jecy'ajty nimay je Israel jääy: "Dios y'ijxtihuipy tūg jääy ma miich ajcxy m'ap m'oc huidibi najtzcapxihuipy yi' y'ayuc, jadu'n nej ti xy'ijxtiiyich ma miich ajcxy. M'amido'ijtip ajcxy yi' y'ayuc."

³⁸ Je Moisés jim je' anajty mijtigiduum miid je mayjääy. Chi jim je Dios y'ángel miid miydacy ma je cop huidi yxi Sinaí, etz Moisés yajnajx Dios y'ayuc ma iich ajt nmij'ap nmijteedy. Moisés ycöbijc Dios y'ayuc huidibi jugy'ájtin huinxibibi miid, etz jayhui'my miid iich ajt yciipi.

³⁹ Chi iich ajt nmij'ap nmijteedy ajcxy jecy'ajtpy ca' anajty ajcxy capxcöbiagaangixy Moisés, ca' anajty cobiijccixy je' y'ané'min, chachhuimbidaangixy jim Egipto.

⁴⁰ Chi ajcxy Aarón nimay: "Ndzojcypich ajcxy co miich oyduñ tūg Dios huidibi iich ajcxy xyhuin-huoohuip, com ca' nnejhuiyim ti jada' ti yjadyii je Moisés huidibi ajt xyajtzonim Egipto ñaaxjot."

⁴¹ Chi oyduñ ajcxy tūg huajmang. Chi huindzigiiy ajcxy je huajmang huidibi anajty ti yajcojciixy, e ooy ajcxy mijotcuje'ajty huidibi ci'm

anajty ti yajcojy.

42 Huin'it xii ajcxy Dios y'ixmajtzi, huen ajcxy ojadaty yi xii, yi po' etz madza'. Com jadu'n Dios y'ayuc cojaaybi cojaay co Dios jadu'n yminañ:

Israel jää ajcxy canan iiich je' huidibi ti muhindzigiygixy jim mijtigiduum huixchiguipx jimijt.

43 Ti mgiyńicxcixy Moloc ytijc etz yi Renfán ymadza', tzadzech, quipychech etz oori oyduñ huidibi miich ajcxy ci'm myajcoj huidibi anajty ajcxy m'ojadadam. Paady iiich miich ajcxy nyapidzimaangixy ma yi mnaaxjot, e nguexaangixy jiguem jim Babilonia nínaxy.

44 Chi Esteban yjacminañ:

—Jim mijtigiduum iiich ajt nmij'ap nmijteedy ymiid anajty cochactijc ma anajty ajcxy Dios huindzigi. Jiiby anajty ajcxy yujciy je tzaa ma Dios ytiy'ajt ycojaayity. Je cochactijc ajcxy ycoj jadu'n nej anajty ti yaj'anem'yii Moisés, e nej anajty yajni'ixiyii nej tunipy.

45 IIich ajt nmij'ap nmijteedy mihi'um je cochactijc, e iiich ajt nmij'ap nmijteedy huidibi miiñ ma jada naaxjot miid Josué, chi mimiiñ ajcxy je cochactijc je taab ajcxy mimadacy je ymidzip canaag'agajp. Dios yajpidzim je' ajcxy ymidzip ma je naaxjot, jigix yajcidigihuip iiich ajt nmij'ap nmijteedy. Yajtuuñ ajcxy je cochactijc, ixti cooni David ytigiiy ane'mbi.

46 Dios yjäygidaac je rey David, e David yjacojañ anajty tūg tijc oyduñ ma jëbi yaj'ojadaty

yajhuindzígiy Dios, je Dios huidi Jacob mijpidac jecy'ajty.

47 Per Salomón je' oy cojy Dios ytijc.

48 Oy yi Dios tzajpjotypi ca' chinäy ma yi tijc tiibí jay cojy. Jadu'n nej je Dios y'ayucnajtzcapxiybi jecy'ajty jaybety co Dios jadu'n yminañ:

49 Je tzajp hue' je' iich n'anemdac, jada naax-huiñbi iich ndecypocxtac. ¿Ti tijc iich miich ajcxy xycujaanip? ¿Ma je it huidibi it ma iich jébi nbocxy?

50 ¿Nej cay iich ti n'oydundai täg'óciy?

51 Miich ajcxy ooy mjotjuuñity, ca' mgapxymidoy Dios. Jadu'n Esteban yjacminañ:

—Jadu'n miich ajcxy mjot mhuinma'ñ miidity jadu'n nej jay ajcxy huidibi ca' Dios ytij'ajt nejhuiyi. Miich ajcxy játyim midzip'ajtpy je Espíritu Santo. Mdügiyb ajcxy miid mmij'ap mmijteedy.

52 Miich ajcxy mmij'ap mmijteedy chaachytuun täg'óciy Dios y'ayucnajtzcapxiybi. Yi' ajcxy yaj'o'c Dios y'ayucnajtzcapxiybi huidibi jayijp'aty najtzcapxiy co ymina'ñ täg jay huidibi tudägyip. E co je tudägy jay ymiiñ, chi miich ajcxy agojiix myaj'o'cy.

53 Je Dios y'ángel miich ajcxy xymooy je Dios ytij'ajt, e ca' ajcxy mgöbijcy.

Yajtzaagögätcixy Esteban

54 Co je mayjäy midoy jadu'n nej Esteban yminañ, chi ajcxy mijotmätcoty Esteban, chi ytigiiy ajcxy tiitzmucxpi tiitzqueetpi.

55 E chi je Esteban jihuiy je Espíritu Santo ma yjot yhuinma'ñ, chi chajp'ijxy, e ijxy yi Dios y'oy'ájtin etz ijxy Jesús ytinäy a'oy'amy ma Dios Teedy.

56 Chi Esteban nimay je mayjäy:

—¡ljaxcix! N'ijxypich yi tzajp ahuädz, e n'ijxypich je jääy huïdibi tzoon tzajpjoty ytinäy a'oy'amy ma Dios Teedy.

⁵⁷ E chi je mayjääy ajcxy ytätz'ac amo'cxy, chi ajcxy ytigiiy huambi jihuiiybi, e chi ajcxy nimujcy yajmujcy Esteban.

⁵⁸ Chi ajcxy yajpidzimy Esteban cajppa', je' oy cögätcixy. Je tiy'ajt yejcpí huïdibi jadu'n iditz, chi yjocxhuit ajcxy yajmihui'my tüg yeeg'anäg huïdibi anajty yxií Saulo.

⁵⁹ Jim anajty ajcxy Esteban tzachcätzcixy. Chi Esteban Dios mibijctzoy, yminañ:

—Huindzin Jesús, cobiijcigich n'alma.

⁶⁰ Huin'it ycoxtinay'ahuiiy, e chi yaaxqueegy mic yminañ:

—Huindzin, ca' mbocy ixipy nej ajcxy xytuñich. Co jadu'n Esteban yminanday, chi oy yögy.

8

Saulo pahuïdijittägy ooy mibijcpidijc

¹ Saulo ytuun quipxycapxy miid huïdibi ajcxy yaj'o'c Esteban.

Huin'it xii yaj'ixhuïdijt yajpahuïdijt pinjaty anajty Jesús mibijcp jim Jerusalén. Tüg'óciy je jääy ajcxy huïdibi Jesús mibijcp anajty yqueec-huäcxtay, niçxy ajcxy jim Judea ñaaxjot etz Samaria ñaaxjot. Jëyi je majmetzpi apóstoles ajcxy jachui'miyy.

² Nijëjity yëydijc huïdibi Dios huindzigiiyb oy yajnaxtigiiy Esteban. E ooy ajcxy jotmay jihuiiy, yaaxy ajcxy miid je' yciipi.

3 Chi Saulo ooy ixhuidijtcoty pahuidijtcoty huídijaty Jesúś mibíjcip etz tijc tijc anajty yajpídzimy pahuich pajugutu yëydijctijc etz töxyjäydijc, e pidaaccixy anajty pujxtigoty.

Jim Samaria ajcxy capxhuäcxy Dios y'ayuc

4 Je huidi ajcxy queec-huäcxtay ycapxhuäcxyp anajty ajcxy Jesúś y'ayuc huen tim ma'amý huídijtcixy.

5 Nidügti huídibi anajty yxi Felipe ñicxy jím Samaria, ytigiiy y'ayuccapxhuäcxpi, yajnímay ajcxy Cristo ytiy'ajt.

6 E je jäy ajcxy ñayyöymujci nidüg'óciy ajcxy y'amido'ijtcixy janch amoñyi jadu'n nej Felipe anajty ymíydägy e ijxyp anajty ajcxy je mijhuinma'ñ huídibi Felipe anajty ytumyb.

7 Com may anajty jäy jím huídibi miid ca'oybi ma yjot yhuinma'ñ, e tzoocp anajty ajcxy. E co je ca'oybi anajty ypidzimy ma je jäy, chi je jäy ooy yjacyaaxqueecy. Etz nañ mayjäy anajty chögy huídibi ca' yci' ytecy yücxxy etz tecyma'tpi.

8 E jadu'n je mayjäy ajcxy anajty jím ooy yjotcuicity.

9 Jim anajty tüg yëydijc huídibi anajty yxi Simón huídibi anajty ti ni'ixpigiiy huijjäy huinma'ñ, e ooy anajty may Samaria jäy huin'iiñ, ymina'ñ co je' anajty ymijity yjanchity.

10 Tüg'óciy jäy anajty oy amido'ijtcixy Simón y'ayuc, pi'ctijc etz mij'anäctijc, e yminaangixy:

—Jadayaabi yëydijc ymihid jada Dios ymic'ajt.

11 Ooy anajty je jäy ajcxy Simón mijniçxejtixy, com miid je mañ'ajt anajty jecy ti chachhuin'iiñigixy.

12 Co je Samaria jää mibijcy je ayuc jadu'n nej Felipe ñimiydacy Dios y'ané'min etz Jesucristo, chi ajcxy ñibejty yéyidijctijc etz töxyjäydijc.

13 Etz je Simón, je huijyäy, nañ jadu'n mibijcy e ñibejty. Chi Simón puyöyiyl Felipe, ooy jihuiy huinmaay jadu'n nej je mijhuinma'ñ huidibi anajty Felipe ytumyb etz jadu'n nej anajty Dios ymic'ajt ijxi.

14 Co ajcxy je majmetzpi apóstoles ajcxy, huidi anajty jím Jerusalén, nejhuiy co je Samaria jää anajty ti cobiçccixy Dios y'ayuc, chi ajcxy quejxy jím je Pedro etz Juan.

15 Co Pedro etz Juan yja'ty jím Samaria, chi ajcxy Dios mibijctzoy miid je mibijcpidijc ycixpi, jigix ajcxy ymöhuiyb je Espíritu Santo.

16 Com ca'ni anajty je' ajcxy ñicidägyii, jeyi anajty ti ñibejtcixy ma Huindzin Jesús yxii.

17 Huin'it Pedro etz Juan cñixajy ajcxy, e chi je Espíritu Santo y'adigiiy yjottigiiy ajcxy.

18-19 Co Simón ijxy co je Espíritu Santo y'adigiiy yjottigiiy co yi apóstoles ajcxy ycñixajy, chi Simón yaj'ahuaniiy je' ajcxy meeñ, yminañ:

—Mooygich nañ jadu'n yi mic'ajt jigix co ngñixájibich hueñypinity nañ jadu'n jebi ajcxy je Espíritu Santo y'adigiiy yjottigiiy.

20 Chi Pedro nimay Simón:

—Mi'ögħiħuipy miich mmeeñ, miid co mhuinma'ñ ti mbidägy co meeñygix mbada'ñ je huidibi Dios ñiyejcp.

21 Com miich ca' xypaady jadayaabi tung, com miich mjot mhuinma'ñ ca' ytudägħi ma Dios.

22 Jothuimbit e ixmatz yi m̄jibic-huinma'ñ, e m̄ibijctzou Dios, ca' jécyity xyhuinmeecxip̄y jadu'n nej jibic mjot m̄huinma'ñ mm̄iidity.

23 Com janch ta'm miich mjot m̄huinma'ñ, e yi jibicpi hue' xym̄iidity mach.

24 Chi Simón y'adzooy:

—M̄ibijctzou je Huindzin Dios miid iich ycxip̄i, jigix ca' ti xyjadiipyich jadu'n nej miich ti xyñimäyich.

25 Co Pedro etz Juan t̄iy'ajt yejcy etz capxhuäcxy Dios y'ayuc j̄im Samaria, chi ajcxy yhuimbijty j̄im Jerusalén. Chi ajcxy canaag agajp ñaxiyy j̄im Samaria ñaaxjot, e capxhuäcxy Dios y'ayuc nej ajcxy y'alma n̄idzoocin paadipy.

Felipe miid je Etiopía jää

26 Huin'it xii Huindzin Dios y'ángel migapxy je Felipe, n̄imay:

—Tzoon ya, n̄icx ma madzäcruudz ypidzimy, ma je tü'aa huidi tzomb j̄im Jerusalén huidibi n̄icxp j̄im Gaza.

Je' je' je tü'aa huidibi adügtuum najxp.

27 Felipe t̄im janitzon e ñicxy, e tü'am naybaatti miid t̄ug Etiopía jää. Hue' je' anajty eunuco, mijitungmiid j̄im Etiopía. Yf' je' tesorero'ajt anajty ma je töxyjää huidibi anajty yxii Candace huidibi anajty ane'mb j̄im. Je eunuco j̄im anajty ti y'oy Jerusalén Dios ojadajtp.

28 E chi yhuimbijtni anajty ma ycajp, iñaaayb anajty carretijoty yam chachnecycapxy. Hue' anajty chachcapxyp je Dios y'ayuc huidibi Isaías ycojaay.

29 Chi je Espíritu ñimay Felipe co huen n̄icxy najtzpadiy je carreti ma je eunuco anajty y'iñäy.

30 Co Felipe mihuingoñ je carreti, chi midoy co je jay anajty capxy je necy huidi Isaías yjaay, chi y'amidooy:

—¿Nej muinjihuib huidibi mgapxyp?

31 Chi je jay y'adzooy:

—¿Nej iich nhuinjihuipy pen ca' pin xyajnimäyich?

Chi je eunuco nimay je Felipe co huen miid iñäyii carretijoty.

32 Je huidibi anajty je eunuco chachcapxyp jadu'n je' anajty yminañ:

Jadu'n ajcxy nicey yaj'ögy nej jay borregi nicey yaj'ögy. Je' amoñ'ity jadu'n nej borregi amoñ'ity co jay nime'pxy. Ni tûg'aa huam ycaminañ.

33 Ti jay yajtöyduñii, ca' ajcxy a'ixiy co yjanayñigapxtüdaani. Ni y'ap y'oc ycaca'ty pin ocnigapxtüdiib. Co yaj'oci, chi chooni ya naaxhuiñ.

34 Chi je eunuco y'amidooy Felipe:

—Tunmay'ajt yajnimaaygich pin jada ayucnajtzcapxiibibi ñimiydacpy, ¿ci'm ñayñimidyägyii o ji jada huingbi pin nimiydacpy?

35 Chi Felipe yajtzondacy je ayuc capxtiicxin ma jadayaabi Dios y'ayuccojaaybi ñecy. Chi yajmiedmiydaaci nej Jesús yajty y'ayoy.

36 Co ajcxy ñajx ma tûg nii, chi je eunuco yminañ:

—Cha nii, ¿nej ca' iich jëbibi huaad nnibetyi?

37 Chi Felipe y'adzooy:

—Pen mmibijcpy Jesús miid tûg'ociy yi mjot mhuinmañ jëbibi mnibetyi.

Chi je jay y'adzooy:

—Nmibijcpyich co Jesucristo Dios yi' y'ung.

38 Chi je eunuco n̄may je carreti huindzin co huen yajtinayxipy je' carreti. Chi nimetz ajcxy ñicxy ma nii, e chi Felipe yajniibejty je eunuco.

39 Co ajcxy ñiibidzimy, chi je eunuco ijxtigoy je Felipe. Jadu'ñyí je Huindzin Dios y'Espíritu yajnicxi. E chi je eunuco ytü yajyöyñi jocujc.

40 Felipe yajpaty jím Azoto, chi ñajxy cajp cajp capxhuäcxí Jesucristo y'ayuc ixti yja'ty jím Cesarea.

9

Saulo yjothuimbijty

1 Ooy Saulo tzach'ixhuidijty pahuïdijty Jesús yjäy, y'ahuändacy ooy, e yaj'öga'ñ anajty ajcxy. Paady oy ixý je teedy mijtungmíidpi,

2 pijctzoy cötúcjín, co anajty ñicxa'ñ jím Damasco ma yi judíojäy ajcxy ñaymujctac, madza'ñ pinjaty Jesús y'ayuc mibíjcip. Saulo yajmiina'ñ anajty ajcxy mach jím Jerusalén huen yëydijctíjcity huen töxyäydíjcity.

3 Jím anajty Saulo ñicxy mihuingoñ je Damasco cajp. Huin'it jocomoñyí je tiicxin huidi tzomb tzajpjoty, ñigidaaci jühuïdity je Saulo.

4 Huin'it Saulo yciday, e midoy co ñimäyii:
—Saulo, Saulo, ñna'amy co xychach-pahuïdijttägyich?

5 Chi Saulo yajtiy:
—¿Mbín miich, Huindzin?
Chi midoy co y'adzoyii:
—Iich je' Jesús, je huïdibi miich mdzach-pahuïdijttacpy, ci'm nayyajtzaachytunyii

jadu'n nej huajyuub co jijpconebi'y huidi miid
ñuumygumyii.

6 Chi Saulo chiyuygoty chachchigiiy, e yminañ:

—Huindzin, ¿ti mdzojcpy ndunipyich?

Chi je Huindzin Jesús ñimaayi:

—Pidiig etz nicx cajpjoty, e jim nyajnimähuiipy ti
jebi mduñ.

7 Je yeydijctjc huidibi anajty Saulo ymiid ooy
ajcxy ñay'adzigiiyi, co midoy je' ajcxy ayuc e ca'
ajcxy ni pin ma yijxy.

8 Chi Saulo ypidig, e co huindicxienci ca' pin ma
oc'ijxní. Chi ajcxy majch Saulo ma yci', e chi ajcxy
huijtznicxy jim Damasco.

9 Tugig xii Pablo jim yijty huiintz, ca' ycaay
y'uucy.

10 Jim Damasco anajty tûg yeydijc chinäy huidibi
Jesús y'ayuc mibijcip, huidi anajty yxii Ananías,
cumäyjoty Dios ñimaayi:

—¡Ananías!

E chi je' y'adzooy:

—Cha iich, Huindzin Dios.

11-12 Chi je Huindzin Dios ñimaayi:

—Pidiig, nicx ma je tü huidibi yxii Derecha, e
jim ma Judas ytijc yajtii tüg Tarso jäy, huidi yxii
Saulo. Dios mibijctzoob je' jim cham, cumäyjoty
ti huin'ijxy tûg yeydijc huidi yxii Ananías, co oy
ñimiñyii, e ycinixajiiy jigix y'ijxigip jadüg'oc.

13 Chi Ananías y'adzooy:

—Huindzin Jesús, mayjäy ti xyajmiidmiydägyich
ajcxy jadu'n nej yi Saulo jibic y'idich jim Jerusalén
miid miich mjäy ajcxy.

14 Jadachambi tì mimiiñ ya je necy, ma teedy mijtungmiidpi tì ycötujcmöyii, co huen majtztäy je jäy, e yajnicxtähuiipy jím Jerusalén, tüg'óciy pinjaty ojadajtp miich mxii.

15 Chi je Huindzin Jesús nimay Ananías:

—Nícx, com tì iich nhuin'ixy yijiibí yéydijc, jígiç iich nxii etz n'ayucich capxhuäcxipy ma tüg'óciy naax cajp huidi ca' yjudíojäyity, etz ma yi reydijc, etz nañ jadu'n ma yi judíojäy ajcxy.

16 Iich yi' nyajnímähuiipy tüg'óciy, nej ayo'n yajnaxipy miid iich nxii ycixpi.

17 Chi Ananías nícxxy ma Saulo anajty tì yjättägy, co ytigiiy tigoty, chi cíñixajy Saulo, e chi nimay:

—Migüg Saulo, je Huindzin Jesús huidibi nayguëxiçi jím tü'am ma miich anajty miiñ, yi' tì xyquexyich jígiç m'ijxigipy jadüg'oc, etz je Espíritu Santo xyñidigihuip xycödigihuip.

18 Mic'amy ycäy ma Saulo yhuiin jadu'n nej acx níimeeñ, chi y'ijxigý. Huin'it Saulo ypídígy e chi yajniibejtí.

19 Chi Saulo ycaay y'uucy, e chi ymic'pijcy jadüg'oc. Chi jím miid'ijty jecy huidibi ajcxy ixpijcip Jesús y'ayuc jím Damasco.

Saulo capxhuäcxy Dios y'ayuc jím Damasco

20 Chi janch mic'amy Saulo ytigiiy Dios y'ayuccapxhuäcxp ma je judíojäy ajcxy ñaymujctac jím Damasco, yminañ co je Jesús hue' je' Dios y'ung.

21 Tüg'óciy pinjaty anajty midoohuip Saulo y'ayuc, ooy ajcxy jihuiiy huinmaay, etz ñayñimáayigixy:

—¿Nej ca' jada' yjéjity je huïdibi tzachyajcödigoyam yi jay ajcxy huïdibi Jesús yxii miyaax ojadajtip jím Jerusalén? ¿Nej ca' jada yjéjity huïdi anajty ti ymiiñ ya jay ymajtzpi, e nícxo ciyega'ñ ma teedy mijtungmiidpi?

22 Je Saulo capxhuacxip anajty Jesús y'ayuc huinmic jotmic, e nigapxtäy co Jesús hue' je' je Cristo, chi yi judíojäy ajcxy huïdi anajty jím tzinaayb Damasco cijx ajcxy yhuinma'ñ tigoydäy.

Saulo yqueecy ma judíojäy ajcxy

23 Ti anajty hueeni xií tiempo ñajtzniniçxiyñi, chi je judíojäy ajcxy ñaygapxi co yaj'ögaangixy je Saulo.

24 Saulo ñejhuiiy co anajty yaj'öga'ñyii. Chi jím anajty ajcxy y'ahuixyii xiim tzuum ma je poch aguu cajppäbi, jím anajty yaj'öga'ñyii.

25 E je jay ajcxy huïdibi anajty ymijpidacpy Jesús, chi je' ajcxy codiyyajxy je Saulo mijcachjoty ma je pochycop huïdi je cajp miid jübojtz'ahuidityity, e jadu'n je' choocy.

Saulo yajpaady jím Jerusalén

26 Co Saulo yja'ty jím Jerusalén, oy japuyöyihuaañ je mibijcpidijc ajcxy. Nidüg'óciy anajty ajcxy ooy tzigiyyixy anajty com ca' anajty mibijccixy co je Saulo ti anajty yjothuimbity.

27 Chi Bernabé yajniçxy Saulo ma je nimajmetzp apóstoles ajcxy yajpaady, e chi yajmiiidmiydaactay nej Saulo anajty ti ixy je Huindzin Jesús tü'am, e nej anajty Saulo Jesús y'ayuc ti capxhuäcxí huinmic jotmic jím Damasco.

28 Huin'it Saulo yhu' my jím Jerusalén, e miid huïdity anajty ajcxy.

29 Aamic jotmic capxhuäcxy je Huindzin Jesús y'ayuc, etz miid mÿdaaccixy e ñaymÿcmigápxigixy miid je judíojäy huïdibi griego ayuc caxp. E je' ajcxy nihuinmayiiy co yaj'ögaangixy.

30 Co je mÿbijcpidijc nejhuiiy, chi ajcxy yajnicxy je Saulo jím Cesarea, e chi ajcxy quejxnajxy huen nicxy jím Tarso.

31 Huin'it tiempo je' ajcxy huïdijaty mijpidacp Jesús, jocuyc anajty chïnaaygixy, e niigí anajty ixpijc'idich Dios y'ayuc ytiy'ajt, jadu'n nej yi huïdibi ajcxy tzïnaayb ma yi Judea ñaaxjot, Galilea ñaaxjot, etz Samaria ñaaxjot. Chi ajcxy ooy yajmij'ajtcixy je Huindzin Jesús, e miid je Espíritu Santo ypubéjtìn, niigí anajty yjacmayiiygixy.

Pedro yajtzoocy Eneas

32 Co anajty Pedro yhuïdijty cogapxiy cajp cajp je mÿbijcpidijc ajcxy, y'oy nañ jadu'n ma je mÿbijcpidijc ajcxy huïdibi tzïnaayb jím Lida.

33 Jim minaybaatti tüg yëydijc huïdibi anajty yxii Eneas, huïdibi anajty ti ypa'm'ijtni tuctujc jímijt, hue' je' anajty ycïxuxy ytecyxuxy.

34 Chi Pedro nimay:
—Eneas, Jesucristo xyajtzoocp, pidig, etz yajpidig yi mmaabejt.

Chi Eneas mic'amy ypidig.

35 Chi ijxy tüg'óciy jäy huïdibi tzïnaayb jím Lida etz Sarón. Chi ajcxy yjothuimbijttay nidüg'óciy, ixmajztay tüg'óciy yi ñi'ap huinma'ñ e jiijptigiyiiy yi Huindzin Jesús y'ixpíjcìn.

Co Dorcas y'o'cy, chi yjugypijcy jadüg'oc

36 Je huin'it tiempo jím Jope, jím anajty tög töxyjäy chínäy huidibí mibijcp Jesús, hue' anajty xii Tabita, je' huidi griegojäy ytijyp Dorcas. E je Dorcas oy xii tiempo anajty yajnaxy m'oyjäy'aty yi jäy ajcxy.

37 Jadu'n yajti huin'it tiempo Dorcas ypa'mbejty, e chi ytímy'o'cy. Co ajcxy yajtziiday, chi ajcxy je öcpí yajnicxy ma je tijc mimejtnihuijtzpetypi.

38 Je Jope cajp naymihuingon'ájtíp anajty miid Lida cajp ma anajty Pedro yajpaady, co mibijcpidijc ajcxy anajty nejhuiy co je' anajty yímity, chi ajcxy mejtz yëydijc quejxy co huen nimäyii:

—Min tzojc ya Jope.

39 Huin'it Pedro ñicxy miid je' ajcxy. Co jím yja'ty, chi ajcxy yajnicxy ma je tijc mimejtnihuijtzpetypi, e jím anajty ajcxy je co'ögy töxyjäydijc ajcxy ytinayjühuídityi ma je öcpí, chachyaaxcixy. Chi ajcxy Pedro yaj'ijxy je huit nijen huidibí Dorcas anajty ti yaj'oyiy co anajty yjugy'atyñi.

40 Miç'amy je Pedro quejxpídzimday je jäy ajcxy. Chi ycoxtinay'ahuiiy, e Dios mibijctzoy. Chi huindicxpejty je öcpí, nimay:

—Tabita, pidig.

Huin'it Tabita yhuindicxiigy, e ijxy je Pedro, chi iñaygugiiy.

41 Chi Pedro majtzi ycí', e chi huijtzígy. Chi yaaxi ymigügtijc etz co'ögytöxyjäydijc ajcxy, chi ajcxy yajcidigiiy juugy.

42 Tüg'óciy jää ajcxy jím Jope nejhuiyday co Pedro yajjugypijcy je Dorcas. E mayjää mibijcy je Huindzin Jesús.

43 Jadu'n yajaty co Pedro y'ijty jím Jope canaag xii ma je coodzpi ytiyc huidi anajty yxi Simón.

10

Pedro etz Cornelio

1 Jím Cesarea anajty tüg tungmíidpi huidi anajty yxi Cornelio, hue' je' anajty capitán'ajtp ma tüg batallón soldado ajcxy yxi jip, la Italiana.

2 Je Cornelio ooy anajty ytudägyity, etz je' miid tüg'óciy y'ung ytöxyjc ooy anajty yajmij'ajtcixy Dios. Je Cornelio nañ jadu'n ypubety miid meeñ je judíojäy ayoobtijc, e je' Dios ojadajt anajty jabom jabom.

3 Tüg xii, minacyxi anajty, Cornelio huin'ijxy janch huädz Dios tüg y'ángel ñigidaaci, e ñimaayi:

—¡Cornelio!

4 Chi Cornelio huindicxpejty je ángel janch tzigiiyb anajty, e chi yajtiiy:

—¿Ti Huindzin?

Huin'it je ángel y'adzooy:

—Jadu'n nej mDios'ojadaty etz jadu'n nej mbubety ayoobtijc ti Dios jäygidägy.

5 Quex mjää jím Jope, huen nicxy yajtzoñ Simón, huidibi nañ jadu'n yajtijp Pedro.

6 Jím je' yja'ttacy ma jadügpi Simón, je cootzpi huidi ytiyc mihuingon mejypa'. Je Pedro xyajnimähuipy ti mdunipy.

7 Co je ángel ñicxní huidi anajty ti ymigapxyii, chi Cornelio yaaxi mejtz ytumbi, etz tüg soldado

huïdi Dios capxymidoob, etz huidibi je Cornelio ooy ymijniçxpedyii.

⁸ Chi yajmïidmiydactay nej je ángel ñimaayi, chi ajcxy quejxy jím Jope.

⁹ Com jabom jím anajty je quejxyöybí ajcxy ñicxy mihiungon Jope, cujc yxii anajty, e chi Pedro ypejty ma tijcnïcx Dios ojadajtp.

¹⁰⁻¹¹ Ooy Pedro anajty yuubögyii, e ooy jacaya'ñ, jímní anajty yjicxy yaj'oyii. Chi Pedro huin'ixy je tzajp ahuädz, e huin'it ijxy quidägy jadu'n nej poob huit mijpi yxóchity majaty ytaatz.

¹² Jiiby ma je poob huit, jiiby anajty canaagnax iyujc huidijaty midaax yci' ytecy etz tza'ñ etz joon.

¹³ Huin'it Pedro mïdoy co anajty ñimäyii:

—Pedro, pïdïg nïcxy yaj'ög yi iyujc etz tzüdz.

¹⁴ Chi Pedro y'adzooy:

—Ca', Huindzin, camïnaabi iich ti njicxy huidibi jibicïp etz huidibi ca' ñigödúcyity nïcxy judíojäy jïcxcixy.

¹⁵ Huin'it jadüg'oc ayuc mïdoy ñimäyii:

—Huïdibi Dios yajhuäch ca' huaad mdijy co yi' yjibicity.

¹⁶ Tugïig'oc jadu'n yajti, chi je poob huit ypättigiiyñi tzajpjoty.

¹⁷ Jim anajty Pedro tzachhuinmay nej anajty yhuimbïdzimy je tiibi ixy co yja'ty ma tijc aguu je Cornelio yquexyöybí huidi ajcxy anajty nidiihuip yajtiihuip je Simón ytijc.

¹⁸ Chi ajcxy mic ycogapxiy yajtiiy pen jim anajty yjättägy Simón huidibi anajty nañ jadu'n yajtijp Pedro.

19 E je Pedro je' anajty chachhuinmaayb tíibí ixy, chi je Espíritu Santo Pedro ñímaayí:

—Tugiig yëydijc ji xy'ixtäy.

20 Pidig e minac, nicx miid je' ajcxy, e ca' ti mhuinmay, com iich jadu'n tí nnimäy co huen xy'ixtäy.

21 Huin'it Pedro ymínajcy ma je' ajcxy, je Cornelio quexyöybí, nímay ajcxy:

—Iich je' huídibi miich ajcxy m'ixtaayb, ¿ti ycixpi co tí mmiingixy?

22 Chi ajcxy y'adzooy:

—Yí iich ajcxy tí xyquexyiich yi Cornelio huídibi capitán'ajtpi, je' tudägy jääy huídibi Dios yajmij'ajtp, je huídibi tüg'óciy judíoääy ooy tzójccixy, etz cömaaygixy. Huindzin Dios tüg y'ángel ñímay Cornelio co miich miiñ nyajhuoy, jigix mnícxip ma yí' ytijc, e y'amido'ida'ñ ajcxy nej miich myaj'ixpiga'ñ.

23 Chi Pedro yajtijctigíiy je' ajcxy. Chi ajcxy jím ymaahui'my. Com jabom Pedro ñicxy miid je' ajcxy, e chi nijéjity ypanicxi huídibi mijpidacp Jesús huídi anajty ajcxy tzinaayb jím Jope.

24 Com jabom ajcxy yja'ty jím Cesarea ma Cornelio anajty y'ahuixy tügmucy miid yjugymigüg, etz nijéjity pín ooy miid ñaymigüg'adyii, huidijaty anajty ajcxy jayijp tí nimäy.

25 Co Pedro oyjäty ma je tíjc, chi Cornelio ytijcpidzímy oy yjijpcobadíy je Pedro, e chi ycoxtinay'ahuíy yajmij'ada'ñ anajty je Pedro.

26 Chi Pedro huijtztinayígy je Cornelio, e nímay:

—Tinayíg, ca' xyajmij'ida'ñich, nañ jadu'n iich njäyity nej miich.

27 Miid anajty ycapxy ym iydägy co ytijctigiy, jiiby anajty mayjäy ni'amugí'ahuijxcixy.

28 Chi Pedro n̄imay ajcxy:

—Miich ajcxy mnejhuhyb co yi judíojäy ycos-tumbre capx'aducy ca' huaad judíojäy yöymucy miid huidibi ca' yjudíojäyity, ca' huaad ytigiiygixy ma ajcxy ytijc. Per Dios ti xyajni'ixi'yich co ca' huaad nm̄ina'ñich ca' oyjäyity huādzjäyity pinjaty.

29 Paady co oy ti xyajhuoyijich ti nm̄iñich, ni ca' huam ti nm̄ina'ñich. Nnejhuñhuaamyich na'amy co oy ti xyajhuoyijich.

30 Chi Cornelio y'adzooy:

—Cham ym̄imidaaxxiijiy, jadu'n nej jadachambi hora, ya iich anajty ma ndijcich, jaygay jay'ügy nDios'ojadatyich. Com hue' anajty mijminacy xiñ mina judíojäy ajcxy ycapxtaaccixy, co tüg ñayguëxici jadu'n nej jäy miid ypoob huit janch adiicxp.

31 E je ángel xyñimaayich: “Cornelio, Dios ti xymidoohui m'oración e ti jadu'n jäygidägy jadu'n nej mbubety yi ayoobtijc ajcxy.”

32 Quex mdumbi jím Jope, huen nicxy yajtzoñ Simón huidi nañ jadu'n yajtijp Pedro. Jím Pedro yja'ttagy ma je cotzpi ytijc huidibi yxii Simón, huidibi tzinaayb mihuingon mejypa'. Co je' ymiinipy, chi xymiidm̄iydägipy.”

33 Paady nguejxyich janch mic'amy huen nicxy xy'ijxtäy. E ti may'ajt mduñ co ti mmiñ. Jadachambi cha iich ajcxy nidüg'óciy ma Dios yhuinduu. E n'amido'idáangixyich tüg'óciy je y'ayuc huidibi je Huindzin Dios ti xyaj'anemy jébi xyajniimaaygixy.

Pedro Diosytiy'ajt nigapxy nimiydacy ma Cornelio ytijc

34 Huin'it Pedro ytigiiy y'ayuccapxhuäcxpi, nimay ajcxy:

—Jadachambí huinjihuiybich, co yi Dios ca' ni tūg ixy'ixy jääy, y'actzojctaayb hueñypínity.

35 Dios ycöbijcpy hueñypinjäyity huidibi tzinaayb huen huidibi naax huen huidibi cajpity, pen chigiiyb ajcxy Dios, pen tumyb oybi.

36 Dios ti quexy yi' ytiiy'ajt ma yi Israel jääy ajcxy, yajniimay co ji cham jotcujc'ájtin miid Jesucristo iiich ajt nHuindzin.

37 Miich ajcxy mnejhuiyb yajxon nej ti ytunyii ti yjadyii ma judíojääy ajcxy ñaax ycajp chondacy jim Galilea, Juan el Bautista ti anajty capxhuäcxii Dios y'ayuc ytiiy'ajt etz yjäyyajniibety.

38 E mnejhuiyb miich ajcxy co Dios yejc je Jesús je Nazaretpi je Espíritu Santo, e nej Jesús yhuidijty e tuuñ oy'ájtin, etz mijhuinma'ñ, jadu'n nej yajtzocyt je jääy ajcxy huidi anajty ane'm'ijtp ma yi mujcu'. Com Dios anajty miid y'ity je Jesús.

39 IIich ajcxy je tiy'ajt nmiiidich tūg'óciy jadu'n nej Jesús yjajty y'ayoy jim Judea naaxjot etz jim Jerusalén. Huin'it ajcxy Jesús yaj'o'cy cruudzcíxy.

40 E Dios yajjugypijcy codugiiig xii, e chi yajnayguëxiçi ma iiich ajcxy.

41 Ca' ti yajnayguëxiçyi ma tūg'óciy jääy, jëyi ma iiich ajcxy huidi jayijp Dios yhuin'ijx jigix tiy'ajt nyegipyich. IIich ajcxy caaymujc uucmujc huin'it co yjugypijcy ma y'o'cy.

42 Ti xyquexy iiich ajcxy ayuc ngapxhuäcxpi ma mayjääy ajcxy etz nidiy'ajt'adipyich ajcxy co Dios

Jesús t̄i pidägy mij'ane'mbi ma yi juugypi etz ma yi ögypi.

⁴³ Nañ jadu'n jecy'ajty tüg'óciy Dios y'ayucnajtzcapxiyb̄i ñimiydac ajcxy Jesús, e yminañ ajcxy co tüg'óciy je jäy ajcxy p̄injaty mibijc je Cristo, Dios huinmecxib̄ ajcxy ypoc.

Je Espíritu Santo ycidacy ma je ca'pi ajcxy yjudíojäity

⁴⁴ Yam anajty Pedro ycapxyñi co je Espíritu Santo ñidigiyi ycödigiyi ajcxy nidüg'óciy huidijaty y'amido'ijt Pedro y'ayuc.

⁴⁵ E je judío mibijcpidijc ajcxy tiib̄i anajty miñ miid Pedro, ooy ajcxy jihuìy huinmay co Dios quejx Espíritu Santo ma je jäy ajcxy huidib̄i ca'yjudíojäity,

⁴⁶ co midoy ycapxcixy miid huingbi ayuc, etz cömaygixy jäymejtcixy Dios.

⁴⁷ Chi Pedro yminañ:

—¿Nej ca' jada' y'óity co ñibedipy ajcxy huidibi Dios t̄i ymóoyigixy je yEspíritu Santo jadu'n nej iich ajt xymooyim?

⁴⁸ Chi Pedro ni'ane'mdiiy huen niibejtcixy ma Huindzin Jesucristo yxii. Huin'it ajcxy Pedro co-huaniiy huen hui'my tüg xii mejtz xii miid je' ajcxy.

11

Pedro yajmiidmiedydacy jím Jerusalén nej anajty t̄i ytunyii t̄i yjadyii

¹ Je apóstoles ajcxy etz je mibijcpidijc ajcxy huidi anajty ajcxy jím Judea, midoy ajcxy ayuc co nijéjity jäy huidi ca' yjudíojäity t̄i anajty ajcxy cobiçiy Dios y'ayuc.

² E co Pedro yhuimbijty Jerusalén, chi nijéjity judíojäy ajcxy ojy Pedro, je' ajcxy huidibi tzachmijpidaaccixp judíojäy ycostumbre jadu'n nej ajcxy tiy'ajtiiygixy ymang.

³ Je' ajcxy nimay Pedro:

—¿Na'amy co oy ti mgo'ixiy jäy ajcxy huidi ca' yjudíojäyity, etz ti mgay m'ügy miid je' ajcxy?

⁴ Chi Pedro nimiydactay tüt'óciy jadu'n nej anajty ti yjaty, chi yminañ:

⁵ —Jím iich anajty Jope nDios'ojadatyich. Chi nhuin'ijxyich jadu'n nej tüt' mij poob huit chooñ tzajpjoty, cädägy ma iich nhuinduu, xóchity anajty ma midaax ytaatz.

⁶ Co nnimijhuägyich n'ixa'ñich ti jiiby, chi n'ijxyich may iyujc, jiiby iyujc midaaxpi yci' ytecy, jiiby ahua'nbi iyujc, jiiby tza'ñ, etz joon.

⁷ Chi nmidooyich tüt' ayuc huidibi xyñimaaybich: "Pedro, pidig, yaj'ög yi iyujc etz tzüdz."

⁸ Chi n'adzooyich: "Ca' Huindzin, com caminaabi ndzüchich iyujc huidibi ca' ñigo'adúcyity judíojäy ajcxy tzüdzipy."

⁹ Chi mimetz'ocpi tüt' ayuc tzajpcíxy xyñimäyich: "Huidi Dios ti yajhuäch, ca' huaad mdiy co ca' y'oychú'tznity."

¹⁰ Tugiig'oc jadu'n yjajti, chi je poob huit ypättigiiyñi tzajpjoty.

¹¹ Huin'it xyñimiiñich je quexyöybí nidugiig, chooñ ajcxy jím Cesarea.

¹² Chi je Espíritu xyñimaayich, co min n'ocnicxich miid je' ajcxy, ca' ma ni ti nhuinmayipyich. Miid nicxyich nidugiig

nmigügtijcich. Chi iich ajcxy ndigiiy ma je jää ytijc.

¹³ Je codijc xya jmiidmíydaacich co je' anajty ti huin'ixy tüg ángel ma ytijc, ñimäyii: "Quex mdumbi ajcxy jím Jope huen nicxy yajtzoongixy Simón huidibi jää ytijpy Pedro,

¹⁴ e je' xyajnímáhuip nej jébi Dios m'alma xyanidzoocip, miich etz tüg'óciy mjiiñ mdijc mjuugymigüg."

¹⁵ Co Jesús y'ayuc ngapxhuäcxtzondaacich, chi je Espíritu Santo ñidigiiyi ycödigiyyi je' ajcxy. Tím jadu'n nej xyñidigiiyim xycödigiyyim je jayijp'atypi.

¹⁶ Huin'it njäymejtzcoodyich nej je Huindzin Jesús yminañ: "Janch Juan, je Bautista, jää yajniibejt miid nií, e Dios jää ajcxy y'adigihuiyb yjottigihuiyb je Espíritu Santo."

¹⁷ Pen Dios ti ymöyii je jää ajcxy huidibi ca' yjudíojäiyity tú'ciy miid huidibi iich ajt ti xymooyim co nmibijcim Jesucristo. ¿Ocjactim piñ iich co Dios nmidzip'adiiybich?

¹⁸ Je mibijcpidijc ajcxy jím Jerusalén, co ajcxy midoy Pedro y'ayuc, chi ajcxy y'amonday. Chi ajcxy Dios jäymejch cömay, chi ajcxy yminaangixy: "Dios jadu'n ti ymina'ñ co je' ajcxy huidibi ca' yjudíojäiyity jébi yjothuimbijtcixy, jigix Dios ymöhuiyb jugy'ájtìn huinixiibì."

Antioquia jää ymidoos ajcxy Dios y'ayuc

¹⁹ Taabi jää yaj'o'cy Esteban, chi jää ajcxy ooy ixhuidijtcoty pahuidijtcoty Jesús yjää jím Jerusalén. Chi nijëjity ajcxy yqueecy, nicxy ajcxy

jim Fenicia ñaaxjot, etz jim Chipre, etz jim Antioquia. E capxhuäcxy ajcxy je oybi ayuc ma jadyii judíojäy, ca' ajcxy jac ni pin yajnimay.

20 E nijéjity mibijcpidijc huïdibi jim anajty ajcxy yconaaxip ycogájpip Chipre etz Cirene, chi ajcxy ñicxy jim Antioquia. Chi yajmiidmiydacy ajcxy je Huindzin Jesú s'yayuc miid griegojäy ajcxy.

21 E je Huindzin Dios ooy ypubejti je' ajcxy, e ooy mayjäy ixmajch je jibic-huinma'ñ etz mijpidacaaccixy yi Huindzin Jesú s'ytiy'ajt.

22 Co je mibijcpidijc ajcxy jim Jerusalén midoogixy jada ayuc, chi ajcxy quejxy Bernabé jim Antioquia.

23 Co Bernabé jim yja'ty, chi ijxy jadu'n nej Dios anajty oy'ájtin ti tuñ, chi oy yjotcugiiy je Bernabé. Chi capxhuijy tüg'óciy co huen ajcxy janch cixyjot huinijot cuyduuniyi Huindzin Jesú s'yayuc ytiy'ajt.

24 Com Bernabé oyjäy je' anajty, e ooy mijpidägy Dios y'ayuc etz ooy miidity je Espíritu Santo jotjoty huinma'nyjoty. Ymiid je' ycapxhuíjin ooy mayjäy mijpidacy Jesú s'yayuc ytiy'ajt.

25 Co jadu'n yjajti, chi Bernabé oy ixtay Saulo jim Tarso, e co paty, chi miidmiiñ Antioquia.

26 Jadu'n yjajty jim ajcxy y'ijty tüg jimijt, yaj'ixpijccixy je mayjäy huïdibi ajcxy jiptyigiiy je Jesú s'yixpijcin. Jim Antioquia oga'n yxiimoy cristiano, je jäy ajcxy huïdibi mijpidacp Jesú s.

27 Huin'it tiempo nijéjity tiy'ajtnajtzcapxiyyibi chooñ Jerusalén ñicxy ajcxy jim Antioquia.

28 Tüg huidi anajty yxi Agabo ytinay'ahuiiy mayjäyjoty, e chi je Espíritu Santo yajcapxi, e yminañ co mijyuu anajty ñaxcidäga'ñ huindu'nybi

naaxhuiñ. E janch jadu'n yajti taab anajty Claudio y'ane'my.

²⁹ Huin'it je mibijcpidijc ajcxy jim Antioquia pidacy ajcxy yhuinma'ñ co quexaangixy pubejtin ma ymigügtijc ajcxy huidi tzinaayb jim Judea, jadu'n nej pubejtin pin tim yega'ñ.

³⁰ E jadu'n ajcxy tuuñ. E je meeñ tiibi anajty ymucy yajmiguejxy ajcxy je Bernabe etz Saulo ma je mibijcpidijc tungmiidpi jim Judea.

12

Co Jacobo y'o'cy etz co Pedro yajpujxtijctigiiyi

¹ Huin'it tiempo je rey Herodes yajmajtzi nijejity Jesus yjäy, e chi yajtzaachytuuni.

² Chi ni'ane'mdiy huen yaj'ögyii miid espada je Jacobo, je Juan y'uch.

³ Co je rey nejhuiiy co je judío jay ajcxy jadu'n ooy jäygidaaccixy, chi ymajtzi Pedro nañ jadu'n. Hue' jadu'n yajti xijoty, je xii mina tzajcaagy caaygixy huidi ca'pi ylevadura miidity.

⁴ Co Pedro yajmajch, chi yajpidacy pujxtigoty. E chi je rey ane'my co huen midaaxpicy soldado ajcxy cuend'adyii, tügpicjaty midaax soldado ajcxy. Hue' anajty je rey ti huinmay xinanay anajty tiyduna'ñ Pedro mayjäy agujc.

⁵ Pedro jiiby anajty pujxtigoty janch oy cuend'aty. E je mibijcpidijc janch Dios mibijtzodib anajty ajcxy miid Pedro yciixpi.

Dios y'ángel yajpidzimy Pedro pujxtigoty

⁶ Huin'it coodz ma ca'ni anajty yxiimiy, ma je Herodes anajty tiyduna'ñ Pedro mayjäyjoty com jabom, Pedro maab anajty, e soldado agujc

ajcxy c̄ixoch tecyxoch anajty miid cadena, e jadügpicy soldado ajcxy pujxtijc'aguy anajty ajcxy ycuend'aty.

⁷ Chi janch t̄imetin̄i yHuindzin Dios t̄üg y'ángel ñayguëxici yt̄inäy ma Pedro yhuinduu, e je pujxtijc yaj'aniyday. E chi je ángel tijyucxy Pedro ma ycaach, chi yajmäyhuijy, e nimay:

—Pidiç mic'amy.

Chi je cadena ycäday ma Pedro yci'.

⁸ Chi je ángel nimay Pedro:

—Ñayhuñi, yajtigi' mgig.

Co Pedro yajtigi'yday ycig, chi je ángel ñimaayi:

—Yajtigi' mjocxhuit, e pajamgich.

⁹ Chi Pedro pujxtijc pidzimy axam ma je ángel, ni ca' nejhuÿ pen janch anajty huidibi je ángel tumyb, hue' jihuijy jadu'n nej ycumäy.

¹⁰ Chi ñajxy ajcxy ma tügpicy cuend'ajtpi, mic'amy ajcxy mimetzpi ñinajxy. Co ajcxy yjäty ma mijpujxtijc aguu, ma mijtuba', chi je' ci'm'ahuaach. Chi ajcxy ypidzimy. Ti anajty mijyöygixni co je ángel ixmajtzni Pedro.

¹¹ Huin'it Pedro yhuinma'ñymejch, chi yminañ:

—Jadachambí njihuiÿybich co janch jada' co je Huindzin Dios ti quexy y'ángel, e yi' ti xyñihua'ñich ma Herodes, etz jadu'n nej t̄üg'ociy judíojaý ajcxy anajty xytuna'ñich.

¹² Co Pedro yjot yhuinma'ñ ymejch, chi ñicxy ma María ytijc, je Juan ytaj, je Juan huidi jäy ytijpy Marcos, ma anajty ajcxy jim mayjäy tügmucy y'ijtcixy Dios mibijctzoogixy.

13 Co Pedro tijc'aguu cojxnojcy, je tiba'y'amybi, chi tüg töxy'anäg ypıdzımy huıdi anajty yxii Rode, ixa'ñ pın je' tijc'aguu cojxnojcy.

14 Co oy yögmidoj co Pedro je' anajty, chi ca' ytijc'aguu yaj'ahuaach. Jëyı co poyıgy nıçxy tıgoty co anajty tzachjotcújcity, nigapxy co Pedro je' anajty ma tijc'aguu.

15 Chi je jäy ajcxy nımay Roda:

—Mloocjiiyb jada' miich.

Chi je töxy'anäg y'adzooy co janch je' anajty. E je jäy ajcxy yminaangıxy co ca' yı' yjëjity, hue' jada' Pedro y'ángel.

16 Yam Pedro anajty tijc'aguu tzachcojxnocy co ajcxy yaj'ahuaach, chi ajcxy ijxy, chi ajcxy ooy chigiiy yjihuiiy.

17 Pedro cı̄mıid ytı'yajtejcy co huen amoñ ajcxy. Chi yajmı̄dmı̄ydacy nej je Huindzin Dios anajty ti yajpıdzımyii pujxtıgoty. E nımay ajcxy co huen nıçxy yajmı̄dmı̄ydägy jada je Jacobo etz jacjadyii mibijcpıdijc.

Chi Pedro nıçxy huingbi cajp.

18 Co yxiimiiy, huin'it soldadtıjc ajcxy ooy ytıgiiy huambı jihuiiybi huinmay'ahuidijty, com ca' nejhuiiygıxy nej je' anajty ti ytunyii ti yjadyii mıid Pedro ycixpi.

19 Chi Herodes ni'anemdiyy huen nıçxy yaj'ixtäy Pedro. E co ca' yajpaty, chi pijctzoy tiy'ajt ma soldado ajcxy huıdi anajty Pedro ti ycuend'adyii. Chi ni'anemdiyy huen ajcxy nıçxy yaj'ögyii. Chi Herodes chooñ jim Judea, chi oy chinaydacpıcy jim Cesarea.

Herodes y'ögy

20 Herodes janch ymijotmätpy anajty je jäy huidibi tzinaayb jim Tiro etz Sidón. Chi je Tiro etz Sidón jäy ajcxy ñaygapxi nej jëbi huin-gohägihuaangixy je rey. E ymimadac ajcxy co migapxy je Blasto je mijtungmiidpi maabi rey Herodes ytijc. E chi ajcxy pijctzoy co huen tzip cixy naxy, com co ajcxy xijc mooc jim anajty yajtzoongixy ma rey ñaaxjot.

21 Chi Herodes agapxtujcy tüg xii, chi je reyhuit yajtigiiy, chi iñaydac paty ma ycötujctac, chi migapxy ajcxy je jäy.

22 Chi je mayjäy ajcxy ytigiiy miic capxp miydaacp, chi ajcxy yminaangixy:

—Jada jäy huidibi capxp, ca' jada yjäyity, jadu'n yi' nej tüg dios!

23 E huin'itiy Huindzin Dios y'ángel yajpa'mbejty Herodes, com ca' anajty huindzigiyy cömay je Dios. Chi y'o'cy, ting je' tzütztaayi.

24 Je Huindzin Dios y'ayuc mibijc'idichpy anajty jäy, e yajcapxhuäcxp anajty hueñytimma'amyity.

25 Co Bernabé etz Saulo ajcxy ytungmay jim Jerusalén, huin'it chooni ajcxy jim ymiidniçxy huidibi anajty yxii Marcos.

13

Bernabé etz Saulo yajtzondaaccixy ytung huidibi ajcxy pátip

1 Ma je' ajcxy huidi mijpidacp Jesús jim Antioquia, jim anajty jadyii huidi Dios y'ayuc yaj'ixpijcp anajty, etz nañ huidibi tiy'ajt najtzcapxiyb. Jim anajty Bernabé etz Simón, huidi anajty ajcxy ytijpy el Negro, etz Lucio huidi

tzoon Cirene ñaaxjot, etz Manaén huidi tūg yeectac mīid Herodes, huidibí ane'm jím Galilea, etz Saulo.

² Tūg xii ajcxy ñayyöymújcigixy jaygay jay'ügy Dios ojadajtcixy. E chi je Espíritu Santo ñimaayí:

—Huen pídáacigich ajcxy Bernabé etz Saulo ahuing jígiç ajcxy ytunípy ma je tung tiibí nyajni-huohuiyích.

³ Chi ajcxy yjacDios'ojadajty etz yjac'ayuu'ajty, e chi je jääy ajcxy cïñixajy Bernabé etz Saulo, e chi ycapxycijxy mīid je' ajcxy.

Je apóstoles ajcxy capxhuäcxci xy Dios y'ayuc jím Chipre

⁴ Chi jada' je Espíritu Santo yquejxi Bernabé etz Saulo huen nícxxy Seleucia, e jím ajcxy ybarcotíiy nícxxy ajcxy jím Chipre mejy agujcpi.

⁵ Co jím ajcxy yja'ty ma barco yjättac huidi yxii Salamina, chi ytigíiy Jesús y'ayuccapxhuäcxp ma je judíojäy ajcxy naymujctac. Tzooñ je Juan anajty nañ jadu'n je' anajty Bernabé etz Saulo pubéjtíp.

⁶ Huidijttay ajcxy ma je naax mejy'agujcpi, e yja'ty ajcxy ma je cajp huidi yxii Pafos. Jím ajcxy paty tūg judíojäy huidi anajty yxii Barjesús, hue' je' anajty huijyjäy, e ñaydijyii anajty co Dios ytíy'ajt najtzcapxiyi, e ca' anajty yjanchity.

⁷ Je huijyjäy ooy mīid ñaymigüg'adyii anajty je huidibí ane'm jím, hue' anajty yxii Sergio Paulo. Je Sergio Paulo ooy anajty ycohuinma'ñity, ooy y'ixpícyity. Chi ni'ané'mdiy co huen nícxxy yajtzonyii Bernabé etz Saulo. Com je Sergio Paulo anajty midoohuaani je Dios y'ayuc.

8 Je huijyäy, huidi nañ jadu'n yajtijp Elimas, m̄idziptzoñ Pablo etz Bernabé, e tücciy capx'aduga'ñ ca'ydi je gobernador ymibicy.

9-10 Chi Saulo, huidibí nañ jadu'n yajtijpy Pablo, m̄iid je Espíritu Santo huindícxpejty je huijy jäy, e nimay:

—¡Ooy mjibicjäyity miich, ooy m'aniijity, mujcú' miich xy'ung'ajtp, ooy mm̄idzip'aty p̄injaty oyjot oyhuinma'ñ m̄iid! ¿M̄ina m'ixmadza'ñ nej mdzachyajtigoya'ñ je Huindzin Dios ytíy'ajt?

11 Jadachambi je Huindzin Jesús xychachytunaamb, e mhuí'mip huiintz, etz ni ca' je xiimbí tzojc m'ixipy.

Chi je huijyäy mic'amy yhui'my huiintz coodz, chi ixtay p̄in oc-huijznícxíib com ca' anajty y'oc'ijxni.

12 Co je gobernador jadu'n ijxy, chi mijpidacy Jesús y'ayuc, e chi ooy jihuiyy huinmaay nej Pablo nimiydägy je Huindzin Jesús y'ayuc ytíy'ajt.

Pablo etz Bernabé yajpátcixy jím Antioquía etz Pisidia

13 Chi Pablo etz ymigügtijc ajcxy m̄iid ybarcotigiiy, chi ajcxy ñicxy Perge ma Panfilia ñaaxjot. Chi Juan puyöduutni Pablo etz Bernabé, e chi ñícxni Jerusalén.

14 Pablo etz Bernabé ñajxy jím Perge oyja'tcixy jím Antioquía ma Pisidia naaxjot. Sábado xii ajcxy ytigiiy ma je judíojäy ajcxy ñaymujctac, chi ajcxy ixtactay.

15 Co ñecycapxtay ma Moisés ñecy etz Dios y'ayucnajtzcapxiyyibi ñecy, chi je naymujctac huindzin quejxy ayuc ma Pablo ajcxy, ñimaayi:

—Migügtijc, pen mmiid ayuc tiy'ajt miid jää yciixpi jëbi cham myajniimäy ajcxy.

¹⁶ Chi Pablo ytinayïgy, yci' miid ytiy'ajt yecy co huen amoongixy, e nimay ajcxy:

—Midoogix, miich Israel jää ajcxy, etz huïdibi Dios yajmij'ajtp.

¹⁷ Je Israel jää Dios huin'ijxy iich'ajt nmij'ap nmijteedy jecy'ajty etz yajyujcpejt ajcxy micho'n co anajty ajcxy jim yjactzinäy Egipto ñaaxjot. Chi ajcxy yajpidzimni miid Dios ymic'ajt.

¹⁸ Dios je' ajcxy mihiuindinay huixchigüpx jimijt jim mijtigüduum.

¹⁹ Je Dios huixtujc it naax cajp yajtigoy huïdi anajty jim tzinaayb Canaán ñaaxjot, etz yajmoy je naax iich ajt nmij'ap nmijteedy jecy'ajty jigix ajcxy jim chinähuipy.

²⁰ Midaax migo'px jahuixchigüpx majc jimijt Dios mic'ajt mooy juez ajcxy huen ane'myii Israel jää ixti mabaad Samuel je Dios y'ayucnajtzcapxiibytungbijcy.

²¹ Huin'it ajcxy tûg rey pijctzoy huidi ane'miib ajcxy. Chi Dios yajreytigiiy Saul huidi tuun huixchigüpx jimijt. Je Saul yteedy hue' je' anajty yxii Cis, hue' je' anajty Benjamín y'ap y'oc.

²² Chi Dios tungbijcy Saul e yajreytigiiy David, chi Dios yminañ: "Ti nbaadyich David, Isaí ymang, tûg yeydijc huidibi cuydundähuiipy nej ndimdzociyich."

²³ Ma David y'ap y'oc Dios yajnibijcy Jesús, jigix nihuänipy yajnidzögipy je Israel jää ajcxy, jadu'n nej anajty jécyip Dios yaj'ahuanipy ajcxy.

²⁴ Ca'ni anajty Jesús miiñ co Juan, je Bautista,

capxhuäcxy Dios y'ayuc ma je Israel jää ajcxy, nímaaygixy co copicy huen jothuimbijtcixy ma Dios, e huin'it jëbi ñibéjtcixipy.

25 Co anajty Juan y'o'cín huingon, chi ymínañ: "Ca' iich njéjity je Cristo, jadu'n nej mmínaangixy. Jayip tí nmíiñich, jac'axam miina'ñ je Cristo; jacmic'ajt miid je' ca'ydi iich. Ca' xypaadyich nícxxy yi' ycíghuin nguejich."

26 Chi Pablo yjacminañ:

—Mígüjtíjc, Abraham y'iix y'oc etz pínjaty yajmij'ajtp Dios, Dios tí xyajniguexy jada ayuc nej ajcxy jëbi m'alma nídzooçin paady.

27 Je jää ajcxy huidi anajty ajcxy tzinaayb jím Jerusalén etz tungmiidpi ajcxy, ca' ajcxy nejhuiy pín je' anajty je Jesús, ni ca' anajty huinjihuiygixy y'ayucnajtzcapxiybí ajcxy y'ayuc huídibí anajty yajcapxp ma ajcxy ñaymujctac huindüg sábado. E je' ajcxy ci'm yajpocycäy Jesús, e cuyduñ nej anajty ajcxy yjaybetyity ma Dios ñecy.

28 Oy ajcxy ca' paty pocy nej yaj'öccixipy Jesús, chi ajcxy nibijctzohuiy ma Pilato co huen nícxxy yaj'ögyii.

29 Co je jää ajcxy cuydunday jadu'n nej anajty yjaybetyity ma Dios y'ayuc miid je' ycixpi, chi ajcxy yajminajcy cruudzcíxy, etz oy yajnaaxtigiygixy.

30 E Dios je Jesús yajjugypijc co anajty tí y'ögy.

31 Chi canaag'oc ñayguëxigo'ci ma ymigügtijc huidi anajty tí ymíidhuididiyii co chooñ Galilea nícxxy Jerusalén. Jadachambí yi' je' ajcxy huidi tìy'ajt yejcpy ma je jää ajcxy.

32 Je oybi ayuc iich miich ajcxy nyajmíidmíydacpy cham, huidi Dios yajnímay

iičh'ajt nmij'ap nmijteedy jecy'ajty.

³³ Je oybi ayuc t̄i Dios cuyduñ cham ma iičh ajt co yajjugypijcy Jesúس co y'o'cy. Jadu'n yi Dios y'ayuccojaaybi jaay jecy'ajty ma je Salmo necy m̄imetzpi ma Dios jadu'n yminañ: "N'ungich cham t̄i nyajjuugypicyich."

³⁴ Miid jadayaabi ycixpi co Dios t̄i yajjugypicy Jesúś co y'o'cy, jigix ñinīcx ca yhuindigooyipy jadu'n anajty jaybétyity ma Dios ñecy ma Dios jadu'n yminañ: "Nmöhuaamyich miich ajcxy je conúcxin huidibi nyajnimaayich je David."

³⁵ Paady nañ jadu'n Dios y'ayuccojaaybi jaay jadüg'it, ma yminañ: "Ca' Dios a'iixiy nicxy y'ung ñinīcx yhuindigooy, je y'ung huidibi miid huädz jot huinma'ñ."

³⁶ Com janch co je David Dios huin'ijxy, jigix ane'mipy yi' yjuugy ymigüg ajcxy. E co ytung yajmay, chi y'o'cy, e je' y'alma ñayaattib miid je y'ap yteedy y'alma, e je' ñinīcx huindigooy je'.

³⁷ Je Jesúś huidibi Dios yajjugypijc ca' je' ñinīcx yhuindigooy.

³⁸ Migügtijc, jëbi mnejhuiygixy, co je pocyhuinmeecxin yaj'ihuäcxy yajcapxhuäcxy miid Jesúś ycixpi.

³⁹ Miid je' ycixpi pinjaty mibijcp t̄i ypocyyajhuinmeecxixy huidibi Moisés yley anajty ca'p pocyhuinmeecxin yecy.

⁴⁰ Nayguend'ájtigix, ix xyajcidacpejtcix je mij ayo'n jadu'n nej Dios y'ayuccojaaybi jaay jecy'ajty co Dios jadu'n yminañ:

⁴¹ Midoogix iičh n'ayuc, miich ajcxy nixiicpi yajxiicpi, nay'adzigíiyigixy, ix m'alma myajtigooygixy. Com iičh Dios ndumybich

tüg mijhuinma'ñ ma miich ajcxy mxii
mdiempo. May miich ajcxy ca' mmibigipy,
oy piñ xyjayajmiiidmiydáaccixipy.

42 Co Pablo ajcxy ypidzimy ma yi judíojäy
ñaymujctac, chi je jääy huidibi ca' yjudíojäyity nímay
je Pablo co huen nañ jadu'n yajmiiidmiydägiyib ma
je jadügpi sábado.

43 Co ajcxy yöihuäcxni ma nayyöymujctac may
judíojäy etz mayjääy huidi ca' yjudíojäyity huidibi
jiptigiyiy je judíojäy y'ixpíjcin, panicxy ajcxy je
Pablo etz Bernabé. Pablo etz Bernabé capxhuijy
ajcxy co huen panícxciy je tiy'ajt jadu'n nej Dios
tiibi tuñ may'ajt miid jääy ycixpi, e ca' ajcxy ix-
madzipy.

44 Co sábado yxi paty, chi jääy ñayyöymujci
jahuenjaty cajp jääy ycanicxtay co anajty
tzachmidoohuaangixy Dios y'ayuc.

45 Ca' anajty ajcxy yjotcújcity co je judíojäy ajcxy
ijxy je mayjääy. Chi ajcxy ooy yjot'ambijccoty
ni'oijiygixy etz nimaaygixy oy ni nej Pablo.

46 Chi Pablo etz Bernabé ytigiiy miccapxpi
yminañ ajcxy:

—Copicy anajty co iich miich nyajnimähuiipy
Dios y'ayuc jayijp. Com ca' mgöbigaangixy Dios
y'ayuc, e co ca' mnaybidáacigixy tudägy ma
jugy'ájtin miid huinixiibi, nicxyich n'ocyajnimäy
ajcxy Dios y'ayuc huidibi ca' yjudíojäyity.

47 Com jadu'n xy'ane'myich ajcxy yi Huindzin
Jesús, e xyñimaayich ajcxy:

Ti iich miich nbidägy jadu'n nej tüg tiicxin jajin
ma tüg'óciy naaxhuiñybä jääy jigix myajne-

jhuǖhuipy ajcxy je nǖdzooocin jiguembaad
huindu'my naaxhuiñ.

48 Co ajcxy jadu'n m̄idoy hūdib̄i ca' yjudíojäyity,
chi ajcxy ooy nǖgi yjotcugiiy, e chi ajcxy
ym̄inandacy co je Huindzin Jesús y'ayuc ooy
anajty y'óyity. E may ajcxy m̄ibijcy hūdib̄i anajty
Dios t̄i yajnigödungīy co paatip jugy'ájtin huiniixiib̄i.

49 E jadu'n j̄im yajcapxhuäcxy Jesús y'ayuc ma je
j̄imbi naax cajp.

50 E je judíojäy ajcxy minaygapxi nijëjity
töxyjäydijc ajcxy tudägypi hūdib̄i Dios yajmij'ajtp,
etz je mijjäydijc, e je' ajcxy miid m̄ibidigy Pablo
etz Bernabé co pahuojpquëgaangixy ma jejimbi
naaxjot.

51 Chi Pablo etz Bernabé ycig huinhuojpy, je'
je' tiy'ajtip co ca' jäygidacy ajcxy nej jää anajty
ytungixy. Chi ajcxy ñicxní j̄im Iconio.

52 E je' ajcxy hūdib̄i mijpidaacp Jesús ooy anajty
ajcxy yjotcuycity. E ymiid anajty ajcxy je Espíritu
Santo ma yjot yhuinma'ñ.

14

Pablo miid Bernabé j̄im Iconio

1 J̄im Iconio Pablo etz Bernabé ytigiiy ajcxy
yquipxyi ma je judíojäy ñaymujctac, e oy yajxon
ajcxy capxhuäcxy Jesús y'ayuc. E may judío etz
griegojäy ajcxy ym̄ibijcy.

2 Je judíojäy ajcxy hūdib̄i anajty ca' ym̄ibijccixy
nigapxcoty ni'oziygoty ajcxy hūdib̄i ca'
yjudíojäyity huen je cajp jää ajcxy mijotmädīpy
je m̄ibijcpidijc.

3 Miid jada ycixpi Pablo etz Bernabé yhui'my je' ajcxy jecy etz capxhuäcxcixy ajcxy Dios y'ayuc huinmic jotmic etz je Huindzin mijotcujc'ajtcixy ooy, e mooyi ajcxy je mic'ajt jëbi ajcxy pa'mjäy yajtzögipy etz mijhuinma'ñ tungixy huidibi ijsx-pejt'ajtp ma Dios ymic'ajt.

4 E je cajpjäy mejtzpicy je' anajty ajcxy, nijëjity ymijpidacpy ajcxy yi judiojäy, etz nijëjity ymijpidacpy ajcxy je Dios y'ayuccapxhuäcxpi.

5 Chi nijëjity judiojäy etz huidibi ca' yjudiojäyity ñaygapxi miid tungmiidpi co mijotmätcodaangixy etz tim tzaagögädzaangixy Pablo etz Bernabé.

6 Co Pablo etz Bernabé nejhuiiy, chi ajcxy yqueecy ñicxy ajcxy jim Listra etz Derbe jim Licaonia, e majaty naax cajp huidi huinduy'agonbi.

7 Jim ajcxy capxhuäcxy Jesucristo ytìy'ajt nej jëbi ajcxy huaad y'alma nïdzoocin paatcixy majaty cajp huingonbi.

Tzaagätcixy Pablo jim Listra

8 Jim Listra anajty tûg yeydijc iñäy tecyma'tpi, caminaabi anajty yöy, com jadu'n anajty yma'xung'aty.

9 Je tecyma'tpi amido'ijtpy anajty Pablo y'ayuc, e Pablo ijxpy anajty co ymiid mibijcin nej jëbi chögy.

10 Chi Pablo mic nimay:

—Tinaayig.

Chi je tecyma'tpi tûg tipy ytinaygugiiy, e chi ytigiiy yöyb.

11 Co je mayjäy ajcxy ijxy nej Pablo anajty pa'mjäy ti yajtzögy, huin'it ajcxy ytigiiy huambi jihuuiybì miid Licaonia ayuc chachminaangixy:

—¡Dios ajcxy jadu'n nej jäy ti ycidaaccixy ma iičh ajt!

12 Yminaangixy co Bernabé je' anajty Júpiter, e je Pablo je' anajty Mercurio, com je' anajty capxp.

13 E je Júpiter teedy huídibi anajty tumb jím ma je Júpiter chajptíjc cajppäbi, mímiiñ toro ajcxy etz piy. E je teedy miid je jäy ajcxy yhuindzígihuaangixy etz ojadadaangixy anajty Pablo etz Bernabé, yaj'ögaangixy je toro ajcxy.

14 Co Pablo etz Bernabé nejhuiiy, ca' ajcxy jäygidayc nej jäy anajty ajcxy y'idiidzaangixy, chi ajcxy ci'm yhuit agiidziiy, e ytigiyy ajcxy mayjäy'agujc yam chachminaangixy:

15 —¡Yëydijctíjc ajcxy! ¿Nej co jada jadu'n m'idiitzcixy? Nañ jadu'n iičh ajcxy jäyity, jadu'n nej miich ajcxy. Paady iičh ajcxy ti nmingixy ma miich ajcxy mgajp jigix ajcxy m'ixmadzípy jada jadu'mbi huinmañ huídibi ca' choobaady ma Dios. E mijpidaaccixp je Dios juugypi huídi oyduñ tzajp etz naaxhuiñbi, je mejy etz tüg'óciy tijaty ya n'ijxim.

16 Jecy'ajty Dios ixmajch je jäy ajcxy huen túngixy nej tzojccixy.

17 Oy Dios anajty jayecy tiy'ajt co je' Diośity, jatuñ jadu'n yi oybi miid miich ajcxy ycixpi. Dios yi' ya-jtuub etz yecy oybi cosecha e xymooyim mijcajee huídi ngaayim n'uucim e xyajjotcugiiyim.

18 Oy anajty Pablo jadu'n jadim tzachnimaaygixy, ca'p ajcxy mimadacy co yi jäy ajcxy ca'p yaj'o'cciixipy je toro co anajty yhuindzígihuaangixy.

19 Huin'it xii nijëjity judíojäy yja'ty, chooñ jim Antioquia etz Iconio. Chi ajcxy yajnimay je mayjäy co huen midziptzoongixy Pablo etz Bernabé. Chi mic'amy je mayjäy midziptzooñ Pablo etz cögäch ajcxy. Hue' ajcxy tiij tì anajty yaj'öccixy. Chi ajcxy oy ixjugucy cajppa'.

20 Chi je apóstoles ajcxy jübigiiy je Pablo, chi je' ypidïgy, e ñicxy jadüg'oc cajpjoty. Com jabom Pablo etz Bernabé chooñ, ñicxy ajcxy jim Derbe.

21 Co Pablo etz Bernabé jadu'n capxhuäcxy je Jesucristo y'ayuc oybi jim Derbe, chi mayjäy ajcxy mijpidacy Jesús. Chi Pablo etz Bernabé ajcxy yhuimbijty Listra, Iconio, etz Antioquia.

22 Jim ajcxy jotmicmigapxy je mibijcpidijc ajcxy, e capxhuijy huen tügijp mibijccixy Dios y'ayuc, nimaaaygixy:

—Co ndigihuaaním ma Dios y'ane'my copícy co nyajnájxim may ayo'n.

23 Cajp cajp majaty mibijcpidijc yajpaady jim Pablo etz Bernabé yajníbjcy nijëjity yëydijctijc huen nigohuajc'ajtcixy je jääy ajcxy huídibi mijpidacp Jesús. Co anajty tì yajníbicy je' ajcxy huídibi nigohuajc'adipy, chi jaygay ajcxy y'ijty etz Dios mibijctzoy miid je' ajcxy yciixpi.

Pablo miid Bernabé yhuimbíjtcixy Antioquia jim Siria naaxjot

24 Pablo etz Bernabé ñajxy ajcxy Pisidia oy ajcxy yja'ty jim Panfilia.

25 Chi Pablo etz Bernabé Jesús y'ayuc capxhuäcxi jim Perge, chi ajcxy ñicxy jim Atalia.

26 Chi ajcxy jím ybarcotigiiy ñícxci xy jadügtecty jím Antioquia ma anajty ajcxy tì yajníbígiiy Dios chójcin miid je tung huidibi anajty tì yajcíjxcíxy.

27 Co ajcxy yja'ty jím Antioquia, chi ajcxy huoomujcy je jääj ajcxy huidibi anajty mijpidaacp Jesús, e yajmíidmíydactay tüg'óciy nej anajty Dios tì ytuñ miid je' ajcxy ycixpi, nej anajty Dios tì yaj'ahuäch je tü'aa nej huaad mibicy ajcxy je huidibi ca' yjudíojäity.

28 Pablo etz Bernabé ijt ajcxy ooy jím jecy miid je mibijcpidijc ajcxy.

15

Mibijcpidijc ñayyöymujci ajcxy jím Jerusalén

1 Je huin'it tiempo nijëjity jääj huidi tzoon Judea yja'ty ajcxy jím Antioquia, e ytigiiy yaj'ixpijcp ma ajcxy je huidibi mijpidaacp Jesús, yminaangixy: "Pen myajnidzögamy ajcxy yi m'alma, copicy co ajcxy myajtiy'ajtihuiipy jadu'n nej Moisés y'anemy."

2 Chi Pablo etz Bernabé ñaymidziptzongooti ajcxy miid huidi anajty ajcxy tzomb jím Judea, e ca' ajcxy ñay'ayuc-huinjihuïyi. Chi jada' yajníbejti Pablo etz Bernabé etz jacjadyii mibijcpidijc huen nicxy ajcxy Jerusalén yajtiydigiiy ma je apóstoles ajcxy etz huidibi ajcxy nigohuajc'ajt je mibijcpidijc jím Jerusalén.

3 Je mibijcpidijc huidibi anajty ajcxy jím Antioquia oy ajcxy tüjiphuohuïy Pablo etz je' ajcxy huidi nicx miid Pablo. Chi Pablo etz miid yjaymiidtijc ajcxy ñicxy, e ñajxy ajcxy Fenicia ñaaxjot etz Samaria ñaaxjot. Yajmíidmíydaccixy

je mibijcpidijc cajp cajp jadu'n nej jäy ajcxy huïdibi ca' yjudíojäyity ti yjothuimbijtcixy etz yajmij'adaangixy Dios. E tüg'óciy mibijcpidijc ooy ajcxy jäygídacy je Pablo y'ayuc.

4 Co Pablo etz Bernabé ajcxy yja'ty jím Jerusalén, chi je mibijcpidijc ajcxy cöbijci je apóstoles ajcxy, etz je' ajcxy huïdi nigohuajc'ajtp anajty je mibijcpidijc. Chi Pablo yajmiidmíydactay nej anajty Dios ti ytuñ miid je' ajcxy.

5 Chi nijëjity fariseojäy, tihi anajty mibijccixy Jesús, ytinayígy ajcxy juntijoty, e yminañ ajcxy:

—Copicy co huen yajtij'ajttiy je jäy huïdibi mibijcp Jesús huïdi ca' yjudíojäyity, e copicy nyaj'ané'mim co huen ajcxy Moisés ycötújcin cuyduuni.

6 Chi ñayyöymujci je apóstoles ajcxy etz huïdi ajcxy nigohuajc'ajtp je mibijcpidijc, co capxyöyaangixy je fariseojäy y'ayuc nej yhui'mip.

7 Ca' ajcxy tzojc ñay'ayuc-huinjihuiyi, chi Pedro ytinayígy yminañ:

—Migügtijc, mnejhuiiyb ajcxy co jayhuin Dios ti xyhuin'ixich ma miich ajcxy, jigix nyajnämähuibich jäy ajcxy huïdibi ca' yjudíojäyity je Jesús tiy'ajt oybi nej ajcxy y'alma nïdzoocin paadipy.

8 E Dios huïdi nejhuiiyb jäy yjot yhuinmañ xyaj'ijxich je tiy'ajt co yejcy Espíritu Santo ma yi' ajcxy nañ tim jadu'n nej ytuñ ma iich ajt.

9 Dios tú'ciy ytuñ miid iich ajt etz miid yi' ajcxy, miid co yi' ajcxy mibicy Jesús paady Dios yajhuaatzí ajcxy yjot yhuinmañ.

10 Jadachambi, ¿nej co ca' mhuinjihuïhuaangixy mibigaangixy nej Dios ytuñ miid huidibi ca' yjudíojäity? ¿Nej co adzip myajnihuidzaangixy je costumbre huidi ni iich ajt ni n'ap ndeedy ca' ti mimadägy nicxy cuydundaaygixy?

11 Janch iich ajt nmibijcim co miid je may'ajt huidi Jesús ti tuñ miid iich ajt ycixpi ti nbaatim n'alma ñidzoocin. Nañ tim jadu'n je' ajcxy huidi mibijc Jesús huidi ca' yjudíojäity ypaat y'alma ñidzoocin miid je may'ajt huidi Jesús ti tuñ.

12 Huin'it je jääy ajcxy y'amonday, y'amido'ijtcixy nej Bernabé etz Pablo nimiydaaccixy nej anajty Dios ti tuñ miid yi' ajcxy, jadu'n nej ajcxy ti yajtzögy pa'mjäy miid Dios ymic'ajt, etz jac tijaty mijhuinma'ñ huidi ti tuñ ma yi jääy ajcxy huidi ca' yjudíojäity.

13 Co Pablo etz Bernabé ajcxy miydactay, chi Jacobo yminañ:

—Migügtijc mido'mbijcigich ajcxy iich n'ayuc.

14 Simón Pedro ti xyajmiidmiydaacim nej Dios may'ajt ti tuñ oga'n ma huidibi ca' yjudíojäity, co huin'ijxy huidi yi' yjääy'adaanip ma yi' ajcxy.

15 Quipxy jada ñaybadyii miid huidi je Dios y'ayucnajtzcapxiyyibi jecy'ajty ycojay,

16 co jadu'n yminañ:

Co anajty jadu'n ti y'ocjadyii, chi nhuimbidipyich ya naaxhuiñ. Nyaj'oyihuibich jadüg'oc je naax cajp huidi David anajty y'ane'myb huidi anajty ti y'octigooybi jadu'n nej tüg tijc huidi ti yciday. Ma David y'ap y'oc nyaj'a'oyihuibich jadüg naax cajp, jadu'n nej jääy ytijc cojy huinjemybi.

17 Jigix jacjadyii jäy y'ojadadiipy ajcxy yi Dios. Nañ jadu'n je' ajcxy huidi ca' yjudíojäyity, huidi iich njäy'adaanip.

18 Jadu'n je Huindzin Dios jécyip jada tiy'ajt jadu'n yejcy.

19 Chi Jacobo yjacminañ:

—Paady iich jadu'n nmína'ñiich co ca' huaad n'amayiiyim ajcxy huidi ca' yjudíojäyity huidi ajcxy ti mijpidägy Dios.

20 Hue' janchtiy tzoc nijayiiyim co ajcxy ca' tzüdzipy huidi jäy yajhuindzigiyb ídolos, etz ni ca' huaad migapxcixy huingbi töxyjäy, etz ni ca' huaad tzützcixy iyujc huídijaty jäy yöc-huiidypi, etz ni ca' huaad ji:cxcixy tijaty iyujc ni'py.

21 Jecy'ajty ixti chamni tüg tüg cajp, ji pin iihua'cyp capxhua'cyp Moisés yley majaty nayyöymujctac naag naag pocxinxii.

22 Chi je apóstoles ajcxy etz je huidi nigohuajc'ajt yi mibijcpidijc, miid tüg'óciy Jesús yjäy pidacy ajcxy yhuinma'ñ co huin'ixaangixy nijejity jäy ma je' ajcxy etz quexaangixy jim Antioquia quipxyi miid Pablo etz Bernabé. Chi ajcxy yajnibejty Judas, huidi nañ jadu'n yajtijpy Barsabás, etz miid Silas, yeydijctjc huidi ajcxy capxpaadíp.

23 E je' ajcxy yajmiguejxy necy nej anajty ti jaay: "Iich ajcxy apóstoldijc, etz huidi nigohuajc'ajt yi mibijcpidijc, etz nidüg'óciy mibijcpidijc, cham iich ajcxy nguexy capxpocxin ma ajcxy mibijcpidijc huidi ca' yjudíojäyity huidi ajcxy tzinaayb jim Antioquia, etz huidi ajcxy tzinaayb Siria etz Cilicia ñaaxjot.

24 Ti iich ajcxy nejhuüyich co nijëjity jääy ti xyñinicxcixy, choñ ma iich ajcxy, ca' iich ajcxy ngötujcin mooy, e xy'amayiiygixy jím miid y'ayuc, e xyajhuinma'ñytigoya'ñ ajcxy, co ajcxy xyñimaaygixy co copicy co myajtiy'ajttihuip ajcxy m'ung, etz mbayöyipy ajcxy je Moisés ycötújcín.

25 Paady iich ajcxy ti nnaygápxigixy nidüg'óciy co nyajniibedípyich nijëjity jääy huidi yajpaatp ma iich ajcxy co huen niçxy xy'íjxcixy niguipxyi miid nmigügtijcich huidi ooy ndzoccyich, je Bernabé etz je Pablo.

26 Je huidi ajcxy yjuggy'ajt ti yoxy ti toogy miid ajt nHuindzin Jesucristo yciixpi.

27 Ejadu'n yam nguexyich ajcxy Judas etz Silas, e yi' ajcxy ci'm xyajmídmíydägípy tüg'óciy iich ajcxy n'ayuc.

28 Ti je Espíritu Santo huinma'ñ pidägy ma iich ajcxy nhuinma'ñ etz iich ajcxy ti nhuinma'ñ nbidägyich, co ca' nyajniibigípy ajcxy tijaty ayuc tzaachypi, jëyi janchtiy je huidi copícyip.

29 Copicy co ca' ajcxy mdzüdzípy huidi jääy ya-jhuindzigiib ídolos, ca' ajcxy ni'py mjíicxcixipy, ni ca' ajcxy mdzüdzípy iyujc huidi yöc-huiity ti y'ögy, e ca' ajcxy mmigapxtigooygixipy huingbi töxyjääy. Pen mguydundaayb ajcxy jada ané'min, oy anajty mdungixy. E Dios ajcxy xypubedípy xypudigihuiipy."

30 Jadu'n je' ajcxy huidi ti yajquexy niçxy ajcxy jím Antioquía. Jím ajcxy huoomujcy je mibijcpidijc, e yajcídigiyy ajcxy je necy.

31 Co je mibijcpidijc je necy capxy, chi ajcxy ooy yjotcugiiy miid je oybi ayuc tiibi anajty ajcxy

yajniguexyii.

³² Com Judas etz Silas hue' je' anajty Dios y'ayucnajtzcapxiybi, paady ajcxy yajjotcugiyy jot'amij moy je mibijcpidijc miid je ayuc.

³³ Jecy ajcxy jim yhuäcxijpy, chi je mibijcpidijc miid ajcxy ycapxycijxy, yajmihuaniiy ajcxy Dios, chi ajcxy yhuimbijtni ma anajty ti choongixy.

³⁴ Chi Silas yhuinma'ñypidacy co anajty yhui'ma'ñi.

³⁵ Nañ jadu'n Pablo etz Bernabé ijt ajcxy jim Antioquia, etz miid jac nijéjity ymigügtijc yaj'ixpijc'idiitzcixy etz capxhuäcx'idiitzcixy je Huindzin Jesús y'ayuc ytiiy'ajt.

Pablo mimetz viaje

³⁶ Ti xii tiempo anajty ñajtzniniçxiyyñi co Pablo nimay Bernabé:

—Jam'ajt nmigügtijc co'ixiyyim cajp cajp mafjaty ti ngapxhuäcxim Huindzin Jesús y'ayuc. Ooy njanejhuïhua'ñich nej ajcxy yajpaady.

³⁷ Bernabé ymiiid niçxaamy anajty je Juan huïdi yajtiip Marcos.

³⁸ E je Pablo ca' a'ixiyy co miid niçxip Juan, com ti anajty y'ocpuyüöydúutibi jim Panfilia, e ca' anajty ti yjacmiidyajtüyöyii je tung.

³⁹ E ca' ajcxy ñay'ayuc-huinjihuiyi miñ xyipy. Chi Bernabé miidniçxy Marcos e ybarcotigiiy ajcxy, chi ajcxy niçxy jim Chipre.

⁴⁰ E je Pablo abicy huin'ijxy Silas huïdi anajty miid niçxa'ñi. Chi je mibijcpidijc miid ycapxycijxy, chi chooni ti anajty je mibijcpidijc yajmihuaniiy Dios,

41 chi ñajxy jím Siria ñaaxjot etz Cilicia ñaaxjot jot'amijmooy je mibijcpidijc.

16

Timoteo mijhuäcpejty je Pablo etz Silas

1 Chi Pablo etz Silas yja'ty ajcxy jím Derbe etz Listra. Jím ajcxy paty tūg jää huidi anajty yxii Timoteo huidi anajty mijpidaacp Jesús. Judíoää anajty ytaj'ajtpy, e griegoää anajty yteedy'ajtpy. Je' ytaj nañ ymibijcpy anajty Jesús.

2 Je jää ajcxy huidi yajmij'ajtp Jesús jím Listra etz jím Iconio ooy anajty oy nimiydaaccixy Timoteo.

3 Pablo ooy jatzojcy co Timoteo ycajäymiid'ajti. Chi Pablo yajti'yajtiiyi Timoteo, jigix ca' ymijotmädiyb je judíoää huidi anajty ajcxy jím tzinaayb, com tūg'óciy ajcxy nejhuüy co griegoää teedy'adyii.

4 Cajp cajp ma anajty ajcxy ñaxy yajmijdmiydaaccixy ajcxy je mibijcpidijc je cötujcin huidi je apóstoles ajcxy, etz huidi nigohuajc'ajt je mibijcpidijc jím Jerusalén.

5 Je' ajcxy huidi yajmij'ajtp Jesús cajp cajp nigi anajty yjotmicpijccixy, etz mijpidaacci xy Dios y'ayuc, etz ñimayiy'idiitzcixy jabom jabom.

Pablo yhuin'ijx tūg Macedonia jää

6 Je Espíritu Santo ca' a'ixiy nícx capxhuäcxci xy Dios y'ayuc jím Asia ñaaxjot. Paady ajcxy huingduum nícxxy yajyöyñajxy ajcxy Frigia ñaaxjot etz Galacia ñaaxjot.

7 Chi ajcxy jím yja'ty ma Misia ñaaxtziba'n. Chi huinmay co nícx'a'ñ ajcxy Bitinia ñaaxjot. E je

Espíritu yajnejhuiiy ajcxy co ca' yi' tzocy co jím nícxciixipy.

⁸ Chi ajcxy jüyöyñajxy Misia ñaaxjot, chi ajcxy y'idacy jím Troas.

⁹ Chi Pablo cumäyjoty huin'ijxy tüt yëydijc, huïdibi yconaaxiety anajty Macedonia, ytinay'ahuuiy ma Pablo yhuinduu, e ycohuaníyi, ñimäyii: "Tun may'ajt nícx jím Macedonia, e jím xypubedipy iich ajcxy."

¹⁰ Co Pablo jadu'n huin'ijxy cumäyjoty, chi iich ajcxy n'ixtay barco huïdi nícxamb jím Macedonia. Nhuinjihuiiy iich ajcxy co jím Dios xyquéjxcixyich jígix jím ngapxhuäcxibich Jesucristo ytiy'ajt je oybi nej jébi ajcxy alma nüdzocin paadipy.

Pablo etz Silas jím Filipos

¹¹ Chi iich ajcxy nbarcotigiiy jím Troas nicxy iich ajcxy tiyi ma naax mejy'agujcpí huïdibi anajty yxií Samotracia. Chi com jabom ajcxy nja'tyich jím Neápolis.

¹² Co iich ajcxy jím ndzooñ, chi iich ajcxy nícxxy jím Filipos. Filipos hue' je' romanojäy ycajp. Je' je cajp jac mijpi ma je Macedonia ñaaxpa'. Jím iich ajcxy nhuäcxijpy jecy.

¹³ Tüt sábado nícxxy iich ajcxy cajppa', mi'huingon tüt mijnií, ma anajty judíojäy ajcxy miidity Dios ojadajttac. Chi iich ajcxy n'ixtacy jím, e ngapxhuäcxich ajcxy Jesús y'ayuc ma je töxyjäydiç ajcxy huïdi jím anajty ajcxy ti yöymujccixy.

¹⁴ Je Lidia anajty y'amido'ijtp. Hue' je' anajty Lidia ycogajpity jím Tiatira, e ytocpy anajty ucy huit oy jatypi. Lidia yajmij'ajtpy anajty Dios, e

je Huindzin Dios yajyungiiyi yjot yhuinma'ñ, jigix amido'idipy nej Pablo Dios y'ayuc capxhuäcxì.

15 Je Lidia nübejt miid tüg'óciy yjuugy ymigüg, chi iich ajcxy xycohuaniiy, e xyñimáaygiixich:

—Pen minamb ajcxy co nmibicyich je Huindzin Jesús, miin jättaaccix ma iich ndijc.

Chi ooy xycohuaniiy iich ajcxy, ixti cooni jim xyajhui'myich ajcxy.

16 Jadu'n yjajti tüg tecy co iich ajcxy anajty ñicxy ma Dios ojadajttac, chi iich ajcxy nbaty tüg tumbi töxy'anäg mañ'ajt miidpi huidi ooy ytiygapxy. Ymiid anajty yhuindzin ma ytuñ, e je' yhuindzin ooy anajty ymeeñybaaty co je töxy'anäg ytiygapxy.

17 Je töxy'anäg ypanicxy chach yam Pablo etz iich ajcxy yminañ:

—Jada yëydijc Dios tzajpjotypi ajcxy ymidumyb. Capxhuäcxì ajcxy Dios y'ayuc jadu'n nej jëbi iich ajt n'alma niidzoocin paady.

18 Canaag xii jadu'n iich ajcxy xychach'amayiiy. Co Pablo chijpin, chi yhuäc-huimbijty nimay je mañ'ajtmiidpi:

—Miid Jesucristo yxii n'ane'myich, pidzim ma jada töxy'anäg.

Tim huin'itiy je ca'oybi yajyöyduuty je töxy'anäg.

19 Co je töxy'anäg yhuindzin jadu'n ijxy co ca' y'ocmeeñbadaani, chi miid je' ycixpi ajcxy majch Pablo etz Silas, e yajniçxy ajcxy ma je tungmiiidpi ma je' ajcxy y'agujctijc.

20 Co ajcxy jiiby miidja'ty ma je tungmiiidpi, chi yminañ:

—Jada yëydijc ajcxy judiojäy jada, nigoogajcxy ñaax yajmäty ycajp yajmäty,

21 etz yaj'ixpicy ajcxy costumbre huⁱdi ca' huaad iⁱch ajt ngöbⁱjcm, e nihuaad ngatuunim, com hue' iⁱch ajt romanojäy.

22 Chi je mayjäy ajcxy miⁱddziptzoon Pablo etz Silas, e je tungmiidpi ni'anemdiy co huen ajcxy yajnijeñ yaj'ixjeñ huen yajhuojpcixy miⁱd matz.

23 Co ajcxy huojptay, chi pidacy ajcxy pujxtigoty, e ane'my ajcxy pujxtijc huindzin co huen cuend'ajtcixy yajxon.

24 Co je pujxtijc huindzin ypaati je cötujcin, chi pidacy Pablo etz Silas jac jiiby öc'am, e chi ajcxy ixmajch co'adzity ytecy ma je quipy huⁱdi yxii cepo.

25 Chi jadu'n yajty mijuctz anajty, co Pablo etz Silas chach Dios ojadajtcixy chach huin'iigixy yi Dios, e jacjadyii machyjäy chach amidoor'ijtcixy.

26 Chi timitiini ujx huinxijty pujxtijc poch. Chi y'ahuaatztay je pujxtijc agi', e y'adzittuttay je cadena ma tüg'óciy machyjäy.

27 Chi oy ymähuijy je pujxtijc huindzin. Co jadu'n ijxy ac'ahuädz pujxtijc aguu, chi yajpidziimy y'espada ñayyaj'óga'ñyii anajty. Com hue' anajty ti je machyjäy yqueectäy.

28 Huin'it Pablo mic'amy migapxy je pujxtijc huindzin nimay:

—Ix nej mnayduuni, cheeby ajcxy nidüg'óciy.

29 Chi je pujxtijc huindzin pijctzoy jiin, e ytigiiy poyïgy pujxtigoty, janch tziyuuyb miⁱd tzigi'ñ. Chi ycoxtinay'ahuiiy ma Pablo etz Silas ajcxy yhuinduu.

30 Chi yajpidziimy Pablo etz Silas, e yaj'amidooy:

—Huindzin, ¿ti iⁱch jëbi nduñ jígix nïdzoocin nbáadibich?

31 Chi je' ajcxy miñañ:

—Mibic Huindzin Jesús etz mbaadipy nüdzoochin, miich etz m'ungdöxyjc.

32 Chi ajcxy yajnímay je Huindzin Jesús y'ayuc tūg'óciy piñjaty anajty jím ma je pujxtijc huindzin ytijc.

33 Mijcuctz je pujxtijc huindzin puji je Pablo ajcxy chaachi'au, e chi je pujxtijc huindzin níibejttay ajcxy miid y'ung ytoxyjc.

34 Chi je pujxtijc huindzin yajnicxy Pablo etz Silas ma ytijc, yajcaay yaj'uucy ajcxy. Ooy anajty ajcxy yjotcuciyti nidüg'óciy, com ti anajty mibijccixy Dios.

35 Com jabom je mijtungmíidpi quejxy mutzungmíidpi jím ma pujxtijc huindzin miid cötujcin huen najtzmadziygixy Pablo etz Silas.

36 Chi je pujxtijc huindzin nímay Pablo:

—Ti je tungmíidpi quexy cötujcin co jébi nnajtzmadziyich miich ajcxy. Nicxcix jotcuje.

37 Chi Pablo migapxy je mutzungmíidpi, e chi nímay:

—Romanojäy iich ajcxy. Yi cajptungmíidpi ti xyhuopyich miid matz mayjäy agujc, ni ca' jayijp ti xytíyduñich, e ti xypidägyich pujxtigoty. ¿Nej co jadachambi xyñajtzmadzihua'ñich ameechi? Ca' jadu'n y'óity. Huen mijtungmíidpi ci'm miiñ xyajpidzimgixich iich ajcxy.

38 Chi je mutzungmíidpi ci'jx nimiydactäy ma mijtungmíidpi tūg'óciy Pablo y'ayuc. Chi ajcxy ñay'adzigiiyi co nejhuiyi co Pablo etz Silas hue' je' anajty ajcxy romanojäy.

39 Chi je mijtungmiiidpi ñicxy ci'm oy capxjotcidägy je Pablo etz Silas. Chi yajpidzimy pujxtigoty, e pijctzoy may'ajt huen huingduum nícxciixni.

40 Co Pablo etz Silas ypujxtijcpidzimy, chi ajcxy ñicxy ma Lidia ytijc. Jim ajcxy jadu'n ijxy mibijcpidijc, e jot'amijmoy ajcxy. Chi nícxciixni.

17

Jim Tesalónica yjajti ooy capxy ayuc, ca' nay'ayuc-huinjihuühuü

1 Pablo etz Silas ajcxy ñajxy Anfípolis, etz Apolonia, chi ajcxy yja'ty Tesalónica. Jim anajty judíojäy ajcxy tüg ñaymujctac.

2 Com jadu'n anajty costumbre miidity, Pablo nícxp anajty ma judíojäy ajcxy ñaymujctac sábado xii. E tugüig sábado xii jim capxy miydacy miid je' jim Tesalónica.

3 Hue' anajty miid miydaaccixy jadu'n nej jaybecyity ma Dios ñecy co Cristo copicy ayo'n yajnaxtähuip, e chi y'ögipy, huin'it yjugypigipy. Chi Pablo yminañ:

—Je Jesús huïdibi y'ayuc ngapxhuäcxibich, je' je' je Cristo.

4 Nijëjity judíojäy ymibijc ajcxy e mijyöybejty ajcxy Pablo etz Silas. Nañ jadu'n may griegojäy huïdi anajty Dios yajmij'ajtp, etz maytöxyjäydijc huïdijaty oy ymijpidacni ymijnicxpejt etz mibijc ajcxy Pablo etz Silas y'ayuc.

5 Je judíojäy huïdi anajty ca' ymibicy, yjotmätcoty ajcxy. Huomujcy ajcxy amügy jäydijc etz jibic

jäydič, etz naax cajp yajmättay, anejptuuti agojxtuuti ajcxy Jasón ytíjc'aguu tzach'ixtaaygíxy Pablo etz Silas.

⁶ E co ca' ajcxy paty Pablo etz Silas, chi ajcxy majch Jasón etz jacjadyii mibijcpidijc. Adzip ajcxy yajničxy pahuijch pajugujcy ajcxy jim ma cajp tungmíidpi. Yam chachminaangíxy mic:

—Jada jää ajcxy je' huidi tzachya-jhuinma'nydigooyb tüg'óciy naax cajp, nañ iyabaad ajcxy ti ymiingíxy.

⁷ Jada Jasón ti Pablo etz Silas jim yajjättägy ma ytíjc, tüg'óciy ajcxy miidzip'adyii je César huidi ane'mb, yminaangíxy co ji jadüg rey, je' je' je Jesús.

⁸ Co jadu'n midoy, chi ajcxy ooy yajyumiýy yaj'oxígy cajpjäy etz je tungmíidpi ajcxy.

⁹ Chi Jasón etz ymigütič yajmeeñyejcy, chi na-jtzmadziýy ajcxy.

Pablo etz Silas jim Berea

¹⁰ Co oy ycodziý mic'amy yi mibijcpidijc yajpidzimy ajcxy cajpjoty Pablo etz Silas, e quejxy ajcxy jim Berea. Co ajcxy jim yja'ty, chi ajcxy ničxy ma judíojäy ñaymujtac.

¹¹ Jim Berea judíojäy ajcxy yjacmíid oyjot oy-huinma'ñ, ca'ydi judíojäy ajcxy jim Tesalónica. Je Berea jää ajcxy ycobijc ajcxy Jesúus y'ayuc ymiid oyjot oyhuinma'ñ. Jabom jabom ixtaaygíxy ma yjaybetyity ma Dios y'ayuc pen janch jadu'n ymina'ñ nej Pablo yaj'ixpicy.

¹² May judíojäy ymibijcy etz may griegojäy huídibi ooy ymijpidaacni nañ jadu'n ymibijcy, töxyjäydijc etz yeydijctijc.

13 Co yi judíojäy jím Tesalónica nejhuiiy co Pablo nañ jadu'n Dios y'ayuc capxhuäcxí jím Berea, chi ajcxy jím ñicxy, etz yajyumiÿg yaj'oxiÿg je cajp jäy ajcxy.

14 Mic'amy ajcxy, je mijpiidaacpi Jesús, yquejx Pablo mic'amy, huen nicxy jím ma mejypa'. Chi Timoteo etz Silas yjac-hui'my ajcxy jím Berea.

15 Je huídibí ajcxy Pablo jaymiid'ajt ymíidnícxy, miid ñicxy ajcxy ixti cooni yja'ty jím Atenas. Huin'it ajcxy yhuimbijty miid tüg ayuc co huen Timoteo etz Silas nicxy minaybadyii Pablo jím Atenas janch mic'amy.

Pablo jím Atenas ahuijxy Silas etz Timoteo

16 Co anajty Pablo ahuijxy je Silas etz Timoteo jím Atenas, ooy anajty ytajy ymay co ijxy nejhuiiy co je cajp miid ooy may quipychech, tzaadzech, etz oori oyduñ huídi ajcxy dios'ajtpy.

17 Paady Pablo nimiydacy Jesús ma yi judíojäy ñaymujctac miid je judíojäy etz jacjadyii jäy huídi Dios miyaaxp ojadajtp. E jabom jabom miid miydaaccixy pinjaty y'oymujcp cajp cujc.

18 Nijéjity ixpicytijc ñay'ijxquiípxigixy y'ixpíjcin miid Pablo. Jim huídibí ni'ixpigiiyb epicúreo ixpíjcin, etz cham huídi ni'ixpigiiyb estoico ixpíjcin. Chi ajcxy nijéjity yminaangixy:

—¿Ti jada jada' ajt xyajniamaayim jada yëydijc capxymaaybi?

Chi jadyii yminaangixy:

—Hue' jada ycapxhuäcxyp huingbi dios y'ayuc.

Jadu'n ajcxy yminañ co Pablo nimiydacy Jesús etz jadu'n nej jäy yjugypícy huidijaty ti y'öccixyp.

19 Chi ajcxy miidnicxy Pablo ma je it ma je ixpicytijc ñaymugyi huidi anajty yxii Areópago, chi ajcxy Pablo nimay:

—¿Nej jébi njájtixich jada jemybi ixpijcín huidi miich mmimimb?

20 Com ti iich miich xyajnimaaygich ayuc ca'pi yhuinjihuiyñity, e nejhuihuaamyich ajcxy nej yhuimbidzimy tûg'óciy jada ayuc.

21 Tûg'óciy Atenas jää etz nañ jadu'n huidi ajcxy jím adzinaayb, ca' anajty ni ti tungixy, jéyi nigoobi amido'ijtcixy etz miydaaccixy jemybi ayuc tiy'ajt.

22 Huin'it Pablo ytinayígy mayjäy agujc jím Areópago, e yminañ:

—Atenas jää, n'ijxypich co miich ajcxy ooy myajmij'ajtcixy canaagnax huidibí miich ajcxy mdios'ajtpy.

23 Com ti xii ya n'ixyich canaagnax huidi ajcxy m'ojadajtpy, chi ti nbaatyich tûg altar ma jadu'n yjaayity: “Je Dios huidi ca' piñ ixy'adyii.” Je Dios huidi miich ajcxy m'ojadajtyp, e ca' ajcxy m'ixy'adyii, jada je' huidi nyajnimaayb ajcxy.

24 Je Dios huidi oyduñ naaxhuiñbi etz tzajp etz jac tijaty, yi' je' nihuindzin'ajttayb tûg'óciy. Je Dios ca' chinäy ma tzajptijc huidi jää ajcxy cojpy.

25 Dios ca' ni ti yajtigoy'ity huidi naaxhuiñjäy jamöhuaanip. Dios yi' yejcp jugy'ajtin etz huidibí nxejím, etz tûg'óciy tijaty.

26 E tûgpi ni'py tûgpi jot ti yaj'oyíy tûg'óciy yi jää, jigix huen tzinaaygixy huindu'my naaxhuiñ. Dios tiy'ajt yejcp nej xii tiempo yöyipy, e ma jää jébi huaad chinaaygixy,

27 jígiix ixtáaygíxípy Dios, jadu'n nej jíhuíy ix-taaygíxy tondäy xajtäy, com ca' je' jiguemity ma iiçh ajt nidüg nidüg.

28 Dios ycixpi iiçh ajt ndzinaayim nyücxim etz nji'ajtim, com jadu'n minañ miich ajcxy mboeta, huïdibi iiy yajcojp: "Dios iiçh ajt xy'ung'ajtim xy'anäg'ajtim."

29 Pen Dios iiçh ajt xy'ap'ajt xy'oc'ajtim ca' huaad nhuinma'ñ nbidaacim co Dios yjadu'ñity nej oori oyduñ, plata oyduñ, etz tzaadzech quipychech huïdi jäy ti yaj'oyíy miid yci'mhuinma'ñ.

30 Dios ca' miidity jotcöduuyb je jäy chuuuhuinma'ñ tiibi ñajxni. Jadachambi ane'mb Dios hueñytimma'amyity huen jäy ajcxy jothuimbijtcixy.

31 Com ti Dios yajnihuinmayíy tüg xii mina tiyduna'ñ yi naaxhuiñybí jäy miid je yéydiç huïdibi ti huin'ixy, jada tiy'ajt Dios ti yaj'ixy yajnejhuíy tüg'ociy jäy co ti yajjugypicy Jesús co y'o'cy.

32 Co ajcxy jadu'n midoy co yi öcpí yjugypigípy, chi nijëjity ytigíy nixiicpi yajxiicpi. Chi jacjadyii yminaangíxy:

—Huaad iiçh ajcxy n'amido'idiçpyiçh miich m'ayuc mina anajty jadüg'oc.

33 Chi Pablo jim chooni ma je' anajty ajcxy.

34 Chi nijëjity jäy ypadzooni huïdi anajty ti miibicy Pablo y'ayuc. Ma je' ajcxy jim anajty tüg jäy huïdibi anajty yxií Dionisio, yi' je' anajty tungmiid jim Areópago. Nañ jadu'n tüg töxyjäy huïdi anajty yxií Dámaris ypadzooni, etz jacjadyii jäy.

Chi Pablo ñicxy jím Corinto

¹ Co jada jadu'n ytuní yjajtí, chi Pablo chooni jím Atenas, ñicxi jím Corinto.

² Jím minaybaati tūg judíoja huidi anajty yxii Aquila, Ponto anajty ycogajpity, namja'tni anajty miid ytoxyjc Priscila. Jim anajty ti chongixy Italia ñaaxjot, jégixpi co je mij'ane'mbi, Claudio, pidacy cötujcin co huen tūg'ociy judíoja pídzimdaaygixy jím Roma. Chi Pablo oy cogapxiy Aquila.

³ Aquila etz Priscila ytung'ajtpy anajty cochactijcxuyii, com nañ cochactijcxuuyb anajty Pablo, paady Pablo jím yhui'my miid je' ajcxy. Chi ajcxy tú'ciy ytuuñ.

⁴ Tüg tūg sábado xii Pablo ñicxy ma je judíoja ajcxy ñaymujctac yajmídmíydaaccixy Jesús y'ayuc ytiy'ajt etz capxjotcidaaccixy judíoja etz nañ huidi ca' yjudíojaity.

⁵ Co ajcxy Silas etz Timoteo yja'ty jím Corinto, chooñ ajcxy Macedonia, chi Pablo adügijip ytigiiy ayuccapxhuäcxpi ma judíoja ajcxy co Jesús je' je' je Cristo huidi je' ajcxy chach'ahuijxyp.

⁶ E je judíoja ajcxy ytigiiy jotma'tpi, tzipcapxpi ahua'ngapxpi. Chi Pablo yhuit huinxijty, je' je' je' tiy'ajt co puyöydüdaani ajcxy, e chi Pablo yminañ:

—Miich ajcxy miid mgí'mbocy ajcxy myajtigoya'ñ yi m'alma. Ich ca' ti poc y nmiididyich ma miich ajcxy. Cham ñicxy Dios y'ayuc ngapxhuäcxich ma huidi ca' yjudíojaity ajcxy.

⁷ Chi Pablo yöybojtní ma judíoja naymujctac, chi ñicxy ma Justo ytiyc. Justo ooy anajty Dios miyäxy

ojadaty, e ymíid anajty ytíjc mihuingon je judíojäy ñaymujctac.

⁸ E Crispo, je judíojäy ñaymujctac huindzin, ymibijc je' je Huindzin Jesú斯 y'ayuc ytíy'ajt, miid tüg'óciy y'ung y'anäg, yjuugy ymigüg. Nañ jadu'n nijéjity Corinto jääy co midoy Jesú斯 y'ayuc, chi mibijcy e ñibejty ajcxy.

⁹ Chi je Huindzin Dios nimay Pablo cumäyjoty:

—Ca' mdzigi, capxhuäcx'aditz n'ayucich, e ca' mni'amoñ.

¹⁰ Com iich miich nbubedipy, ca' pin jot miid'adipy nicxy nejjaty xytuñ. Iich may iich ya nmiidity jääy ma jada cajp.

¹¹ Chi Pablo yhui'my jím Corinto tüg jimijt jacup, yaj'ixpijcy jääy je Huindzin Dios y'ayuc ytíy'ajt.

¹² Huin'it tiempo co Galión ygobernador'ajty jím Acaya ñaaxjot, chi judíojäy ajcxy midziptzoñ je Pablo, yajnicxy ajcxy ma cötujctac.

¹³ Chi ajcxy nimay je gobernador:

—Jada yëydijc tzach jääy yaj'ixpijcp co ca' ycopicyity yajcuydunipy Moisés ycötujcín huidi jaybety ijtp.

¹⁴ Pablo capxamb anajty co oy yi Galión nimäy ajcxy je judíojäy:

—Pen yi Pablo ti ytundigooy o mijpocy ti tuñ, huin'it nmijpidägibich miich ajcxy m'ayuc, miich ajcxy judíojäy.

¹⁵ Pen je Cristo y'ayuc etz miich ajcxy mgötujcín myajtzibiiyb myajcapxyiiyb, ca' iich huaad nyajtigiyiich yijiibi huinma'ñ.

¹⁶ Chi je gobernador y'ané'min pidacy co huen judíojäy ajcxy yajpidzimädii ma je cötujctac.

¹⁷ Huin'it tūg'óciy griegojäy ma je cötujctac huijtzpidzímyb je Sóstenes, yi judíojäy naymujctac huindzin, e chi ajcxy cujy jibijpy huingojaxy jíjpcojxy ma gobernador yhuinduu, e Galión ca'tuñycuenti.

Pablo yhuimbijtni Antioquia, e yajtzondacy midugügpi viaje

¹⁸ Jac-huäcxijp Pablo jecy jím Corinto. Chi yhuinma'ñypidacy co chonaani. Chi ycapxycijxní miid je mibijcpidijc, e chi ybarcotigiiyñi ñicxní jím Siria ñaaxjot. Ñicxní quipxyi miid Priscila etz Aquila. Jím Cencrea, ca'ní anajty ybarcotigiiyi, Pablo yajcöme'px cödza'm co anajty cuyduñ yhuan-daacin.

¹⁹ Co ajcxy yja'ty jím Efeso, chi Pablo ñay'ixmajtz ajcxy miid Priscila etz Aquila, e ñicxy ma je judíojäy ajcxy ñaymujctac. Chi miidmiydacy je judíojäy ajcxy huidi jím anajty ti ñayyöymújcigixy.

²⁰ Chi je judíojäy ajcxy jím Efeso cohuaníiy co huen jac-hui'my, e Pablo ca' a'ixiiy co yhui'mipy.

²¹ Chi Pablo ycapxycijxní miid je Efeso jäy, chi yminañ:

—Copicy co jím xii nyajnaxa'ñyich Jerusalén, e nhuimbidípyich jadüg'oc ma miich ajcxy, pen Dios jadu'n tzojcp.

Chi Pablo ybarcotigiiy chooni jím Efeso.

²² Co anajty ti ypättigiiy jím Cesarea, Pablo nicxy Jerusalén co anajty capxpocxaangixy je mibijcpidijc, chi mic'amý idaacni jím Antioquia.

²³ Jím hueeni yhuäcxijpy, chi choñ jadüg'oc ñicxy cajp cajp ma Galacia ñaaxjot etz Frigia ñaaxjot jotmicmigapxcixy tūg'óciy yi mibijcpidijc.

Apolos Dios y'ayuc capxhuäcxijim Efeso

24 Huin'it tiempo yja'ty jím Efeso tüg jäy huídi anajty yxii Apolos, hue' anajty ycogájpity Alejandría. Ooy anajty oy ayuc capxhuäcxy. E yajxon nejhuiydäy Dios y'ayuc huídi jaybety ijtp.

25 Apolos ooy anajty ixpicity ma Huindzin Jesús y'ayuc e ooy yjotmiccapxy, oy anajty yaj'ixpiccy nej je Huindzin Jesús yjajty y'ayoy. Oy jëda'ajty anajty janejhuÿ nej Juan, je Bautista, jäy ajcxy yajniibejty.

26 Chi Apolos ytigiiy capxpi miydaacpi ma je judíojäy ajcxy ñaymujctac janch ni ca' chigiy chöyduñ. Chi co Priscila etz Aquila ajcxy midooy Apolos y'ayuc, chi ajcxy yajnicxy ahuingujc, chi ajcxy oy yajmiidmiyvägäy jac-huädz Dios y'ayuc yti'ajt.

27 Chi co Apolos anajty ñicxa'ñ jím Acaya ñaaxjot, chi je mibijcpidijc jotmicmigapxy, e pubejty ajcxy. Chi ajcxy nijayiiy je mibijcpidijc huídi ajcxy jím Acaya, huen ajcxy cöbigipy yajxon je Apolos. Co Apolos yja'ty jím Acaya ñaaxjot, chi ypubejti ooy piñ anajty mibijcp Jesúus y'ayuc, com Dios anajty may'ajt ti tuñ ma je' ajcxy.

28 Chi je Apolos oy capxpidzimy mayjäy agujc co ca' yjanchity nej anajty ajcxy judíojäy yhuinma'ñ miidity, co Jesúus ca'je' yjéjity je Cristo. Je Apolos jím je' mic'ajt tzachpaady ma Dios y'ayuc ycojaayity co Jesúus je' je' anajty je Cristo huídi anajty ajcxy y'ahuijxyp.

19

Pablo may mibijcpidijc minaybaati jím Efeso

1 Jim Corinto anajty Apolos, co Pablo tegyi'm yajyöyñajxy miyuugjot, chi oy yja'ty jim Efeso. Chi jim paty may mibijcpidijc.

2 Chi Pablo y'amidooy je mibijcpidijc:

—¿Nej ti xy'adigiyy xyjottigiiy je Espíritu Santo taab ajcxy mmibijcy Jesús?

Chi ajcxy y'adzohuimbijtjy:

—Ni ngamidooyñi iich ajcxy pen ji Espíritu Santo.

3 Chi Pablo y'amidooy ajcxy:

—¿Ti niibejtin miich ajcxy mbaad?

Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Je Juan, je Bautista, niibejtin.

4 Chi Pablo yminañ:

—Juan jay yajniibejt je', je' je' je tiy'ajt co huen jothuimbijtcixy. E nimaaygixy anajty co huen ajcxy mibigipy je Cristo huidi jacmiinamni. Je' je' je Jesús, je Cristo.

5 Co jada ajcxy jadu'n midoy, chi ajcxy oy niibety miid je Huindzin Jesús yxii.

6 E co Pablo cñinxajy ajcxy, huin'it je Espíritu Santo y'adigiyy yjottigiy ajcxy. Chi ajcxy ytigiiy capxpi miydaacpi tigachyjaty ayuc, e capxhuäcxy anajty ajcxy Dios y'ayuc.

7 Jéyi anajty nimajmetz yeydijctijc huidibi ajcxy niibejt.

8 Tugiig po' Pablo jim yhuäcxijpy, e yoydiib anajty ma judíojay ajcxy ñaymujctac capxhuäcxy Dios ytiy'ajt janch huinmic jomic. Chi capxjotcidägy mayjäy miid Dios ytiy'ajt.

9 Nijejity jotjuuñydiyc ca' ajcxy ymibijcy, jéyi ajcxy jibic tzachnigapxy Jesús ytiy'ajt ma jay ajcxy yhuinduu. Chi Pablo puyöydúutcixni. Chi abicy

yajničxy je mibijcpidijc ma tüg escuelatič. Hue' je' je escuela huindzin anajty yxii Tirano, e jím Pablo Dios y'ayuc anajty capxhuäcxí jabom jabom.

10 Mejtz jímijt jadu'n jím chachyaj'ixpičcy, e tüg'óciy jäy ma je Asia ñaaxjot ymídoday ajcxy je Huindzin Jesús y'ayuc, je judíojäy etz huidi ca' yjudíojäyity.

11 E Pablo mayba'mjäy yajtzoocy miid Dios ymic'ajt etz ooy mijhuinma'ñ ytuñ.

12 Ixti yajničxy anajty ajcxy yhuit etz ypaayı huidi Pablo ñinícx anajty ti ypadyi, e yajpaatcixy anajty pa'mjäy, e je' anajty miid chooccixy, e nañ je' anajty miid ca'oybi ypidzimy ma jäy ajcxy y'ay yjot.

13 Chi nijéjity judíojäy huidi anajty huidijtp tzoydumbi, huidibi anajty yajpidzimgiyp ajcxy ca'oybi, jayajtzögañañ tüg pa'mjäy miid je Huindzin Jesús yxii co huen yajyöydüyii je ca'oybi. Chi ajcxy niimaygixy je ca'oybi:

—Ich miich yam niimaayb miid Jesús yxii, je huidi Pablo ycapxhuäcxp, yajyöydüt jada jäy.

14 Jadu'n anajty y'idiitzcixy je Esceva ymang ajcxy, je nihiuxtujcpí ajcxy. Je Esceva hue' je' anajty judíojäy etz nihiindzin'aty teedy'adii.

15 Co je Esceva ymang ajcxy migapx je ca'oybi, chi je ca'oybi y'adzooy:

—N'ix'atypich je Jesús, e nnejhuiybich pín je' Pablo, e miich ajcxy, ¿mbiñ miich ajcxy?

16 Chi je yëydijc huidi ca'oybi anajty miid, ytijcpig y tüg ma je' ajcxy, ymimadactay je nihiuxtujcpí, e yqueectay ajcxy ma je tič nihuädz ixhuädz etz tzaachi.

17 Tüg'óciy jäy ajcxy huidi anajty tzinaayb jím Efeso, judíojäy etz huidi ca' yjudíojäity nejhuiyday ajcxy, chi ooy ajcxy chigiy e nimiydaaccixy e cömaaygixy je Huindzin Jesús yxii.

18 E mayjäy huidi mibijc Jesús y'ayuc ooy ajcxy ypocy nigapxtay, jadu'n nej anajty yi jibic mañ'ajt ajcxy ti mi ijtcixy.

19 E mayjäy tiibí anajty capxy je mañ'ajt necy yajminday tüg'óciy e no'ctay je necy ma jäy ajcxy yhuinduu. E co ajcxy maymujcy je libro tzou, chi naybaati jada' huixchiguipx majc mil plata meeñ (moneda mexicana naybaati jacnaxy jahueenjaty ycatüg migo'px jamajcmocx tüg mil).

20 E je Huindzin Jesús y'ayuc nügi anajty yhuäcx'iidich, nügi ymijtigiy'iidich.

21 Co anajty jadu'n ti ytunyii ti yjadyii, chi Pablo yhuinma'ñypidacy co nicxy cogapxihua'ñ je mibijcpidijc jím Macedonia etz Acaya. Chi anajty yjacnicxa'ñ Jerusalén e jadu'n yminañ co jím chondäga'ñ jadügtacy e niçxa'ñ jím Roma.

22 Chi quejxy jím Macedonia mejtz je ypubejtpi, Timoteo etz Erasto. Chi Pablo je' yjac-hui'my jecy jím Asia.

Canay'ayuc-huinjihuühuü jím Efeso miid Dios y'ayuc ycixpi

23 Huin'it tiempo tzip oy piidicni jäy y'ocyumiigni y'oc'oxiigni miid Huindzin Jesús y'ayuc ycixpi.

24 Co je', je plateri huidi anajty yxii Demetrio, yaj'oyiy anajty ac plata Diana chajptijc'ung, e jadu'n anajty Demetrio etz jacjadyii jäy oy ymeeñybaatcixy miid je ytung.

25 Chi Demetrio huomujcy ymigügtijc je huidi jadu'mbi tung tumb, nimay ajcxy:

—Migügtijc, mnejhuiyb ajcxy co miid jadayaabi tung huidi iich ajt nduunim, jada miid jocuyc ndzinaayim njugy'ajtim.

26 E miich ajcxy m'ijxpy mnejhuiyb co je Pablo chach yaj'ixpijcy co ca' yi' diosity huidi jay ajcxy yajcojpy. E Pablo ti ooy mayjay capxjotcidagy, canan yaayi Efeso, nañ jadu'n ma tugi'ociy Asia naaxjot.

27 Mij jada xyajtigoyaanim ma iich ajt n'adogii e nañ jadu'n je mijipi dios, je Diana, ytigoyipy, ca' ni pin occapxpaatnipy, je huidi cham mayjay y'ojadajtpy tugi'ociy ya Asia ñaaxjot etz huindu'my naaxhuiñyb.

28 Co jadu'n ajcxy midoy, chi ajcxy ooy yjotmätcooty, chi ytigiiy ajcxy huambi jihuuiyb, chachminaangixy:

—¡Cömay jada Diana, yi efesiojay ydiosa!

29 Chi ajcxy yajhuinmänydigoyday je cajp jay e majch ajcxy je Gayo etz Aristarco, huidi tzoon Macedonia, metz yeydijc, huidi Pablo anajty ajcxy ymiid huidajtpy. Chi je cajpjay ooy pahuijch pajugujcy ajcxy je Gayo etz Aristarco, yajnicxy ajcxy ma agujctijc huinduu ma jay ñaymugyii.

30 Chi Pablo yatigihuañañ jay agujc, miidcapxa'ñ miidmiydäga'ñ anajty je mayjay. E je mibijcpidijc ca' ajcxy a'ixiyy nicxy jiiby ytigiiy.

31 Nañ jadu'n nijëjity Asia mijtungmiidpi huidi anajty Pablo miid ñaymigüg'adyii, yajniguejxy ayuc, co ca' huaad nicxy ma jay ñaymújcigixy.

32 Je mayjäy tügmucy anajty íjtcixy, ooy anajty yhuaangíxy yjihuiygíxy, ca' anajty ajcxy ñay'ayuc-huinjihuiygíxy. E je jacmaaybi ni ca' anajty nejhuiygíxy ti co chachnaymújcigíxy.

33 Nijéjity jääy huidibí anajty ajcxy mayjäy agujc, je ajcxy yajmiidmíydactay je Alejandro ti anajty tuunip jajtip. Chi je judío jääy ajcxy tipidzímy je Alejandro ma mayjäy agujc. Chi Alejandro címiid tiy'ajt yejcy co huen amongíxy. Je' anajty ñígapxtüdamy judíojäy ajcxy.

34 Co je mayjäy nejhuiy co je' je' yjudíojäyity, chi ajcxy ytigiíy huaambí jihuuybi jahuenjaty ycamentejtzhority, yminaangíxy:

—¡Cömay ooy yi Diana, yi Efeso jääy ydiosa!

35 Chi je cajp jaaybi co anajty je jääy ti yaj'amoongíxy hueeni, chi ajcxy nimay:

—Efeso jääy, tüg'óciy yi naaxhuiñjääy nejhuiy co jada Efeso cajp yi' cuend'ajtp yi Diana chajptiic, je' Diana huidi ooy ti yajcömay, etz yi Diana ñiniicx huidi cä'u tzajpcíxy.

36 Ca' huaad ni pín ymina'ñ co ca' yjánchity. Amongíx, ca' ti mdúngixipy pen ca' jayíjp yajxon mhuinmaaygíxy.

37 Com jada yëydiyc ajcxy tiiibi myajmiingíxy, ca' ma ytundigooygíxy, ca' yi' ma ajcxy jibic capxcixy ma miich ajcxy mdiosa Diana.

38 Pen Demetrio etz huídijaty miid ytuñ pen ymíid xihuín miid pinjaty, paady tungmiidpi etz tiydundac jiijity. Jébi nigapxy ma tungmiidpi, jébi miñ xyipy ñayñígapxtúutigíxy.

39 E pen huingbi ayuc huidi miich ajcxy mbijctzooyb, copity jada y'oyihuipy ma jääy

naymugyii.

40 Ymiid jada ayo'n co n̄icxy nayyajxihuim co jāy cham ñaymihuididyii miid jada ycixpi nej yam ytunyií yjadyii e ni ti tiy'ajt iich ajt nganejhuiyim nej nminaanim pen ji anajty xyaj'amidoohuim miid co jāy cham chachhuaangixy chachjihuiygixy.

41 Co jadu'n miydactay, chi ycapxycijxy miid je naymujcpidijc.

20

Pablo ñicxy jím Macedonia etz Grecia

1 Co je cajp jāy ycapxy'ayuc xeemy, chi Pablo huoomujcy je mibijcpidijc, e jaccapxhuijy ajcxy chi ycapxycijxní, chi chooni Efeso ñicxy jím Macedonia ñaaxjot.

2 Cajp cajp Pablo oy co'ixiy je mibijcpidijc jaccapxhuijy ajcxy. Chi Pablo yja'ty jím Grecia ñaaxjot.

3 Chi Pablo yhuäcxijpy jím tugíig po'. Jim Grecia Pablo anajty ybarcotigihua'ñ ñicxa'ñ Siria. Co Pablo oy nejhuíy co judío jāy ajcxy tí yajnihiun-mayíyii yaj'öga'ñyii barcojoty, chi yhuimma'ñybaty co huimbida'ñ tegyi'm, ñaxa'ñ jadüg'oc Macedonia.

4 Pablo mayjäy miid ñicxy, miidn̄icxy je Sópater huidi anajty cogajp Berea, etz Aristarco, etz Segundo huidi anajty cogajp Tesalónica, etz Gayo huidi anajty cogajp Derbe, etz Timoteo, etz nañ jadu'n Tíquico, etz Trófimo huidi tzoon jím Asia ñaaxjot.

5 Co jada mibijcpidijc ajcxy ñicxy jayijp, chi ajcxy xy'ahuijxyich jím ma je cajp huidi xii Troas.

6 Co xii ñajxtay mína yajcaay je tzajcaagy je huidi ca' miidity levadura, chi iich ajcxy ndzooni jím Filipos barcojoty. Co migoox xiini, oy iich ajcxy naybáatigixy jím Troas. Jím iich ajcxy yhuäcxijpy huixtujc xii.

Pablo co'ixii je mibijcpidijc jím Troas

7 Domingo xii ajcxy ñayyöymujci je mibijcpidijc chajcaagy ytujc-huäcxaangixy, e Pablo anajty ymigügtijc yjacyaj'ixpijcpy. Je' co anajty com jabom chonaani, paady oy ayuc jacyajyoñ ixti ycujc-hua'cxchumiyy.

8 Jiiby anajty canaag lámpara ytíicxy ma ajcxy anajty ti yöymujccixy ma tûg cuarto huidi anajty oy ycixity.

9 E tûg yeeg'anäg huidi anajty yxi Eutico, ma ventana aguu anajty y'iñäy. Com Pablo jecy oy yaj'ixpijcy, chi je yeeg'anäg ymäymajtzi, e tugiig nihuijtzpety anajty ycixity je tijc ma ycäy. Chi ajcxy yajpidigü ögy.

10 Co Pablo yminajcy, chi ñaygijsnajaji amineenmujcy je yeeg'anäg huidi anajty ti ycäy. Chi Pablo nimay ymigügtijc:

—Ca' mdzigiyygixy, juugy jada.

11 Chi Pablo jadüg'oc ypejty ma je cuarto ciixpi, chi chajcaagy tujc-huäcxy e yajcaay ajcxy, e jadu'n Pablo yjacmiydacy co oy xiimiiyñ. Chi ycapxycijxní miid je' ajcxy, chi ñicxní.

12 E je yeeg'anäg huidi anajty ti ycäy, chi ajcxy yajnicxy juugy, e ooy ajcxy yjotcugiy nidüg'ociy.

Choñ ajcxy Troas ñicxicixy Miletó

13 Chi *ii*ch ajcxy jayijp *nícxíg* barcojoty *jím* Asón co anajty *jím* nyajtzonáangixich Pablo, com *ti* anajty jadu'n *miidnayñimáayigixich* co je' tegyi'm anajty *ñíicxa'ñ*.

14 Co *ii*ch ajcxy naybaatti *jím* Asón, chi Pablo ybarcotigiiy *miid* *ii*ch ajcxy. Chi *ii*ch ajcxy *ñícxy* *jím* Mitilene.

15 Chi *ii*ch ajcxy *jím* ndzoñ, chi com jabom *ii*ch ajcxy najxy mihuingon Quío, comaax *ii*ch ajcxy *nja'ty* *jím* ma barco jättac huidi anajty yxii Samos. *Jím* Trogilio *ii*ch ajcxy nbocxy, com jabom *ii*ch ajcxy *nja'ty* *jím* Mileto.

16 Chi Pablo ca' *ñíicxa'ñ* *jím* Efeso co ca' yhuäcxiba'ñ *jím* Asia *ñaaxjot*, com tzojc anajty yjäda'ñ Jerusalén, com *jím* anajty yajnaxa'ñ Pentecostés xii.

*Pablo yajmíidmíydacy je huídibí ajcxy ane'mb je
míbijcpidíj*

17 *Jím* Mileto anajty Pablo, chi capxyñiguejxy huídi ajcxy nigohuajc'ajtp je *míbijcpidíjc* huídi ajcxy *jím* Efeso.

18 E co ajcxy miíñ, chi Pablo ymínañ:

—Miich ajcxy mnejhuiyb jadu'n nej *ii*ch *ti* njäy'atyich ma miich ajcxy tüg'óciy je xii je tiempo nej oga'n *nja'tyich* ya Asia.

19 Jecy *ii*ch ooy *ti* n'ityich *miid* miich ajcxy, nduñich ma nHuindzin Jesús ytung *miid* yung naxy njot nhuinma'ñich, etz *miid* huinnii jotmay, etz *ti* may ayo'n nyajnaxyich ma yi judíojäy ajcxy.

20 Ca' *ti* n'ixmachich je ngapx'ayuc huídi oyip *miid* miich ajcxy ycixpi. *Tí* nyaj'ixpícyich mayjäy'agujc etz tijc tijc.

21 Ti ndiy'ajt yecyich ma judíojäy etz cham ma huidi ca' yjudíojäity. Nnimaydaayich co huen jothuimbijtcixy ma Dios, etz huen mibijccixy iich ajt nHuindzin Jesucristo.

22 Jadachambí nícxpich jím Jerusalén; adzip je Espíritu Santo xyquexyich e ni nganejhuiyich ti iich jím xyjadamy.

23 Co iich cajp cajp ma nnicxyich, je Espíritu Santo xyajnejhuiybich co jím Jerusalén jääy ajcxy xypidäga'ñich pujxtigoty etz jím ajcxy xychaachytuna'ñich.

24 Yí jadu'mbi ayuc ca' iich nduñich cuendi, jada njugy'ajtich ca' ti tzoohuity. Jéyi janchtiy co nyajcixipyich jada tung jotcujc, e nguydunipyich je Huindzin Jesús y'ayuc, je tibí xyajnibicyich jada tung. Ngapxhuäcxibich yí oybi Jesucristo y'ayuc ytíy'ajt jadu'n nej Dios may'ajt ti tuñ miid jääy ajcxy ycixpi.

25 E jadachambí nnejhuiybich co miich ajcxy ma ti ngapxhuäcxyich Dios y'ayuc, ca' miich ajcxy xy'ocjac'íjxcixni jadügtocy.

26 Paady cham nnimäyich miich ajcxy, ca' ni ti ngo'adzohuipyich miid miich ajcxy ycixpi.

27 Com ti ngapxhuäcxyich ma miich ajcxy tüg'óciy je Dios y'ayuc je Dios yhuinma'ñ. Ni ti ayuc ni ti ytíy'ajt ti ngacoyüchich ma miich ajcxy.

28 Naycuend'ájtigixy ci'm etz cuend'ajtcixy tüg'óciy jääy ajcxy huidi yajmij'ajtp je Huindzin Jesús, jadu'n ajcxy nipaady nej tügpicy cöbixy, etz miich ajcxy huidi nigohuajc'ajt je mibijcpidijc jadu'n miich ajcxy nipaady nej cöbixy cuend'ajtpi. Je Espíritu Santo ti xyajnibijccixy co mgüend'adipy

ajcxy yi Jesú斯 yjäy, huidi ti cojuuy ajcxy ypocy miid
yci'mni'py co y'o'cy.

29 Chi Pablo yjacminañ:

—Nejhuiiybich co ya ndzóonibich miinip hu-
ingbi jäy huidi yajhuinma'nydigoyam mibijcpidijc,
jadu'n nej ahua'n iyuyc huidi cöbixy tzüdzip.

30 Ji ma miich ajcxy ji jäy yaj'ixpigam anii
ma yjapadyii yaj'ixpigipy tiy'ajt oybi jigix yi
mibijcpidijc ypanicxiyb.

31 Naygüend'ájtigix, mjäymedziyb ajcxy jadu'n
nej iiçh tugiiç jimiit ti nyaj'ixpiciyich xiim
tzuum jabom jabom, miid huinnii jotmay ti
nyaj'ixpijccixy miich ajcxy nidüg nidüg.

32 Jadachambi iiçh, nmigügtijcich ajcxy, Dios mi-
ich ajcxy nyajpuhuaniiyb, nyajmihui'maamyich
miich ajcxy Dios y'ayuc jadu'n nej Dios ajt xy-
chojcim xyjihuuyim. Ma Dios y'ayuc miich ajcxy
mbaadipy miçajt ma yi mibijcín, e mbaadipy ajcxy
it lugar ma Dios quipxyi miid ajcxy nidüg'ociy tiibi
yajhuäch yjot yhuinma'ñ.

33 Ni ti iiçh ti nga'adzocy, ni pin yhuit ymeeñ
huidibi n'ocjëdiybich.

34 Miich ajcxy mnejhuiyb co ti nduñich, miid
ngi'mgiijich ci'm ti nnaymöyijich huidi nyajmayja-
tpiyich etz nañ jadu'n ti nbubetyich nmigügtijcich
huidi iiçh anajty nmiiid.

35 Iiçh miich ajcxy ti nyajni'ixiygixy nej
jébi mdungixy, nej jébi mbubéjtcixy migügtijc
huidi pa'm'ijtp, etz huidi tijaty yajmayjajtp.
Jäymedzii ajcxy je Huindzin Dios y'ayuc co
yminañ: "Jacjotcuyc je' huidi yejcp, ca'ydi huidibi
yajmooyb."

36 Co jadu'n ycapxtay, chi Pablo ycoxtinay'ahuiiy miid je' ajcxy, e mibijctzoy ajcxy Dios.

37 Ytigiiy ajcxy yaaxpi nidüg'óciy, e minneeñ ajcxy Pablo etz tzücx.

38 Ooy ajcxy jihuiiy nej anajty ti ñimáayigixy ajcxy co ca' yjac'ixiib ajcxy jadügtacy. Chi ajcxy oy najtzuohuiiy jim ma barco.

21

Pablo ñicxy jim Jerusalén

1 Co iich ajcxy ngapxycíjxy miid je mibijcpidijc, chi iich ajcxy nbarcotigiiy, tiiyi nicxy iich ajcxy jim Cos. Com jabom ndzooñich Cos nicxy iich ajcxy jim Rodas. Chi iich ajcxy ndzooñ Rodas nicx iich ajcxy jim Pátara.

2 Jim Pátara iich ajcxy nbaaty tüg barco huidi anajty najxp Fenicia ñaaxjot. Jim iich ajcxy nbarcotigiiy jadüg'oc, chi iich ajcxy nnicxni.

3 Chi iich ajcxy mmij'ijxy Chipre je naax mejy'agujcpí, anajty'amy je' yhui'my. Jacnicxy iich ajcxy Siria ñaaxjot, chi je barco ytigiiy ma yjättac jim Tiro co jim anajty chimydajc yajhuima'ñ.

4 Jim iich ajcxy nbaty jäy huidi anajty yajmij'ajtp Jesú, chi nmiddhuäcxijpich ajcxy huixtuje xii. Je' ajcxy je Espíritu Santo yajnejhuiyi co Pablo ayo'n pada'ñ Jerusalén, paady ajcxy nimay Pablo co ca' huaad jim ñicxy.

5 Co huixtuje xiiibi yca'pxy, chi iich ajcxy ndzooni. E tüg'óciy mibijcpidijc miid yung ytöxyijc oy xytüjijphuohuiygixyich cajppa'. Jim ma mejypa' ngoxtinay'ahuiiy iich ajcxy, chi iich ajcxy nmibijctzoy Dios.

6 Huin'it iich ajcxy ngapxycijxní, chi nbar-cotigiiyñi iich ajcxy e je mibijcpidijc yhuimbijtní ajcxy ma ytijc.

7 Co iich ajcxy ndzooñ Tiro, chi nicxy iich ajcxy Tolemaida. Jim iich ajcxy ngapxpocxich je huidi anajty ajcxy mijpiðaacp Jesús, e nmiidhui'my iich ajcxy jím tüg xii.

8 Com jabom iich ajcxy ndzooñ Tolemaida miid Pablo etz pinjaty iich ajcxy anajty nmiid. Chi iich ajcxy nja'ty jím Cesarea. E chi iich ajcxy nicx ma Felipe ytijc, je huidibi anajty capxhuäcxy Jesucristo ytiy'ajt je oybi. Je' je' huidi tuun je nihuixtujcpi taabi ajcxy caayin uucin yajhuäcxy jím Jerusalén oga'n. Chi iich ajcxy nhui'my miid je'.

9 Felipe midaax anajty ñiiix miidity, ca'ní anajty ajcxy ypijccixy. E je' ñiiix ajcxy anajty Dios y'ayucnajtzcapxiyipy.

10 Ti anajty iich ajcxy jím nhuäcxiy canaag xii co oy yjäty tüg ayucnajtzcapxiybi huidi anajty yxi Agabo, jím anajty ti chooñ Judea.

11 Chi Agabo y'oy xycogapxiygy ma iich ajcxy njättac. Chi Agabo Pablo yhuiñ huijtzicci, e je' miid ñaygiroxjtz ñaydecyxoxtzi, chi yminañ:

—Je Espíritu Santo jadu'n minamb co jím Jerusalén jadu'n judíojay ajcxy cixodzañ tecyxdodañ jada huññ yhuindzin, e nañ ciyegañ ajcxy ma huidi ca' yjudíojayity.

12 Co jadu'n yajmidoy, iich ajcxy etz je Cesarea jäy ngohuaniiy iich ajcxy Pablo co ca' huaad ñicxy jím Jerusalén.

13 Huin'it Pablo y'adzooy:

—¿Nej co myaaxcixy miid iich ycixpi? ¿Nej iich miich ajcxy co njot nhuinma'ñ xyaj'amutzciyi? Iich nayyéjcibich miid naygixodzii naydecyxodzii, nañ jébi n'ögibich jím Jerusalén miid je Huindzin Jesús ycixpi.

¹⁴ Co ca' iich ajcxy mimadacy nicxy nyajhu'imgixyich Pablo, chi iich ajcxy n'amooni, chi iich ajcxy ñayñimaay:

—Huen cuyduñ je Huindzin Jesús chojcin.

¹⁵ Co jadu'n yajti, chi iich ajcxy ndzonii ni'ixiiy e chi iich ajcxy nicxy jím Jerusalén.

¹⁶ Miid nicxy iich ajcxy nijejity mibijcpidijc huidi tzoon Cesarea, e nañ tzooñ anajty tüg Chipre jay huidi anajty yxii Mnasón, jecyip anajty jiuptigiyiiyñi jada mibijcin e je' iich ajcxy nicxy xyajjättägaangixy.

Pablo oy cogapxiy Jacobo

¹⁷ Co iich ajcxy nja'ty jím Jerusalén, chi je mibijcpidijc iich ajcxy xycöbijcy janch jotcuje.

¹⁸ Com jabom iich ajcxy nicxy miid Pablo, y'oy iich ajcxy ngogapxiy Jacobo, e jím anajty tüg'ociy huidi nigohuajc'ajtp je mibijcpidijc.

¹⁹ Chi Pablo ymigügtijc capxpocxy, e yajmiidmiydacy ti anajty Dios ti tuñ miid yi' ma yi jay ajcxy huidi ca' yjudiojäyity.

²⁰ Co ajcxy jadu'n midooy, chi ajcxy huin'iiy jäymejch yi Dios, chi ajcxy Pablo nimay:

—Migüg Pablo, miich mnejhuiyb co ya canaag mil jay ti mibicy Jesús, e yjactimmina'ñ ajcxy co copicy nguyduunim Moisés ycötujcin je jecyip.

²¹ Ti ajcxy yajmiidmiydägyii co miich mdzachjäyyaj'ixpicy ma tüg'ociy judiojäy huidi

ajcxy jiguëgy adzïnaayb co ca' huaad tuñycuenti Moisés ycötújcin je jecyip, etz ca' ycopicity co tiy'ajttíygixipy y'ung, etz ni ca' ycopicity payöyipy iich ajt ngostumbre.

22 ¿Ti huaad nduunim? Jotmädam ajcxy co nejhuihuipy co ya miich ti mjäty.

23 Hue' janchtiy jadu'n miich mdunipy: cha midaax yëydijc huidi cuydunamy tûg huandaacín.

24 Miidnicxy je' ajcxy, nícx nayyajpocyñihuaatzi miid yi' ajcxy, e miich mgojuydayipy nej anajty ajcxy ypadyii je meeñyduni. E chi ajcxy myajcöme'pxipy cödza'm, e jadu'n je jääj ajcxy huinjihuiydhähuipy co ca' yjanchity jadu'n nej xyñimiyydaaccixy, jëyi co miich nañ jadu'n mguydun je Moisés ycötujcin je jecyip.

25 Huidibi janchtiy jadu'n nej yi huidibi ajcxy ca' yjudíojäity, e ti mijpiidaaccixy Jesús, ti iich yi' ajcxy nijayíygixich co ca' túngixipy cuenti jada jadu'mbi judíojäy ycostumbre. Je' janchtiy co ca' huaad tzützcixipy je tiibi jääj yajhuindzigiy ídolos, ni ca' huaad jiicxcixipy ni'py, etz ni ca' ajcxy tzüdzipy huidi yo'c-huiidy ti y'ögy, etz ca' ajcxy huingbi töxyjäy migapxtigóoygixipy.

Chi ajcxy majch je Pablo ma Dios ytijc

26 Chi Pablo miid nícx yecyip je nimidaaxpi yëydijc, com jabom ajcxy nayyajpocyñihuaatzi ajcxy, chi ajcxy ytigiy ma Dios ytijc, e chi ajcxy ytiy'ajt yejcy ma judío teedy ti xii ycixa'ñ je nayyajpocyñihuädzi, etz ti xii huindzigi'ñ iyujc ciyegaangixy nidüg nidüg.

27 Ma anajty yca'pxaaní je mihuixtujcxibí nijéjity judíoja, chooñ jim Asia, chi ajcxy ijxy Pablo ma Dios ytíjc. Huin'it ajcxy je mayjäy majch Pablo, yajhuangoty yajjihuiygoty,

28 chi ajcxy yam chachminaangíxy:

—¡Israel jää ajcxy, pubejtcich iich ajcxy! Jada je' je yéydijc huidi xi ya tzach nigapxp ni'oijiyb judíoja ycostumbre, Moisés ycötújcín, etz nDios ytíjc. E jadüg nax ti yajtigiiygixy griegoja ma Dios ytíjc, yajjibiciiygixy jada it lugar huätzpi. (Com ca' ñigödúcyity nicxy griegoja ytigiy ma Dios ytíjc.)

29 Paady anajty jadu'n yminaangíxy je huidi ajcxy majtz je Pablo, com co ijxy ajcxy Pablo miidhuidity cajpjoty je Trófimo, huidi anajty co-gajp Efeso. Hue' anajty tijcixy co Pablo ti miidtigiy Trófimo tzajtigoty.

30 Tüg'óciy je cajpjäy yjotmätcottay, miin ajcxy poyigý majch ajcxy je Pablo yajpidzimy tzajtigoty pahtujch pajugujcy. Chi ajcxy mic'amy agiiy Dios ytíjc.

31 Yaj'ögamyb anajty ajcxy Pablo. Chi je soldado huindzin ayuc midoy co tüg'óciy je cajp jää ajcxy ti chachhuaangíxy chachjihuiygixy.

32 Je soldado huindzin huodzonday ysoldado ajcxy, e chi ajcxy ñicxy poyigý ma je mayjäy yhuaangíxy yjihuiygixy. Co je mayjäy ajcxy ijxy miin soldado ajcxy miid yhuindzin, chi ajcxy ixmajch Pablo ca' ocjaccójxcixni.

33 Co je soldado huindzin jim ja'ty, chi yajmajtzí je Pablo, ni'anëmdiy co huen ciroxhyii miid mejtz cadena. Chi yajtiy piñ je' anajty, e ti ti tuñ.

34 Chi je mayjäy ajcxy ytigiiy huaambi jihuuiybi, e jadu'n je soldado huindzin ca' ni nej huinjihuuiy miid je ne'mbi. Chi ni'ane'mdiy co huen Pablo yajnicxyii ma cuartel.

35 Co jím yja'ty ma cuartel pediydac, chi je soldado ajcxy ciyigy Pablo, co anajty je mayjäy chachjottigoyñájxcixy tzachyaj'ogaangixy anajty Pablo.

36 Tüg'óciy je mayjäy pamiringixy axam je soldado ajcxy, yam chachminaangixy:

—¡Huen ögy!

Pablo ñaygohuaani ma je mayjäy

37 Co anajty yajtigihua'nyii cuartel tigoty, chi Pablo migapxy je soldado huindzin miid griego ayuc, yminañ:

—¿Nej jébi ii nmídmíydägy tüg'aa metz'aaji?

Chi je soldado huindzin y'adzooy:

—¿Nej mjajtpy miich griego y'ayuc?

38 ¿Nej ca' jada' miich jéjity je egipcio jäy huidi namni tzip yajpidicp, e huobidzimy midaax mil jäy yaj'öcpí, miid nícxxy ajcxy jím mijtigiduum?

39 Chi Pablo nimay je soldado huindzin:

—Eich judío jäy iich, jím ngogájpidyich Tarso, tüg mijcajp huidi yajpatpi jím Cilicia ñaaxjot. Tun may'ajt miñ mayjäy n'ocmigapxich.

40 Co je soldado huindzin a'ixiiy, chi Pablo ytinay'ahuuiy ma je cuartel pediydac, e címiid ytiy'ajt yejcy co huen amoongixy. Co je mayjäy ajcxy y'amonday, chi migapxcoty miid hebreo ayuc yminañ:

22

¹ —Migügtijc etz mij'anäctijc, midoogixy jadu'n nej iich yam nnayñigapxtüdyii.

² Co je mayjäy ajcxy midoy co ymigápxigixy miid hebreo y'ayuc, chi ajcxy y'amonday, chi Pablo yminañ:

³ —Judíojäy iich. Jim Tarso nma'xung'ajtyich, Cilicia ñaaxjot. E ya Jerusalén ti nyeegyich. Ixpíjchich ya ma Gamaliel, etz yajxon Gamaliel ti xya'j'ixpíjcyich ayt nmij'ap nmijteedy ytíy'ajt etz ycötújcin. Njatyim nyajmij'ajtpyich Dios jadu'n nej miich ajcxy Dios myajmij'ajtcixy cham.

⁴ Jecy ti n'ixhuidity ti nbahuiddityich je jäy ajcxy huidi anajty mijpidaacp Jesús y'ayuc, nyaj'öctähuaamyich anajty, e nyajniçcypyich anajty mach yëydijctijc etz töxyjäydiç, nbidägyich anajty ajcxy pujxtigoty.

⁵ Je teedy mijtungmiidpi etz tüg'óciy mij'anäctijc ymiiid tiy'ajt, co iich ajcxy xymooyich cötujcin, e nnicxyich anajty jim Damasco ma nmigügtijcich yi judío jäy ajcxy. N'ixtäyich anajty je jäy ajcxy huidi Jesús y'ayuc mijpidaacip, madza'ñich anajty ajcxy, e nyajmiina'ñich anajty ajcxy ya Jerusalén huen yajtzaachytunggixy.

Pablo nimiydacy nej yjothuimbijty

⁶ Co iich anajty ndüyöyich mihuingon Damasco, cujc yxiñ anajty, chi janch timitiini ytíicxiñ jühuiddity jadu'n nej jiin ma iich, hue' anajty choon tzajpjoty.

⁷ Chi jim ngidaayich, huin'it nmidooyich tüg ayuc xyñimäyich: “Saulo, Saulo, ¿ti co xypahuidijttägyich?”

8 Huin'it n'amidooyich: “¿Mbin miich, Huindzin?” Chi xy'adzooyich: “Iich je' je Jesús je huidi cogajp jím Nazaret, je huidi miich mdzachpahuidijttacpy.”

9 Pinjaty iich anajty nmiiid y'ijx je' ajcxy je tiicxin, chi ajcxy ooy chigiiy, e ca' ajcxy huinjihuuy je ayuc huidi anajty nmigapxyijich.

10 Huin'it nnimaayich: “¿Ti jëbi nduñich, Huindzin?” Chi je Huindzin Jesús xy'adzooyich: “Pidiig e yajyöy mdu', nicxy jím Damasco, jím myajnimähuiyb tüg'óciy ti jëbi mduñ.”

11 Je tiicxin hue' je' xy'ixmajchich huiintz. E chi je nmigügtijcich xyhuijtzoomich ajcxy cígíxy, xyajja'tyich ajcxy jím Damasco.

12 Jim Damasco anajty chinäy tüg yëydijc huidi anajty yxii Ananías, je huidi anajty ooy cuyduñ Moisés ycötújcín je jécyip. E judíoja ajcxy huidi jím tzinaayb ooy cömaaygíxy co ooy y'oyjäity.

13 Chi Ananías ymiiñ ma njättaacich, e ytinay'ihuiy ma iich nmijc, chi xyñimaayich: “Migüg Saúlo, ijxigich jadüg'oc huinjemy.” Tim huin'ítiy n'ijxigiyich.

14 Chi Ananías xyñimaayich: “Je Dios huidi ajt nmij'ap nmijteedy ojadajt, je' ti xyhuin'ixy jígiix mnejhuiipy Dios yhuinma'ñ, etz m'ixipy je tudäcypi jäy, e mmidohuiipy yci'm ayuc huidi ycapxpy.

15 Dios ti xyhuin'ixy jígiix nicxy mdiy'ajt yecy ma tüg'óciy naaxhuiñyäy, etz mnimiydägipy nej ti m'ixy ti mmidoy.

16 Jadachambi, ¿nej co mhuäcxipy? Pidiig etz niibet. Mibijctzou Dios jígiix mbocy ñihuädziy.”

Pablo nimiydacy nej oy yajquexy ma je huidibi anajty ajcxy ca'p yjudíojäity

17 Co nícxnich jadüg'oc Jerusalén, chi nnícxich ma Dios ytijc, oy Dios nmibijctzooyich. Chi iich jiiby tzajtigoty n'ixmañyihich.

18 N'ijxyich je Huindzin Jesús e xyñimaayich: "Pídzim ya Jerusalén míc'amy, ca' je Jerusalén jääj ajcxy cöbigipy miich m'ayuc jadu'n nej xyñigapxa'ñich."

19 Huin'it n'adzooyich: "Huindzin Jesús, yi jääj ajcxy ñejhuib co iich anajty nnícxich huen huidi judíojäy naymujctac n'ixtäyich yi jääj ajcxy huidi miich m'ayuc xymibijcip, ti nbidágyich anajty ajcxy pujxtigoty, ooy iich ajcxy yi' ti ndzaachytuñ ti nga'oyduuñich."

20 Co ajcxy yaj'ögy je Esteban, miich mdumbi, huidi miich m'ayuc xycapxhuäcxip, jím iich anajty nañ jadu'n yajpaady. E ooy njäygidacyich co ajcxy yaj'o'cy, ixti ngüend'ajtich je' ajcxy yjocxhuit huidi Esteban yaj'o'c."

21 Chi iich nHuindzin Jesús xyñimay: "Cham iich miich nguexy jiguëgy it ma yi jääj ajcxy huidi ca' yjudíojäity."

Pablo, ma je comandante yc'i'am

22 E yabaad je mayjääy y'amido'ijty Pablo y'ayuc, chi ytigiiy ajcxy huambi jihuib chachminaangixy:

—¡Huen öc yijiibí yeydijc! ¡Ca' huaad yjactzinäy!

23 Yam yhuaangixy yjihuibygixy, yam yjocxhuit tzachjengixy, etz naaxhuaay tzachyujc-huijciixy.

24 Chi je soldado huindzin ni'ane'mdiib co huen Pablo yajnicxyii cuartel tigoty, e ni'ane'mdiib co

huen ci'adyii jígíx nigapxip ti tí tuñ co je jääy tí ymibidígyii.

25 Tí anajty ajcxy cíxojtzcixy, e chi anajty ajcxy tzaachytunaangíxy co Pablo nímay je capitán huídi anajty huinduy:

—¿Ti cötújcin miich ajcxy miiid co mdzaachytuna'ñ tüg romanojääy, ni ca' ajcxy jayíjp mdíyduñ?

26 Co jadu'n midooy je capitán, chi ñicxy oy yajnímäy je comandante:

—Ixcm nej mduñ yí jääy, com hue' yí' romanojääy.

27 Huin'it je comandante ymíjhüägy ma je Pablo, chi y'amidooy:

—¿Nej janch co miich mromanojäity?

Chi Pablo y'adzooy:

—Janch.

28 Huin'it je comandante nímay Pablo:

—Meeñygíxy iich jada nbaaty co naydijyijich romanojääy.

E chi Pablo y'adzooy:

—Iich tí nmíibi'c'ajtích yí'.

29 Miiid jéyi, je huídibi anajty ajcxy cíadam je Pablo, chi puyöydúutcixni. Nañ jadu'n je comandante ooy ñay'adzígiyí, miiid co cíxojch Pablo miiid cadena.

Pablo ma je judíojääy ajcxy yjuntitungíxy

30 Com jabom je comandante co anajty nejhüíhua'ñ ti ycixpi co tí yxíyii je Pablo yí judíojääy, huen yajminagyii cadena ma Pablo yci'. Chi ane'my co yajhuomujci je teedy tungmíidpi etz je judíojäm'anäctijc. Huin'it je comandante yajnicxy Pablo ma je huindzíndijc etz ixpícytijc anajty tí ñaymújcigíxy.

23

1 Huin'it Pablo yaj'ijxpejty je mayjäy huidi anajty ti nayyöymújcigixy, e chi ajcxy nimay:

—Migügtijc, Dios y'ijxpy ñejhuiiyb nej iich ti nduñ maabi nyeecepidzimyich, tudägy n'ityich ixti chambaaadni.

2 Huin'it je Ananías, je teedy mijtungmiidpi, ni'anemdiyy Pablo co huen yaj'accojxig.

3 Chi Pablo yminañ:

—Dios xychaachytunipy miich huidibi mnaybidaacip nej jihuuy ooy mdudägyjäyity, e ca' yjanchity! Paady miich m'iñäy ma cötujctac jigix nyajtiydunipyich nej je ley y'ane'my. Chi mmidundigooy je ley co ti xyajcojxyijich.

4 Je jääy ajcxy huidi anajty jim minañ:

—Jadu'n miich mmigapxtigoy yi Dios ymijtungmiidpi?

5 Chi Pablo yminañ:

—Migügtijc, iich ca' anajty nejhuuyich, pen yi' je' Dios ymijtungmiidpi. Com jaybety jadu'n ma Dios ñecy: "Ca' huaad jibic mnigapxipy huidi tungmiid ijtp ma miich mjäy."

6 Huin'it Pablo ijxy nejhuiiy co jim junti'joty mejtzpicy ixpicytijc anajty jim, jim huidi saduceo y'ixpijcin ymijpidacp etz nañ jadu'n jim huidi fariseo y'ixpijcin ymijpidacp, chi Pablo yminañ miç:

—Migügtijcich, fariseojäy iich, nañ jadu'n ndeedyich fariseojäy je'. Cham nyajtiyduñich miid jégixpi co nmibicyich co Dios yajjugypigipy jääy tiibi y'öccixy.

7 Co Pablo jadu'n yminanday, chi fariseojäy etz saduceojäy miñ xyipy ajcxy ca' ñay'ayuc-huinjihuiyi. Chi je naymujcpidijc ajcxy ñaybijc-huäcxí.

8 Je' co je saduceojäy yminaangíxy co o'cpí ca' yjugypigipy, ni ca' ji ángel ajcxy, nañ ca' jäy y'alma, nañ ca' ji je Espíritu Santo, etz ni ca' ji mujcu' ajcxy. Je fariseojäy ymibijcpy je' ajcxy co yjijiity ángel ajcxy, co öcpí jugypigaangíxy, co je Espíritu Santo yjijiity, co jäy ajcxy miidity y'alma, etz co mujcu' ajcxy yjijiity.

9 Tüg'óciy jäy ajcxy ma je naymujctac ytigliiy huambi jihuübi. Chi nijejity fariseojäy huidi ni-huindzin'ajtpy je Moisés ycötújcin nígapxtuty Pablo yminañ:

—Jadayaabi jäy ca' ti pocy ti tuñ. Ca' yjeciyity ti jada' ymigapxyii tüg espíritu o tüg ángel.

10 Chi je mayjäy anajty ooy mic ti ñayyajtot'ambíjcigíxy. Je soldado huindzin tzigiíyb anajty co Pablo y'ahuoonníhuüy y'agidzíhuüy, paady ni'ane'mdiy huen yi soldado ajcxy yajpidzímgíxy juntijoty e yajníxcxixípy yi Pablo jadüg'oc ma cuartel.

11 Huin'it coodz ñayguëxiçi je Huindzin Jesúس ma Pablo ymijc, nimaayi:

—Jotmicpic Pablo, com jadu'n nej ya Jerusalén ti xyñigodiy'ajt'atyich, nañ jadu'n xyñigodiy'ajt'adipyich jim Roma.

Ixtaaygíxy huinma'ñ nej huaad Pablo yaj'öccíxy

12 Com jabom nijejity judíojäy ñaygapxi co yaj'ögaangíxy Pablo. E chi ajcxy capxycödujcy

ñay'íibojci ñaygapxpojci co ca' ycayaangixy y'ügaangixy ixti cooni ajcxy yaj'öccixipy Pablo.

¹³ Nihuixchiguipx naxy anajty yëydijctijc huidi ajcxy jadu'n naygapxi.

¹⁴ Chi ajcxy ninicxy je teedy ajcxy huidibi mijtungmiiid etz judío mij'anäctijc, nimay ajcxy:

—Iich ajcxy ti ngapxycödujccixy co ca' ngayáangixyich n'ügáangixyich ixti cooni iich ajcxy nyaj'öcip Pablo.

¹⁵ Jadachambí miich ajcxy, etz jacjadyii ixpicytijc mij'anäctijc nidungiiygixy ma je soldado huindzin, co huen jabom yajminyii Pablo jadügtacy ma miich ajcxy. E aaniiidaaccixy co jacyajxon yajtiyduna'ñ, e ni'ixi iich ajcxy anajty n'ijtcixy co Pablo nyaj'ögibich ca'ní anajty yjäty ma naymujectac.

¹⁶ Pablo chi' ymang nejhuiiy nej je' anajty ti ñaygápxigixy, chi ñicxy ma cuartel oy Pablo yajnimäy.

¹⁷ Huin'it Pablo yaaxi tûg soldado huindzin, e chi nimay:

—Yajnicx jada yeeg'anäg ma je comandante, ymiid yi' ayuc ti nigapxaamy.

¹⁸ Chi je soldado huindzin yajnicxy je yeeg'anäg ma je comandante, e chi nimay:

—Pablo, je machyjäy, ti xyaaxyich, ti xyñimäyich co nmiiidminipyich jada yeeg'anäg, ymiid yi' ayuc huidi ñigapxaamy ma miich.

¹⁹ Chi je comandante majch je yeeg'anäg ma yci', e yajnicxy abicy, chi yaj'amidooy:

—¿Ti xyajnimähuaamyich?

²⁰ Chi je yeeg'anäg yminañ:

—Yí judíojäy ajcxy ti ñaygápxigixy co xyñimähuaangixy co jabom Pablo myajniçxiþy jím ma ñayyöymugáanigixy, y'aaniidägaangixy co jacyajxon tiydunaangixy.

²¹ Ca' miich yi' mmibigipy; com nihuixchiguipx naxy yëydijctiјc jím yi' ajcxy ahuixy yüch. Ti capxycödujccixy co ca' ajcxy ycaya'ñ y'üga'ñ ixti cooni ajcxy yaj'ögipy je Pablo. Jadachambi ni'ixi jím y'ijtcixy, jéyi miich m'ayuc ajcxy xyjamidohuaani, pen mni'adzooyb.

²² Chi je comandante ycapxycijxy miid je yeeg'anäg. Chi nímay co ca' huaad ymíydägy miid jacpinjaty jadu'n nej anajty ti ymíydaaccixy.

Yajnicxy ajcxy Pablo maje gobernador Félix

²³ Chi je comandante yaaxi metz capitán moy cötújcín huen nayñi'ixiyigixy nimejtzmigo'px soldado huidi nícxip tegyi'm, etz tugí'pxmajc huidi nícxip cohuaaygixy, etz mejtz migo'px quipyijpxu'ñmíidpi, huen nícxicxy jím Cesarea mijcoodz.

²⁴ Nañ ni'anemdiyy co huen cohuay ni'ixi pidägyii huidi Pablo yaj'iñähuipy, e moy cötújcín co huen oy yajxon ajcxy Pablo yajjädiþy ma je gobernador Félix.

²⁵ Chi yajmiguejxy tûg necy yjaayity jadu'n:

²⁶ “Eich comandante, Claudio Lisias, cham nguejxyich jada necy ma miich, mijpi gobernador Félix, e nguejxpyich capxpoocxin.

²⁷ Je judíojäy ajcxy ti anajty majtzcixy jadayaabi yëydijc, yaj'ögamy anajty ajcxy co iich oy nejhuïy co je'yromanojäity, chi nninícxich miid soldadtijc etz nnihuaañich.

28 Co iich ooy anajty nejhuïhua'ñich ti anajty co ti xigixy, chi nyajnicxich ma anajty ajcxy tungmïidpi etz mij'anäctijc ti ñayyöymújcigixy.

29 Hue' anajty yi' ycixpi ti yajxiy co anajty ti ytundigooy ma yi' ajcxy ycötújcin. Ca' anajty ytiy'ájtity co yaj'öccixipy, e ni ca' huaad ymach'iñäy.

30 Co iich oy nejhuïy co yi judiojäy anajty ti ni-huinmayhiygixy co yaj'ögaangixy, cham iich miich yi' nyajniguexy. E ti iich nañ jadu'n nimay huïdi ti yxiyii huen nicxcixy ma miich, e jëbi ajcxy jim nigapxy ti ycixpi co midzip'ajtcixy. Ji naybaatim."

31 Je soldadtijc nej anajty ti ycötújcin möyii tim huin'itiy miid tzooñ je Pablo mijcoodz ixti yajja'ty ajcxy Antípatris.

32 Je soldadtijc huïdi ajcxy tegyi'm nicxp, com jabom huimbíjtcixni, chi yjá'tcixni ma cuartel. E je soldadtijc cohuaygixpi jacnicxy je' ajcxy miid Pablo.

33 Co je' ajcxy yja'ty jim Cesarea, chi ajcxy je gobernador necy yajcidigiyy, chi ajcxy nañ jadu'n yajquëxiy je Pablo ma je' yhuinduu.

34 Co ñecy capxtay, chi je gobernador y'amidooy Pablo ma anajty yconaaixty. Co nejhuïy co yCilici-ajäity,

35 chi nimay:

—Jiini nejhuïhui'bich je tiy'ajt co anajty miingixy huïdi ti xixigixy.

Huin'it ni'ane'mdiyy co huen cuend'adyii ma je Herodes ymijtijc.

24

Pablo ñaygohua'ñyii ma je gobernador Félix yhuinduu

¹ Co migoox xii Ananías je teedy ajcxy ymijtungmiidpi yja'ty jim Cesarea miid judío mij'anäctijc ajcxy etz miid tüg huingapxpi huidi anajty yxii Tértulo, chi ajcxy ñayguëxici ma gobernador co xihuaangixy Pablo.

² Co ajcxy Pablo yajmiñ, chi Tértulo ytigiiy xibí, nimay Félix:

—Miid miich ycixpi jocuyc je naaxcajp y'ijty, ca' ma tzip, je' co yajxon m'anemdüäy miid oyhuinma'ñ.

³ Tüg'óciy iich ajcxy njäygidacpyich hueñyma'amyity, miich mijtungmiidpi Félix.

⁴ Ca'ydi mdiempo nyajtigooyi mij, tun may'ajt amido'ítigich n'ayuc tüg jaxigyi.

⁵ Com ti nnejhuuygixich co jada Pablo, ooy ayo'n yecy hueñytimma'amyity. Xi ya judío jay tzach piyc-huäcxy miid y'ayuc huidi ymiiid. Yi' je' nigo-huajc'ajtp tüg picy jay huidi jay ytijpy Nazaret jay.

⁶ Com tundigoy ma iich ajcxy nDios ytijc nej ca' ypadyii, chi iich ajcxy nmajch, e chi iich ajcxy njatiydunaañich jadu'n nej iich ajcxy ngötújcin y'anemy.

⁷ Per je comandante Lisias je' yajtigiyiiy mictägy, chi iich ajcxy xypijci jada Pablo.

⁸ E Lisias yminañ co pinjaty anajty ti yxiyii huen miiñ ma miich. Miich ci'm jëbi myajtiy, e mne-jhuñhuip tüg'óciy je tiy'ajt jadu'n nej iich ajcxy yi' ti nxiiy.

9 E je judíojäy ajcxy huidi anajty jim gobernador yhuinduu, ac jadu'n ajcxy yminaangixy co yjanchity jadu'n nej Tértulo ymina'ñ.

10 Huin'it je gobernador tiy'ajt moy Pablo cimiid co huen capxy, chi Pablo yminañ:

—Janch jocuyc jëbi nayñigapxtüdyijich ma miich Félix, com nejhuiybich co miich mijtungmiid ma jada naax cajp cham xii jimijt ñicxni.

11 Miich ci'm jëb mnejhuïy je tiy'ajt, jëyi anajty ñimajcmetzxiijy maabi anajty nbättigiyich jim Jerusalén Dios ojadajtpi.

12 Ca' iich yi' ajcxy xypaty ndzipcapxy n'ahua'ngapxyich miid pinjaty. E ni iich ngajäy'axiigiy ngajäy'agapxiy ma Dios ytijc, etz ni ma naymujctac etz ni ma Jerusalén cajp.

13 Jada jääy ajcxy ca' ajcxy miidity pinjaty tiy'ajt yegipy nej iich yi' ajcxy yxiy.

14 Huidi janch ngapxypidziimyibich ma miich jadu'n nej je tzinaayin, je jemybi ixpijcín huidibi yi' ajcxy ytijpy ca' y'óyity, je' je' je ixpijcín huidi iich miid n'ojadajtpich Dios, je Dios huidi iich ajcxy nmij'ap nmijteedy y'ojadajt. Nmibijcpich tûg'óciy jadu'n nej yjaybetyity ma Moisés ñecy, etz je Dios y'ayucnajtzcapxiyibí ñecy.

15 Nañ nmibijcpich co Dios yajjugypigipy pinjaty ti y'ögy, tiibi oybi tuñ etz tiibi jibicpi tuñ.

16 Paady ycixpi naymijottigoyijich co njothuinma'ñich huädz ooy nmiid'idiipyich ma Dios etz ma jääy.

17 Canaag jimijt iich anajty ti nhuidityich huingduum, chi nhuimbijtyich ma iich ngajp limosna cuejtp etz nhuindzígihua'ñich anajty Dios.

18 Jadu'n iich anajty nduñ co nijëjity judíojäy xypatyich ma Dios ytijc huidi anajty tzoomb Asia ñaaxjot. Ti anajty naybocyñihuächyijich, ti anajty nguyduñich costumbre, ca' anajty mayjäy piñ yhua'ñ yjihuï.

19 Je jääy ajcxy huidi xy'ijxyich ma Dios ytijc, je' ajcxy ixiyipy ti ymiingixy ya tiy'ajt yejcp.

20 Co ca' ajcxy ti miiñ, huen jada jääy ajcxy huidi ya nigapxcixy pen ypaat ajcxy nbocyich je taabi ajcxy xytiyduñich ma judío jääy tungmiiidpi etz huinmij'anäctijc ajcxy ñaymujci.

21 Jëyi co iich mic ngapxyich juntijoty, chi nmínaañich: "Xytiydumbich miich ajcxy cham miid co nmibicyich co Dios yajjugypigipy piñjaty ti y'o'cy."

22 Co Félix jadu'n midodaay, com ñejhuiydaayb anajty nej tüyöy je miibijcpidiyc y'ayuc yhuinma'ñ, chi capxhui'my je ayuc, nimay ajcxy:

—Co anajty miiñ je comandante Lisias, huin'it njacnejhuiydhähuibich nyajtiydigihuibich miich ajcxy m'ayuc.

23 Huin'it Félix ane'mdiiy je capitán co huen ya-
jcuend'aty yi Pablo, e huen a'ixihuip co pidzim
tibiñ tibäy e pen ji ymigügtijc miiñ co'ixihuänyii,
huen möyii huidi yajmayajtpy.

24 Ti anajty xii ñajtniñicxiiyñi co Félix jadüg'oc miiñ miid ytoxyijc Drusila. Je Drusila judíojäy je' anajty. Chi Félix capxyñiguejxy Pablo huen miiñ miidmiydägyii nej jääy mibicy Jesucristo.

25 E co Pablo yajnimay je tiy'ajt nej Dios tzoc y
co huen jääy tudägy tzinäy, etz yajnimay jadu'n

nej Dios jiini jāy tiyduna'ñ tūg'óciy, chi Félix
ñay'adzigiyyi, yminañ:

—Nicx miich jadachambi, co iich anajty
xyñibadiiyigixy huin'it nicxy nyajhuooyii.

²⁶ Nañ jadu'n Félix y'ahuijxpy anajty mina Pablo
y'ocmeeñymöyi, e huin'it anajty najtzmadzihua'ñ.
Paady anajty janam jadzojc nicxy yajhuoyii, e miid
miydägy anajty.

²⁷ Mejtz jimijt jadu'n yajty, huin'it Félix ygober-
nadorbidzi my. Chi Porcio Festo ygobernadortigiiy
ma Félix anajty ytuñ. Co Félix anajty nayya-
jhui'ma'ñyii ooy miid je judío jay ajcxy, paady ixma-
jch Pablo mach.

25

Pablo ma Festo yhuinduu

¹ Jadu'n yajty co Festo anajty ti ygobernador
tigiiy, chi codugiig xii choñ Cesarea, ypättigiiy
Jerusalén.

² E jím Jerusalén je teedy mijtungmiidpi etz
nijejity huinmij'anäctijc jactimxiy Pablo ma Festo.

³ Chi ajcxy may'ajt pijctzoy ma je gobernador
Festo co huen quexy Pablo jím Jerusalén. Hue'
anajty ti huinmaaygixy co yaj'ögaangixy tū'am.

⁴ Chi Festo y'adzooy co Pablo cuend'aty anajty
y'ity Cesarea, e je' anajty nicxa'ñ janch tim tzojc
jím.

⁵ Chi ajcxy ni:may:

—Jébi nijejity miich ajcxy mdungmiidpidijc etz
huinmij'anäctijc quipxy nicxibich miid iich. Pen
ti je Pablo ytundigooy jébi miich ajcxy mxiiy jím
Cesarea.

6 Festo jéyi jím y'ijty tuctujc xii taxtujc xii Jerusalén, chi yhuimbijtni Cesarea. Com jabom nícxxy ma tiydundac, huin'it capxyñiguejxy Pablo co huen yajminyii.

7 Co Pablo ytigiiy ma tiydundac, chi mic'amy je judíojäy ajcxy yjübigiydäy huidi anajty ti choongixy jím Jerusalén. Chi ajcxy oyxiy Pablo co mij anajty ti ytundigoy. E ca' ni ti tiy'ajt ajcxy migüexiyy.

8 Chi Pablo ñaygogapxi yminañ:

—Iich ca' ni ti ndundigooyich, ni ngamidundigooyich yi judío jääy ycötújcín, etz ni ngamidundigooyich Dios ytijc, etz ni ngamidundigooyich je mij'anembi jím Roma.

9 Co Festo anajty jatytimyajcömaya'ñ ma judíojäy ajcxy, chi y'amidooy Pablo:

—¿Nej mnícxam jím Jerusalén, jigix jím ndiydunípiy?

10 Chi Pablo y'adzooy:

—Cha iich cham ma je cötujctac huidi je romano codung y'ane'myb e ma jëbi yajtiyduñich. Yajxon miich mnejhuÿ co ca' ti ti ndundigooyich ma yi judíojäy ajcxy.

11 Pen ti ndundigooyich huidi jëbi co'ögÿich, ca' nmíná'nibich co iich ca' n'öga'ñ. Pen ca' ji ni ti tiy'ajt jadu'n nej yi' ajcxy ti xixiÿich, ni piñ cötújcín camiïdity nícxxy xyciyeccyich ma yi' ajcxy. Iich nbijctzoy co nyajtiyduñich ma César, je emperador, jím Roma.

12 Co Festo capxyöyday miid ymidungmiidpi, chi nimay Pablo:

—Pen miich jadu'n minamb co jím nicxy myajtiyduna'ñ ma je César ycötujctac, ngeuxipyich miich jím. Miich ti mbijctzoy co je emperador xytiyduna'ñ. Pís jím mnicxipy miich.

Pablo ma je rey Agripa yhuinduu

¹³ Chi yi xii tiempo ñajtznïnicxiyyñi co je rey Agripa etz Berenice ycidacy Cesarea, cogapxihua'ñ anajty Festo.

¹⁴ Co ajcxy jím yhuäcxijpy canaag xii, chi Festo yajmiidmïydacy je rey Agripa je Pablo ayo'n, e nimay:

—Ji tüg yëydijc huidi Félix y'ixmajtz mach.

¹⁵ Co n'oyich jím Jerusalén, chi je teedy mijtungmïidpi etz judío mij'anäctijc xymixiyich, nibijctzohuij co Pablo nyaj'ögibich.

¹⁶ Chi n'adzooyich co romanojäy ca' cötújcín jadu'n mïidity nicxy yaj'ögy yi machyjäy ma ca'ní ñayhuindináayigixy mïid je huidi mïid ñayxiyi, jigix ñaygogapxiyyb nej anajty ti yxiyii.

¹⁷ Paady co je judíojäy ajcxy y'oy ya ca' nigoob tiempo nyajtigooyich com jabom nnicxich ma ngötujctaacich, e nni'ane'mdiyyich co huen ya-jmiñii je Pablo.

¹⁸ Co ajcxy ñayguëxi'ci, je huidi anajty ti xi, ca' jac ni ti ayuc anajty ajcxy mïidity jadu'n nej iich anajty ti ndijyich.

¹⁹ Jëyi janchtiy co jadu'n anajty yminaangixy co Pablo ti ytundigooy ma yi' ajcxy ycostumbre huinma'ñ, etz Pablo capxhuäcxy co je Jesús huidi o'c, juugyñi je'.

²⁰ Com iich ca' nnejhuüj nej ndunipich mïid jada jadu'mbi huinma'ñ, chi n'amidooyich Pablo, pen

nicxam anajty Jerusalén, jígix jím ngatiyduñich miid jadayaabi ycíxpi.

21 Pablo ci'm minañ co nígi oy yajtiyduñipy jím ma je emperador huídi ane'm jím Roma. Chi nni'ane'mdiyich co huen jacmach'iñäy, ixti cooni nguexipyich jím Roma ma César.

22 Chi je rey Agripa yminañ:

—Nañ ooy iiçh njá'amido'idaani Pablo y'ayuc.

Chi Festo y'adzooy:

—Jabom jébi ayuc midohuipy.

23 Com jabom miiñ Agripa etz Berenice miid mayjäy etz xuuxpidijc, chi ytigiiy ajcxy ma tiydundac miid je soldado huindzin ajcxy, etz huinmij'anäctijc. Chi Festo capxyñiguejxy co huen Pablo nicxy yajtzonyii.

24 Chi Festo yminañ:

—Rey Agripa, etz tüg'óciy mij'anäctijc huindzindijc huídi ya ti mnayyöymújcigixy miid iiçh ajcxy, cha je' je yeydijc huídi oy yi' judíojay ti yxiyii ma iiçh. Xymixiyich jím Jerusalén, e nañ ya Cesarea, e jatyimyminaangixy co jébi y'ögy.

25 Ca'ti ti tundigooy, paady ca'huaad nyaj'ögyich. Com ti ci'm ñayñibijctzohuiyii co jím yajtiyduna'ñ ma je emperador jím Roma, paady ti n'a'ixiyich co nguexaañich.

26 E com ca' ni ti tiy'ajt nej nijayihuibich nhuindzinich, je emperador César, miid yi' ycíxpi, paady nyajmiiñich ma miich ajcxy, etz tim jayijp ma miich mhuinduu, rey Agripa, jígix jébi m'amidoihuipy e nmii'd'idíipyich ti ii njáayibich.

27 Ca' jadu'n y'óyity nicxy nguexyich tüg machyjäy jím ma je miij'ane'mbi e ca' ni ti tiy'ajt miiidity nej ti yxiyii.

26

Pablo nimiydägy nej anajty yjatyin ma je rey Agripa

1 Chi je rey Agripa nimay Pablo:
—Jébi ci'm mnayñimiydägyii.

Chi Pablo yujcxajy yci' e ytigiiy nayñigapxtuutip, ymínañ:

2 —Jotcujc nayjihuüyijich, co jébi nmiydägyich ma miich, rey Agripa, jigix nayñigapxtüdiybich tüg'óciy jadu'n nej judío jääy ti xyxiyich.

3 Com miich mnejhuiyb yajxon nej judío jääy ajcxy yhuinma'ñ miiidity, etz tijaty tzip yi' ajcxy ymíid, etz jadu'n nej yi' ajcxy y'ixpíjcín oy ñay'ijxquiipxigíxy.

Pablo nigapxy nej anajty chinäy ma anajty ca'ni yjothuimby

4 Tüg'óciy judío jääy ñejhuiyb nej ti ndzinäyich ma yi' ajcxy jím ma nnaaxjotich etz jím Jerusalén maabi nyeeecpídzimyich.

5 E yi' ajcxy ñejhuiyb nañ jadu'n, e jébi nigapxcíxy jadu'n nej ti nyujcyeeecpi'atyich. Hue' naydijyijich anajty fariseojääy, je tügpicpyi jääy huidi mictägy je judío jääy ycostumbre etz ycötújcín payöyi.

6 E jadachambi xytiyduñich miiid co njijp'ixyich co Dios yajjugypiga'ñ yi jääy ajcxy tiibi y'o'ccixy, jadu'n nej Dios yajnímay nmij'ap nmijteedy jecy'ajty.

⁷ Je majmetzpícipi Israel ymang y'ap y'oc y'ahuijxpy mína Dios cuyduna'ñ nej anajty ti yajnímäyii je' ajcxy ymij'ap ymijteedy. Paady ajcxy Dios ojadaty huindzigüi xíim tzuum. Miich, rey Agripa, nmibícyich co Dios yajjugypigüi je jäy tiibí y'öccixy, paady ycixpi yi judíojäy yxiyich.

⁸ ¿Na'amy co ca' miich ajcxy mibiga'ñ co jëbi Dios yajjugypicy je tiibí ajcxy y'ögy?

Nej anajty Pablo jayip'aty mibijcpidijc ixhuividity pahuividity

⁹ Jecyip iich hue' ndijyich oy nduñich co anajty ndzachmidzip'adyiijich je Jesús je Nazaretpi.

¹⁰ E jadu'n nduñich jim Jerusalén. Miid je teedy mijtungmíidpi ycötújcín nbidaacich Jesús yjäy may pujxtigoty. E co ajcxy yaj'o'cy, nañ nígapxpejt iich co huen yaj'öccixy.

¹¹ E nnícxxyich anajty majaty judío ñaymujctac jim ndzaachytuñich huidi ajcxy mijpidacp anajty Jesús, jígiç ajcxy y'ixmadzipty je' ymibíjcín co Jesús je' je' je Cristo. Nígi anajty nmijotmätcootyich ixti nbahuidittacyich huingnaax huinggajp.

Pablo nimiyädägy jadüg'oc nej yjothuimbijty

¹² Miid yi jadu'mbi huinma'ñ nnícxxyich anajty jim Damasco. Je teedy mijtungmíidpi anajty xyquejxpich, e xymöyich anajty cötújcín.

¹³ E tü'am, señor rey, iich anajty nícxxy, cujc xii anajty co n'ijxyich tügi tiicxin jacmic ca'ydi xii ytiiçxin chooñ tzajpjoty, xyñigidacyich etz nañ jadu'n huidi anajty ajcxy xymíidnícxich.

¹⁴ Huin'it nidüg'óciy iich ajcxy ngidaday, e nmidooyich tüg ayuc xymigapxich miid hebreo

y'ayuc, xyñimäyich: “Saulo, Saulo, ¿nej co chach xypahuidijttägyich? Ci'm nayyajtzaachiÿii jadu'n nej huaj yuub co jiipconebeÿ huidi miid ñumygumyii.”

¹⁵ Huin'it n'adzooyich, nnimaayich: “¿Mbín miich Huindzin?” E je Huindzin xyñimaayich: “Iich je' Jesú斯 je huidi miich mdzachpahuidijttacpy.

¹⁶ Pidig e tinaaygugi', com ti nnayguëxigyiijich ma miich jigix xymidunipyich etz mgodiy'ajt'adipy jadu'n nej cham ti nyajnimäy ti nyajnejhuÿ, etz jadu'n nej jiini njacyaj'ixa'ñ njacyajnejhuÿhua'ñ.

¹⁷ Iich miich nnihuänip nyajtzögip ma yi judíoäy, etz nañ ma huidi ca' yjudíoäyity. Iich miich jim nguejxpy ma huidi ca' yjudíoäyity.

¹⁸ Nicx jim myajhuinjihuiÿgixy iich ndiy'ajt, huen ixmach ajcxy yi jibic-huinma'ñ e jadu'n ypidzimipy ajcxy ma je mujcu' y'ané'migixy, etz mijnicxpedipy ajcxy Dios ytíy'ajt. Co ajcxy mibigipy mijpidägipy iich ndiy'ajt huin'it nmöhuibich tigiydac tzajpjoty ma yi oyjäydijc ity tiibí Dios yajpocyniühuächyii.”

Pablo cuyduñ nej anajty ti y'ijxmañiÿin

¹⁹ Rey Agripa, jadu'n ti ngapxymidooyich huidi n'ijxich nmidoohuich tzoon tzajpjoty.

²⁰ Jayijp ngapxhuäcxich Dios y'ayuc jim Damasco, chi ngapxhuäcxich jim Jerusalén etz tüg'ociy Judea ñaaxjot, etz cham ngapxhuäcxich Dios y'ayuc ma huidi ca' yjudíoäyity. Nyajniimáaygixyich huen jothuimbijtcixy, huen mibijccixy Dios y'ayuc ytíy'ajt, etz huen yajtungixy oyjot oyhuinma'ñ jigix ñiguëxigipy co ti yjothuimbijtcixy.

21 Miid jada ycixpi xymajchich ajcxy je judíojäy ajcxy ma Dios ytijc, e xyaj'ögáangixyich anajty.

22 Miid co Dios ti xypubety ti xypudigiyich cha nyajpaadyich juugy. Ngapxhuäcxyich Dios y'ayuc ytiy'ajt ma tüg'óciy ayoobtijc etz ixpicytijc. Tüg'óciy huidi ngapxpyich je Dios y'ayucnajtzcapxiyybi jaay jecy'ajty, etz je Moisés nañ jadu'n jaay jecy'ajty co jadu'n ytuna'nyii yjada'nyii.

23 Hue' yajmina'ñ co je Cristo copicy ayo'n tzaachypi yajnaxipy, e y'ögipy e huin'it jugypigipy, e je' je' jayip jää huidi jugypigip co anajty ti y'ögy. E yajcapxhuäcxip je ayuc ytiy'ajt ma iich ajcxy judíojäy, etz ma huidi ca' yjudíojäyity.

Pablo jahueen'i cayajjothuimbijty Agripa

24 Co Pablo jadu'n yminañ ma anajty ñayñigapxtüdyii, chi Festo mic minañ:

—¡Mlocjiyb miich Pablo! Miid je ixpijcin nügi m'ahuimbity loci.

25 Chi Pablo y'adzooy:

—Ca' iich nlociji, miich mijtungmiidpi Festo. Yi huidi iich ngapxpyich je' je' tiy'ajtip etz janchip.

26 Yi rey Agripa ñejhuiydaayb yi' tüg'óciy jada, paady nmiydägich aamic jotmic ma yi' yhuinduu; com nnejhuiybich co yi' ñejhuiydaayb jada tüg'óciy, com canan hue' jada yajtuuñ yajmiydacy ayüchytuum.

27 ¿Nej mmibijcpy, miich rey Agripa, jadu'n nej ajcxy yminañ yi Dios y'ayuccojaaybi? Nnejhuiybich co miich mmibicy.

28 Chi je rey Agripa y'adzooy, yminañ:

—Janch tim jayinjaty jahuenjaty miich xycayajmibicyich Jesucristo.

²⁹ Chi Pablo yminañ:

—Oy yjayinjaty yjahuenjatyty ooy mijcajee mgamibicy, chojcpy Dios co miich mmibigipy Jesucristo etz nañ jadu'n tūg'óciy jää huidi cham xy'amidoo'íjtíp iich n'ayuc. Dios chojcpy co mmibigipy Jesucristo jadu'n nej iich nmibicyich, jëyi janchtiy co ca' mmach'idípy jadu'n nej iich nmach'ityich.

³⁰ Co je Pablo ymiydaactay, chi je rey etz gobernador ytinayigy quipxyi miid Berenice etz jacjadii huidi anajty ajcxy jim.

³¹ Chi ajcxy ahuingujc oy capxyöygixy Pablo ypocy, ñayñimáayigixy miñ xyipy:

—Jada yëydijc ca' jada ti tundigoy, ca' ypadyii nicxy y'ögy, ni ca' ypadyii nicxy ymach'ïñäy puxtigoty.

³² Chi Agripa nimay Festo:

—Jëbi ixipy nnajtzmadziyyim Pablo co ca' ci'm ycanayñibijctzohuiiyi co huen tiydunyii je emperador César jim Roma.

27

Pablo yajnicxi jim Roma

¹ Co ajcxy yajnihuinmayii co xyquexáangixyich jim Italia, chi Pablo yajcÿyejc miid jacjadii machyjää ma tūg capitán huidi anajty yxii Julio, je' huidi nihuindzin'ajtp tūgpicy soldadtijc huidi anajty yxii batallón Augusto.

² Chi iich ajcxy ndigiy ma tūg barco huidi yhuindzin cogajpij jim Adramitio. Je barco hue'

anajty ñicxa'ñ ma nijéjity barco jättac jím Asia ñaaxjot. Chi iich ajcxy ndzooni. Miid iich anajty ajcxy Aristarco huidi anajty cogajpiip Tesalónica jím Macedonia.

³ Com jabom iich ajcxy nja'ty ma barco jättac jím Sidón. Jim je Julio pa'ayoy Pablo, e ahuaatzí ytu' co huen nicxy co'ixiy ymigügtijc, etz huen je' ajcxy yajcayyii yaj'ügyii.

⁴ Co iich ajcxy ndzooñ jím Sidón, chi je naax meyj'agujcpí yhui'mni anajty'amy huidi yxii Chipre, miid co je poj anajty jíjpcobojíy je barco.

⁵ Chi je barco huinyöyñajxy je Cilicia ñaaxjot etz Panfilia ñaaxjot, oy njädyich ajcxy jím Mira, tüg cajp jím Licia ñaaxjot.

⁶ Jim je capitán paty tüg Alejandría ybarco hue' anajty ñicxy jím Italia. Chi je capitán iich ajcxy xyajbarcotigiiy.

⁷ Canaag xii iich nyöy janch oñdägy, adzaach iich ajcxy nja'ty mihuingon je Gnido co anajty je poj tzach jíjpcobojíy je barco. Najx iich ajcxy mihuingon Salmón, etz njüyöy'ahuidijtyich ajcxy Creta je meyj'agujcpí naax.

⁸ Adzaach iich ajcxy nja'ty ma barco jättac huidi anajty yxii Buenos Puertos, mihuingon Lasea.

⁹ Ti iich ajcxy ooy anajty nxiidigoy, e ooy anajty ycodzigijity je barco yajyöyi. Ti anajty je ayuuxii ñajxni, e ti mihuingon anajty je poj tuu tiempo huidi jääy ytijpy invierno. Paady Pablo je soldado huindzin jaccapxhuijy,

¹⁰ chi Pablo yminañ:

—Huindzindijc, jadu'n nej yam codzigi' jada ooy co njacnicxiñ barcojoty, ca' yjecyity co

nicxy ndigooyim miid barco etz miid ñidzimy etz n'o'ctaayim.

11 E je soldado huindzin yjacmijpidac oy je barco yajyöybí y'ayuc etz je barco capitán y'ayuc, ca'ydi Pablo y'ayuc.

12 Com je' co je barco yjättac ca' anajty y'óity, nicxy jím yajnajxcixy je poj tuu tiempo, chi je jacmaybi ajcxy yhuinmañypidacy, co jébi barco yjacyöy, oc'ixaangixy pen yjätcixy jim Fenice ma Creta ñaaxjot. Jim ma tüg barco yjättac huidi y'aguu najtz'ixiyb ma xii pidzimy, e jím anajty je poj tuu tiempo yajnaxaangixy.

Je mijpoj mijtigoy ma je mey

13 Jadu'n yajaty co je jiinboj hueeni ypidziimy, huin'it huinmay ajcxy co jébi yjactüyöy je barco. Chi ajcxy yajpidig y je mij pujx huidi barco yajtinayxijp, e yajyöychooñ je barco. Chi ñicxy je barco mejypa' mejypa' ma Creta ñaaxjot.

14 Huin'it hueeni tiempo ñajx, chi je micpoj miiñ ma tiichpoj pidzimy, huidi jäy ytijpy Euroclidón, jadu'n yhuimbizim, Noreste.

15 Chi je mic poj yajtütigajch je barco, e com ca' anajty ndimduyöygixni miid je poj ycixpi, chi je mic poj iich ajcxy xyajnicxy adzip ma anajty tzoc.

16 Najx iich ajcxy mihuingon tüg naax mutzpi mejy agujcpí huidi yxiClauda, e adzaach iich ajcxy nyujcjugujcy je mutz barco huidi anajty mimbiixxodzíy ma je mijpi.

17 Co ajcxy jugujcpidzimy je mutz barco, chi ajcxy yajtuuñ maychaay e xojtzmujcy je barco aguu. Chi ajcxy yajminajcy je huit huidi anajty poj mic tzach ymajchyp. Je' co chigiiygixy

co chimnicxiyb je barco jím ma mejy huidi ca' y'agomity, ma püjot huidi yxii Sirte. Chi ajcxy ñayyejci huen poj yajnícxigixy.

18 Com jabom, com ooy mic anajty je poj, chi ajcxy je chimy mejy cöjbijptaayi.

19 Je midugíig xiibi, chi iich ajcxy nmejycöjbijptay je tungbejt huidi yajtumyb ma je barco.

20 Ti anajty canaaggii ñajxní e iich ajcxy ca' ma xii madza' n'oc'íjxcixni, miid je mij poj ycixpi huidi anajty iich ajcxy xychachyajtüyöyp. Hue' iich ajcxy ndicixy co ti ndigóoygixyich, ca' ndiy iich ajcxy ndzögipy.

21 Ti anajty xii tiempo iich ajcxy nyajnajxcixy jaygay, chi Pablo ytinayig, nimay je jäy ajcxy:

—Yëydijctijc, co iich miich ajcxy xycapxymidooy ca' ngatzoonim jím Creta ñaaxjot, e ca' ixipy jada ayo'n yam jadu'n nbaatim.

22 Jadachambí ca' mdajcixy mmaygixy, ca' ni pin ytigoya'ñ, oy je barco yjatigoy.

23 Amygoodz je nHuindzin Dios tüt y'ángel ti ñayguëxigyii ma iich, je Dios huidi iich ngapxymidooybich, yi' ti quexy.

24 Je ángel ti xyñimäyich: “Ca' mdzigiy, Pablo, copicy co mjatyädipy ma je mij'ane'mbi, je César yhuinduu. Miid miich ycixpi, Dios ñihuänamy yajtzögamy tüt'óciy huidi ji barcojoty, ca' ni tüt y'ögipy.”

25 Paady nayjot'amijmóoyigix, yëydijctijc, nmibijcpich Dios co jadu'n yjada'ñ jadu'n nej yi' y'ángel ti xyñimäyich.

26 Ooy ycopicity n̄icxy nm̄ijpojpejt̄im ma t̄üg naax mejy agujcp̄i.

27 Majmactz x̄ii je m̄ic poj anajty yajyöyi je barco oyñinej j̄im ma je mejy huidi yx̄ii Adria, chi mijcutz je barco yajyöyb̄i j̄ihui'ñyb̄ijcy co anajty ti mihungoñ naax.

28 Chi ajcxy quipxy je n̄ii jadu'ñi anajty yc̄icyity, e hue' ajcxy quipxy iipx xap yc̄icyity. Jahuengi huin'it jadüg'oc ajcxy quipxy je n̄ii, e hue' oy quipxc̄ixy majmocx xap yc̄icyity.

29 E co anajty chigiiygixy co tijy je barco jiypcobonihuiipy ma tzaagop, chi ajcxy pidacy n̄ijoty m̄idaax pujx ma barco y'ijx, je huidi yx̄iijip anclas, janch tzigiiyb̄ anajty ajcxy y'ahuijxc̄ixy cooni x̄iñihuiipy.

30 Chi je' ajcxy huidi anajty barco yajyöyp yhuinma'ñybaty co yquëga'ñ ameech. Chi ajcxy pidacy n̄ihuingíxy je mutz barco. Chi ajcxy ñaybidaaci jadu'n nej jihuñy je ancla jac yajm̄inagaangixy j̄im ma barco yhuinduu.

31 Huin'it Pablo n̄imay je soldado huindzin etz je soldadt̄jc:

—Pen ca' jada hui'mgixy ma barco, ca' miich ajcxy mejy ypidzimip̄y.

32 Huin'it ajcxy tzujctujcy je tzaay huidi je mutz barco anajty miid ycochochity, chi ajcxy yajcäy je mutz barco n̄ijoty, e chi je mejy yajnicxyi.

33 Moñyi Pablo migapxy je jäy ajcxy, chi ajcxy n̄imay co huen huingayñajxc̄ixy, chi Pablo ym̄inañ:

—Cham majmactz x̄ii ma miich ajcxy ca' mmaagixy, e ni ca' mgaaygixy m'uuccixy.

34 Tun may'ajt caaygixy oy jadu'ñyi, copicy jada co njatyñidzooctähuaaním, ni tüg ngöhuay ca' ytigoyaaním.

35 Co Pablo jadu'n yminanday, chi tüg tzajcaagy conígy, chi jayíjp Dioscojuyip yajnajxy mayjäy agujc, chi tujc-huäcxy etz ytigiiy ajcxy caaybi.

36 Mic'amy je jäy ajcxy yjotmigiyday nidüg'óciy, e chi ajcxy ytigiiy caaybi.

37 Hue' anajty ñaybáatigixy barcojoty mejtz migo'px jatugi'px majmocxtüg jäy.

38 Co ajcxy ycayday, chi jacniigöjibijpy je trigo, jígiix huen cöminacy je barco chímy.

Chi barco tüg yquiñ

39 Co yxiimiiy, chi je barco yajyöybí ca' ijxcapy je naax, e y'ijxpaty tüg it ma mejy huen ycoguegiy, e jim anajty püjot. Chi ajcxy yhuinma'ñybaty co'ixaangixy pen jëbí jim yjäty je barco.

40 Chi ajcxy tzujctujcy je tzaay huidi anajty miid yxochity je anclas, e chi anclas yhui'mni nijjoty, huin'it ajcxy miguejiy je niigaap huidi tumb co tümöy je barco. Chi huit jadüg'oc ajcxy pidacy huidibi pojmajtzp. Chi je barco ytigiiy yöyb, tiy ajcxy yajnicxy ma püjot.

41 E chi oy minaybadyii ma anajty je mejy mejtz it oy mic ycuuyin, chi oy yjëpxy püjoty. Je barco jíjp oy ytigiiy tätzpicy ca' huaad y'ocyücxni, e je barco iix oy ytigiiyñ aguejthuäcxpi ymiid je mejy püjoty ymijaa.

42 Chi je soldado yjayaj'ögaañ je machyjäy ca'ydi yqueeccixy ayaahuip.

43 Je soldado huindzin ca' a'ixiiy nicxy yaj'ögyii Pablo, chi nimay soldado ajcxy co huen ixmaitzcixy yi machyjäy. Chi je soldado huindzin nimay je jääy ajcxy co huen niidigiiygixy pinjaty jajtp yau.

44 E huidi ca' jajtcixy yau jaydëbi niidigiiygixy miid pu'y etz miid barco pedasi. Jadu'n ajcxy nidüg'öciy ymejy ypidzimday.

28

Pablo yjädy ma tüg naax mejy'agujcpı huidibi yxii Malta

1 Co iich ajcxy niibidzimday, chi iich ajcxy nejhuiy co je naax mejy agujcpı hue' anajty yxii Malta.

2 Je conaax ajcxy ooy oyjäy'ajtin tuuñ miid iich ajcxy, chi ajcxy yajmijiy jiin mij, miid co anajty ooy ytiichity, etz co anajty ooy ytuubojo. Chi xyñimay iich ajcxy co miin n'ocxáamgixyich.

3 Chi Pablo ytigiiy jäxycapmujcpi, e chi pidacy jiinjoty. Chi tüg ahua'n iyujc pidzimy, yquegy anajty miid je anbi, chi Pablo ymajtzi ma yci'.

4 Co je cogajp ajcxy ijxy je ahua'n iyujc ytiiyñäy ma Pablo yci', chi ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy:

—Jadayaabi yeydijc, jääy yaj'öcpı jada. Oy ca' ti y'ögy mejyjoty, je tiydumbi tzajpjotypi ca' a'ixiiy nicxy yjactzinäy.

5 Chi Pablo yci' huinxidicxy, e jiinjoty oy ycäy je ahua'n iyujc, e ca' Pablo ni nej yjajty.

6 E tüg'öciy je jääy tzach'ahuijxcixy mina anajty y'ocquiixiigy, o mina anajty y'oc'ögy. Ti anajty ooy y'ahuijxcixy jecy; co ajcxy ijxy ca' ni nej yjajty, chi ajcxy yhuinma'ñ yajtigajch. Yminañ ajcxy co Pablo hue' jada' yi' tüg dios.

7 E mihuingon anajty je Publio ytijc, je huidi nighuajc'ajty je jimbí naax mejy'agujcpí. Je Publio xyajjättacich ajcxy, e xyajcaay xyaj'uucich iich ajcxy yajxon tugiig xii.

8 Jadi'n yajtí co je Publio anajty yteedy ypigyii miid tooy gohuajc etz miidity anajty nipyapa'm. Chi Pablo oy ixy je pa'mjäy. Chi Pablo Dios mibijctzoy, e chi cñixajy, e yajtzoocy.

9 Miid jadaay miñ ajcxy nijéjity pa'mjäy huidi anajty ajcxy tzinaayb ma je naax mejy'agujcpí e chi ajcxy chooctäy.

10 Miid jada ycipi nyajcömay iich ajcxy, e nyajmooyich iich ajcxy tijaty huidi iich ajcxy nidüyöypy barcojoty.

Chi Pablo oy yjädy jim Roma

11 Tugiig po' iich ajcxy anajty ti nijtni jim. Chi iich ajcxy nbarcotigiiy ma tûg barco huidi anajty je tuuboj tiempo ti yajnaxy jim Malta. E je barco capitán jim anajty ycogajpity Alejandría. E je barco ymiid anajty ahuinax huidi anajty yxii Cástor etz Pólux huidi ajcxy dios'ajtpy.

12 Chi iich ajcxy oy njäty ma je barco jättac huidi anajty yxii Siracusa. E jim iich ajcxy nhui'miyy tugiig xii.

13 Ndzoñich ajcxy Siracusa barcojoty, nicxy iich ajcxy mejypa' mejypa', ixti nja'tyich ajcxy jim Regio. Com jabom oy ypidzimy jinboj, chi co maax oy nja'ty iich ajcxy Puteoli.

14 E jim iich ajcxy nbaaty nijéjity jay huidi anajty mijpidaacp Jesús. Je' ajcxy xycuhuaniiyich co iich ajcxy jim huimipy tûg semaan. Chi iich ajcxy jadüg'oc ndzooñ, nnicxyich ajcxy jim Roma.

15 Je mibijcpidijc ajcxy huidi anajty jim Roma ymidou ajcxy ayuc co iich anajty ajcxy jim nicxy, chi ajcxy chooñ nijejity oy xyjiipcobadihygixyich ma je cajp mercado miid huidi anajty yxii Foro de Apio. Jacjadyii mibijcpidijc oy xyjiipcobadiyich ma tūg jättac huidi anajty yxii, Tres Tabernas. Co Pablo jiipco'ixiyy je mibijcpidijc ajcxy, chi Dioscojuyip yajnaxy etz ñayjihuiyi janch jotcujc.

16 Co iich ajcxy nja'ty jim Roma, chi je soldado huindzin cieejcy je machyjäy ma je comandante, per aixiyyb co Pablo tzinäy ahuingujc ma tūg pijctzoydijc, jeyi anajty tūg soldado ycuend'adyii.

Chi Pablo Dios y'ayuc capxhuäcxijim Roma

17 Tugiig xii maabi Pablo anajty yjäty jim Roma co capxuñiguejxy je judío huinmij'anäctijc huidi anajty ajcxy tzinaayb jim Roma. E co ajcxy ñaymujci, chi Pablo yminañ:

—Migügtijc ajcxy, oy iich ca' ti ndundigooyich miidi judío jääy ajcxy etz miid ajt nmij'ap nmijteedy ycotújcín, chi je judíojäy ajcxy xymajchich etz xycieejcich ma romano tungmiidpi jim Jerusalén.

18 Co je romano tungmiidpi ajcxy xy'amidooyich, huin'it ajcxy xyjanajtzmadzihuaañich, ca' ti ajcxy paaty ma iich huidi ajcxy xyajco'ögihuibich.

19 Co je judíojäy yjotmätcoty ajcxy, ca' ajcxy aixiy co nyajnajtzmadzihuibich, chi nayñibijctzohuiyich co nyajtiyduipyich ma je mij'ane'mbi ya Roma, oy iich ca' ti xihuin nmiddity miid iich nmigonaax nmigogajpich.

20 Paady ti ngapxyñiguejxcixy co nyajmiidmíydäga'ñ ajcxy tigíx co nmach'ityich. Miid co iich ajt n'ahuijxim co Dios nihuäna'ñ yajniidzöga'ñ yi Israel jää etz yajjugypiga'ñ je jää tiibí y'occixy. Paady jadachambí nyajpaadyich mach.

21 Chi ajcxy y'adzooy:

—Ca'ni iich ajcxy ni ti necy xyñijäty huidi tzoomb jím Judea miid miich ycixpi. E ni tüg ajt nmigügtijc ca' jibíc xyñimiydägy.

22 Nja'amido'idaamyich jadu'n nej miich mmiyidägy, com nnejhuiybich co huen yma'ámyity jää ymidzip'ajty je jemybi y'ijxpíjcín.

23 Chi tüg xii ajcxy agapxtujcyc. Co oy paady mina anajty ti agapxtujccixy, chi mayjää ñayyöymujci ma je Pablo anajty jättac miidity. Jopy ajcxy yajt-zondacy capxii miyidägiix ixti ycootztzuu'iiy, jadu'n Pablo tzachyajnimaaygixy je Dios y'ayuc nej Dios yhuinma'ñ miidity. E yajjothuimbidaangixy anajty ma je Jesús miid co capxticxy je Moisés ycötujcín nej anajty yjaybetyity, etz jacjadyii ayuc cojaaybi ñecy.

24 Nijéjity cobiyc ajcxy nej Pablo anajty ymina'ñ, etz nijéjity ca' ajcxy mibijcy.

25 Co ca' anajty ajcxy miñ xyipy yajtugiyy yhuinma'ñ, chi ajcxy ixy ca'ixy yöychóongixni. Chi Pablo yminañ:

—Tiytudägy je Espíritu Santo nimay je nmij'ap nmijteedy ajt co yajcapxy je profeta Isaías co yminañ:

26 Nicx nima' je jää ajcxy: Miich ajcxy oy mjamidohuipy n'ayucich, per ca' ajcxy

mhuinjihuïhuip; oy mjahuindíxcxixipy, e ca' ajcxy mhuinjihuïhuipy.

27 Com jada jää ajcxy hue' yjot'ahuimbijtcixy janch juuñ, e ymidoogixy oyñinej, jadu'n nej jihuïy yhuimbïdz'ijtcixy, e ni ca' y'oc'íjxcixy miid yhuiin e ni ca' ocmidoogixy miid yta'tz'ac, ni ca' huinjihuïygixy miid yjot yhuinma'ñ, ni ca' minipy ajcxy ma iich jigix myajtzögibich.

28 Nejhuïygixy miich ajcxy co jadachambi etz jacnicxpi xii tiempo Dios y'ahuaniiyb y'ayuc ytïy'ajt nej jëbi jää y'alma ajcxy yajnidzögipy ma je jää ajcxy huidi ca' yjudíojäity, e je' ajcxy y'amido'idipy.

29 Co Pablo jadu'n nimay ajcxy, chi ajcxy ñicxtáaygixni chach ñayhuin'ibéjtigixy ñayhuingapxpéjtigixy miñ xyipy.

30 Pablo mejtz jimijt jim chinay ma je píjctzoydijc jim Roma, e yajxon xiic'adzoy capx'adzoy pin miñ ycogapxiyii.

31 Janch agujc jocujc anajty capxhuäcxy je Dios y'ané'min, e yaj'ixpicy je Huindzin Jesús ytïy'ajt, e ni pin ma ycapx'adugyii.

El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe, Coatlán)

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

Copyright Information

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Coatlán

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
4190de74-18ab-52cf-ba4e-5f99ab05892f